

Kuuden suurimman kaupungin vammaispalvelulain mukaiset
palvelut ja taloudelliset tukitoimet 2009

Vammaispalvelujen Kuusikko-
työryhmä

Aila Kumpulainen
10.6.2010

Kuusikko-työryhmän julkaisusarja
Teksti: Aila Kumpulainen
Kansi: Kati Rosenberg

ISSN 1457-5078

Edita Oy Ab 2010
Helsinki

Tekijä(t) Kuusikko-työryhmän vammaispalvelun asiantuntijaryhmä, kirjoittanut Aila Kumpulainen		
Nimike Kuuden suurimman kaupungin vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja taloudelliset tukitoimet 2009		
Julkaisija (virasto tai laitos) Helsingin sosiaalivirasto, Espoon sosiaali- ja terveystoimi, Vantaan sosiaali- ja terveystoimi, Turun sosiaali- ja terveystoimi, Tampereen hyvinvointipalvelut, Oulun sosiaali- ja terveystoimi	Julkaisuaika 6/2010	Sivumäärä, liitteet 15 s + liitteet
Sarja nimike Kuusikko-työryhmän julkaisusarja		Osanumero 1/2010
ISSN-numero 1457-5078	Kieli Suomi	
Tiivistelmä Kuusikon kaupungeissa keskimäärin 2 % kunnan väestöstä, eli yhteensä 34 586 henkilöä, käytti VpL:n mukaisia palveluja ja taloudellisia tukitoimia. Asiakkaista 69 % sai kuljetuspalveluja. VpL:n mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin kului 121 milj. euroa vuonna 2009. Kustannukset nousivat reaalisesti 7,6 % edellisestä vuodesta. Kustannusten kasvu jatkui edellisen vuoden tapaan korkeana. Kunnan asukasta kohti laskettuna vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin kului 78 euroa ja asiakasta kohti laskettuna 3 498 euroa vuonna 2009. Vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalveluja käytti noin 24 000 asiakasta ja sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua 7 000 asiakasta. Ikääntyneiden asiakkaiden kuljetuspalvelut on pyritty yhä enenevästi toteuttamaan uudelleen käyttöön otetun sosiaalihuoltolain kuljetuspalvelun avulla Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen käytössä olevat tulorajat voivat käytännössä rajoittaa palvelun laajentamista ja siten lisätä vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen tarvetta. VpL:n mukaiset kuljetuspalvelut järjestettiin vuonna 2009 kaikissa Kuusikon kaupungeissa joko kuljetuspalvelukeskusten tai keskitetyn kuljetuspalvelun tilausnumeron kautta. Kuljetuspalvelukeskuksen kautta tapahtuva matkojen yhdistely oli käytössä Helsingissä, Tampereella ja Oulussa. Vammaispalvelulakiin tuli henkilökohtaista apua koskeva muutos syyskuussa 2009. Henkilökohtainen apu tuli kunnan erityisen järjestämismallisuuden piiriin, sen kriteerit ja täsmennettiin ja sisältö määriteltiin uudelleen. Muutos henkilökohtaisesta avustajatoiminnasta henkilökohtaisen avun järjestelmään toi vain vähän muutoksia palvelujen järjestämistapaan vuonna 2009. Palvelun asiakasmäärä kasvoi 30%, mutta palvelujen järjestämisessä oli pääosin käytössä henkilökohtaisen avustajan palkkaaminen asiakkaan toimiessa työnantajana. Jonkin verran henkilökohtaista apua hankittiin ostopalveluina palveluntuottajilta. Palvelusuunnitelmien tekeminen vammaispalvelulain mukaisista palveluista korostui VpL:n muutoksessa 1.9.2009. Vammaispalvelun sosiaalityön työtapaan kuuluu asiakkaiden tarpeiden kartoittaminen sekä palveluista ja tukitoimista sopiminen asiakkaan kanssa. Kuntien välillä on eroja palvelusuunnitelmien määrässä ja kirjaamistavoissa. Tavoitteena on Kuusikkokunnissa kehittää ja yhtenäistää palvelusuunnitelmiin liittyviä käytäntöjä		
Asiasanat Vammaiset, kustannukset, kuntavertailu		
Tiedustelut Työryhmän jäsenet, liite 5	Jakelu www.kuusikkokunnat.fi	
Myynti		

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO	3
2	VAMMAISPALVELULAIN MUKAISET PALVELUT JA TALOUDELLISET TUKITOIMET	3
2.1	Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen kokonaisuus vuosina 2005 - 2009.....	3
2.2	Palvelusuunnitelmat	6
2.3	Kuljetuspalvelut.....	8
2.3.1	Vammaispalvelulain kuljetuspalvelujen järjestämistavat 2009.....	8
2.3.2	Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain kuljetuspalvelut 2009	9
2.3.3	Vaihtoehtoiset tavat järjestää kuljetuspalveluja.....	10
2.4	Henkilökohtainen apu	10
2.4.1	Lainsäädännön muutos 1.9.2009.....	10
2.4.2	Henkilökohtaisen avun järjestämistavat sekä asiakkaat ja kustannukset.....	11
2.4.3	Henkilökohtainen apu kunnittain.....	12
3	YHTEENVETO.....	14

Liitteet

1	Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien tiedonkeruun määritelmät 2009
2A	Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien asiakkaat ja kustannukset 2009
2B	Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien asiakkaat ja absoluuttiset kustannukset 2005- 2009
2C	Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien vuoden 2008 arvoon deflatoidut kustannukset 2005- 2009
3	Kuuden suurimman kaupungin vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja taloudelliset tukitoimet 2005- 2009, kuvioita palvelujen kustannusten kehityksestä
4	Kuljetuspalvelujen toiminta kaupungeittain 2009
5	Kuusikko-työryhmän jäsenten yhteystiedot 2010

1 Johdanto

Suomen kuusi suurinta kaupunkia, Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku, Tampere ja Oulu ovat vertailleet vammaispalvelulakiin (380/1987, VpL) perustuvia palveluja ja tukitoimia vuodesta 2005. Tätä aikaisemmin 1998 alkaen työtä tekivät viisi suurinta kaupunkia.

Vammaispalvelulain 1.9.2009 voimaan astuneella 8c pykälän muutoksella henkilökohtainen apu korvasi aikaisemman henkilökohtaisen avustajatoiminnan. Henkilökohtainen apu tuli kunnan erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin, sen kriteerejä täsmennettiin ja sisältö määriteltiin uudelleen. Vammaispalvelulaki määriteltiin ensisijaiseksi laiksi suhteessa lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977). Palvelutarpeen selvittämiseksi (7 arkipäivää) ja päätöksenteolle (3 kk) asetettiin määrääjät ja palvelusuunnitelman laatimista korostettiin.

Vertailussa on koottu tiedot kaikista vammaispalvelulain mukaisista palveluista ja taloudellisista tukitoimista sekä lisäksi sosiaalihuoltolain (710/1982, ShL) mukaisista kuljetuspalveluista ja palvelulinjatoiminnasta. Tekstissä on käsitelty tarkemmin palvelusuunnitelmia, kuljetuspalveluja sekä henkilökohtaista apua.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja tukitoimien vertailun on tuottanut asiantuntijaryhmä, jonka puheenjohtajana oli Kaisa Kiiski Turusta ja sihteerinä Aila Kumpulainen. Työryhmän jäsenten yhteystiedot ovat liitteessä 5.

2 Vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja taloudelliset tukitoimet

2.1 Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen kokonaisuus vuosina 2005 - 2009

Vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia käytti Kuusikon kaupungeissa 1,5 - 3,4 % kunnan väestöstä vuonna 2009

Vuoden 2009 aikana yhteensä **34 586** henkilöä käytti vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja taloudellisia tukitoimia Kuusikon kunnissa. Asiakasmäärä nousi runsaalla 200 asiakkaalla eli vajaan prosenttiyksikön edellisestä vuodesta. Asiakkaista valtaosa, 69 %, käytti kuljetuspalveluja.

VpL:n mukaisten palvelujen ja tukitoimien asiakkaat 2005-2009				Muutos %	
	2005	2008	2009	2005-2009	2008-2009
Kokonaisasiakasmäärä	31 920	34 389	34 586	8,4	0,6
Kuljetuspalvelut	27 174	25 000	24 155	-11,1	-3,4
Tulkkipalvelut	1 350	1 505	1 556	15,3	3,4
Palveluasuminen	585	698	789	34,9	13,0
Henkilökohtainen apu	1 238	1 604	2 083	68,3	29,9
Asunnon muutostyöt	1 549	1 502	1 644	6,1	9,5
Asunnon välineet ja laitteet	1 153	1 438	1 510	31,0	5,0
Vaikeavammaisten päivätoiminta		365	420		15,1

VpL:n mukaisten kuljetuspalvelujen käyttäjien määrä vähentyi edelleen lähes tuhannella henkilöllä, vaikka Turussa ja Oulussa asiakasmäärä kasvoi. Oulun asiakasmäärän kasvuun vaikutti Ylikiimingin kuntaliitos vuoden 2009 alussa.

Henkilökohtaisen avun asiakasmäärä nousi edellisestä vuodesta suhteellisesti eniten, lähes 30 % ja viiden vuoden takaiseen tilanteeseen runsaat 68 %. Myös vaikeavammaisten päivätoiminnan ja pal-

veluasumisen asiakasmäärä kasvoi 13 % edellisestä vuodesta. Tulkkipalvelujen sekä asunnon välineiden ja laitteiden asiakasmäärä lisääntyi vähiten.

VpL:n palvelujen käyttäjien osuus oli suurin Turussa ja Tampereella, lähellä tai yli 3 % kunnan väestöstä. Näissä kunnissa kuljetuspalvelujen käyttäjien osuus nousi yli 2 %:in.

Kuljetuspalveluasiakkaiden määrä väheni edellisestä vuodesta Tampereella samoin kuin Espoossa ja Vantaalla. Tämä johti koko VpL:n asiakasmäärän laskuun näissä kunnissa.

	VpL:n asiakkaat	Muutos % vuodesta 2008	Asiakkaat % väestöstä
Helsinki	11 557	1,9	2,0
Espoo	3 786	-2,6	1,5
Vantaa	4 508	-1,5	2,3
Turku	4 849	2,1	2,8
Tampere	7 108	-0,3	3,4
Oulu	2 778	8,2	2,0
Kuusikko	34 586	0,6	2,2

Vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin kului **121** miljoonaa euroa vuonna 2009. Kustannusten nousu vuonna 2009 pysyi suhteellisen korkeana ollen 7,6 % vuodesta 2008. Kustannusten keskimääräinen vuosittainen kasvu viiden viimeisen vuoden aikana on ollut alle 5 %.

VpL:n mukaisten palvelujen ja tukitoimien nettokustannukset 2005-2009(vuoden 2009 arvossa)				Muutos DEFL %	
	2005	2008	2009	2005-2009	2008-2009
Kokonaiskustannukset	97 482 027	112 401 912	120 976 131	24,1	7,6
Kuljetuspalvelut	40 589 581	45 579 303	46 347 292	14,2	1,7
Tulkkipalvelut	4 205 855	6 902 596	7 841 336	86,4	13,6
Palveluasuminen	21 805 143	30 022 500	34 349 087	57,5	14,4
Henkilökohtainen apu	17 934 403	21 336 883	24 385 572	36,0	14,3
Asunnon muutostyöt	2 881 949	3 128 796	2 989 945	3,7	-4,4
Asunnon välineet ja laitteet	907 858	1 322 445	1 437 843	58,4	8,7
Vaikeavammaisten päivätoiminta		1 449 000	1 881 785		29,9
Muut kustannukset	4 788 239	2 660 389	1 743 273	-63,6	-34,5

Tulkkipalvelujen, palveluasumisen ja henkilökohtaisen avun kustannukset kasvoivat lähes 15 % edellisestä vuodesta. Tulkkipalveluissa kustannusten kasvu oli suuri asiakasmäärän muutokseen nähden. Kustannusten kasvun syynä oli Helsingissä tulkkikeskuksen myötä tullut parempi ja kattavampi palvelutarjonta; asiakkaat saivat aiempaa paremmin tulkkieja mm opiskeluun. Pääkaupunkiseudulla palvelujen toteutusprosentti oli 95,2 %. Tulkkipalvelujen toteutusprosentti oli paras Turussa ja Tampereella (lähes 99 %).

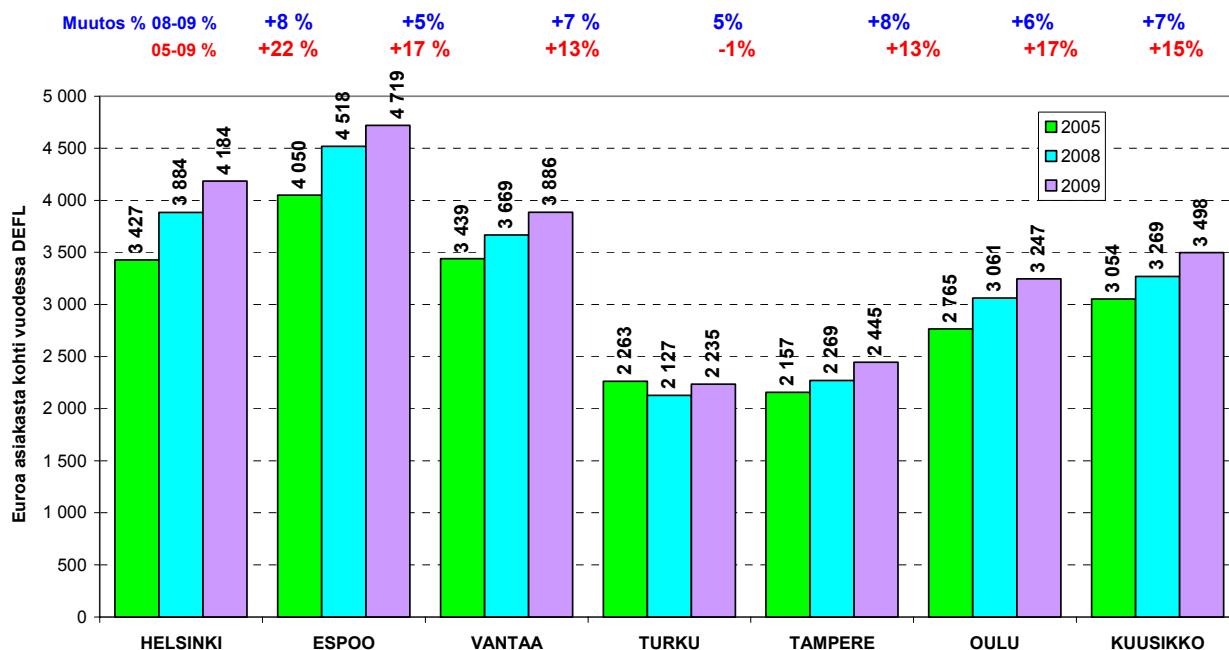
Palveluasumisen kustannukset kasvoivat asiakasmäärän lisääntymisen suhteessa. Kasvu oli runsaat 4 milj. euroa Kuusikon tasolla. Henkilökohtaisen avun kustannukset kasvoivat noin 3 miljoonaa euroa Kuusikon tasolla edellisestä vuodesta. Henkilökohtaisesta avusta enemmän kappaleissa 2.4.

	VpL:n nettokustannukset	Muutos % (defl) vuodesta 2008
Helsinki	48 352 963	9,7
Espoo	17 867 079	2,6
Vantaa	17 518 226	4,3
Turku	10 838 475	7,3
Tampere	17 379 797	7,4
Oulu	9 019 591	14,8
Kuusikko	120 976 131	7,6

VpL:n palvelujen kustannukset kasvoivat runsaat 8,5 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Kustannusten kasvu oli suhteessa edelliseen vuoteen suurinta Oulussa, mikä johtui osaltaan Ylikiimingin kuntaliitoksesta. Myös Helsingissä, Turussa ja Tampereella kustannusten kasvu oli keskimääräistä suurempi. Helsingissä ja Tampereella kasvu oli suurin palveluasumisessa ja henkilökohtaisen avussa. Turussa kasvoivat näiden lisäksi kuljetuspalvelujen ja tulkkipalvelujen kustannukset.

Asiakasta kohti laskettuna vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin kului 3 498 euroa. Kustannukset nousivat edellisestä vuodesta 7 %. Summa vaihteli Espoon 4 719 ja Turun 2 235 euron välillä. Asiakaskohtaiset kustannukset ovat kasvaneet viiden viime vuoden aikana suhteellisen tasaisesti (13 - 17 %) kaikissa muissa kunnissa paitsi Helsingissä ja Turussa. Helsingissä kasvu on ollut suurempi, 22 %, ja Turussa asiakaskohtaiset kustannukset ovat laskeneet (Kuvio 3).

Kuvio 3. VpL:n palvelujen asiakaskohtaiset kustannukset 2005, 2008 ja 2009 (v.2009 arvossa)

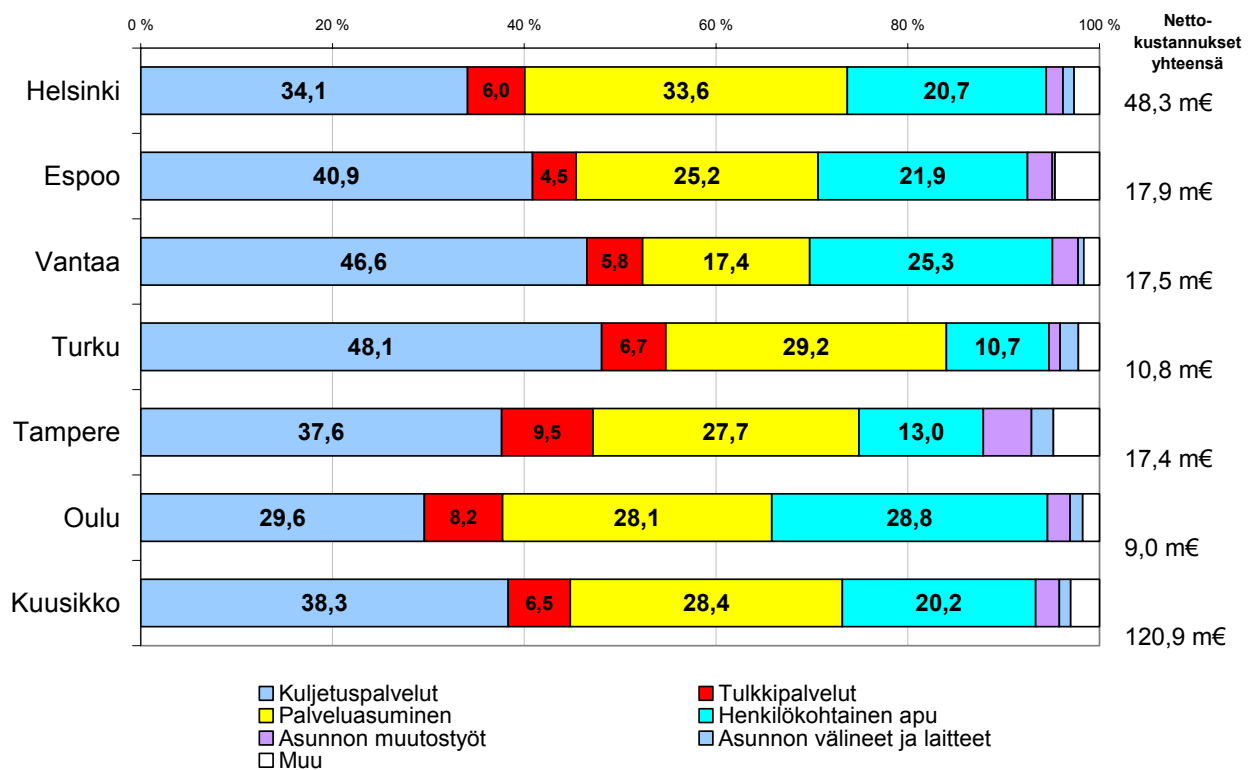
Pääkaupunkiseudun kunnissa asiakaskohtaiset kustannukset ovat koko tarkasteluajan olleet korkeammat kuin muissa kunnissa. Tähän on olemassa monta erilaista syytä, mutta tärkeimmät syyt ovat: Pääkaupunkiseudun kunnissa kuljetuspalvelujen asiakaskohtaiset kustannukset olivat kaksinkertaiset muihin kuntiin verrattuna. Palveluasumisen kustannuksissa ainoastaan Tampere nousi pääkaupunkiseudun tasolle. Palveluasumisen asiakasosuus kaikista VpL:n asiakkaiden oli suurin Helsingissä ja Espoossa. Henkilökohtaisen avun asiakasosuudet olivat muita kuntia suuremmat Espoossa ja Vantaalla.

Taulukko 1. VpL:n palvelujen asiakaskohtaiset kustannukset 2009

	Kuljetus palvelut	Tulkki palvelut	Palvelu asuminen	Henkilökohtainen apu	Asunnon muutostyöt	Asunnon välineet ja laitteet	Päivätoiminta	Kaikki palvelut
Helsinki	2 318	5 917	45 820	14 667	1 759	944	5720	4 184
Espoo	2 780	5 488	47 459	11 159	1 677	768	3 843	4 719
Vantaa	2 262	6 677	45 555	11 037	2 766	1 116	2 259	3 886
Turku	1 340	2 074	33 370	7 697	1 717	819	2 951	2 235
Tampere	1 357	6 716	43 810	9 318	2 081	1 326	4 102	2 445
Oulu	1 267	4 329	37 804	10 209	947	587	2 494	3 247
Kuusikko	1 919	5 039	43 535	11 707	1 819	952	4 480	3 498
Osuus kokonaiskustannuksista	38,3	6,5	28,4	20,2	2,5	1,2	3,0	100,0

VpL:n eri palveluista palveluasumisen ja henkilökohtaisen avun asiakaskohtaiset kustannukset olivat korkeimmat. Asunnon välineet ja laitteet, asunnonmuutostyöt ja kuljetuspalvelut olivat puolestaan asiakaskohtaisesti edullisimmat palvelut.

Kuvio 4. VpL:n eri palvelujen osuus kokonaiskustannuksista kaupungeittain 2009

Kuljetuspalvelujen, palveluasumisen ja henkilökohtaisen avun kustannukset olivat yhteensä lähes 90 % VpL:n kokonais(netto)kustannuksista vuonna 2009.

2.2 Palvelusuunnitelmat

Vammaispalvelulain 3 a § (19.12.2008/981) antaa lain mukaisten palvelujen ja tukitoimien tarpeen selvittämisen aloittamiselle määräajan, ne on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä sen jälkeen, kun asiakas on ottanut yhteyttä sosiaalipalveluista vastaavaan kunnan viranomaiseen.

Vammaisen henkilön tarvitsemien palvelujen ja tukitoimien selvittämiseksi on ilman aiheetonta viivytystä laadittava palvelusuunnitelma (812/2000, 7§). Palvelusuunnitelma on tarkistettava, jos vammaisen henkilön palveluntarpeessa tai olosuhteissa tapahtuu muutoksia sekä muutoinkin tarpeen mukaan.

Palvelusuunnitelmien tekeminen vammaispalvelulain mukaisista palveluista korostui VpL:n muutoksessa 1.9.2009. Vammaispalvelun sosiaalityön työtapaan kuuluu asiakkaiden tarpeiden kartoittaminen sekä palveluista ja tukitoimista sopiminen asiakkaan kanssa. Kuntien väliset erot palvelusuunnitelmien määrässä johtuvat osaksi kirjaamistapojen eroavuuksista. Palvelut kirjataan esim. asiakastietojärjestelmään, mutta ei erilliseen palvelusuunnitelmaan. Vuonna 2009 tehtyjen VpL:n mukaisten palvelusuunnitelmien määrä Kuusikon kunnissa oli noin 1 400 suunnitelmaa ja tästäkin määrästä puolet tehtiin Oulussa. Eri kaupunkien palvelusuunnitelmalomakkeet ovat sisältyneen suhteellisen samanlaisia. Niissä on kuvattu asiakkaan taustatiedot ja senhetkinen toimintakyky ja avuntarve sekä suunnitellut palvelut. Suunnitelman allekirjoittavat sekä suunnitelman tekijä että

VpL:n mukaiset palvelusuunnitelmat, jotka tehty vuonna 2009	
Helsinki	221
Espoo	120
Vantaa	120
Turku	140
Tampere	84
Oulu	714
Kuusikko	1 399

asiakas. VpL:n mukaisia palvelusuunnitelmia on tehty erilaisista lähtökohdista kussakin kaupungissa. Yleensä palvelusuunnitelma on tehty henkilökohtaisen avun ja palveluasumisen asiakkaille sekä niille, joille on tehty palvelusta kielteinen päätös sekä asiakkaille, jotka ovat sitä halunneet. Seuraavassa kukin kaupunki on kuvannut VpL:n mukaisten palvelusuunnitelmien teon perusteita sekä sitä, kuinka moni työntekijä osallistuu suunnitelmien tekoon. Helsingissä, Espoossa ja Oulussa vammaispalvelun suunnitelmia tekevät sekä vammaispalvelun että kehitysvammahuollon sosiaalityöntekijät. Muissa kaupungeissa suunnitelmia tekevät kaikille asiakkaille vammaispalvelun sosiaalityöntekijät.

Helsingissä palvelusuunnitelmia tehdään pääsääntöisesti:

- 1) henkilökohtaisen avun saajille
- 2) palveluasumispäätöksen (kotona, ryhmäkodissa tai palvelutalossa, satelliitissa tms.) saaneille
- 3) sekä sellaisille asiakkaille, joille on tehty kielteinen tai osittain kielteinen päätös (mistä tahansa etuudesta)

Kaikki palvelusuunnitelmat on tehty 1.9.2009 alkaen asiakastietojärjestelmään. Palvelusuunnitelmien tilastoista saatavaa määrää selittää osaltaan se, että suuri osa palvelusuunnitelmista; ennen 1.9.2009 tehtyt on tehty käsin täytettävälle lomakkeelle ja sijaitsevat näin ollen asiakkaan manuaaliaktissa. Niiden siirtäminen asiakastietojärjestelmään tapahtuu vähitellen suunnitelmien päivittämisen yhteydessä, joten saatava tilastotieto ei ole palvelusuunnitelmien määrän suhteen täysin luotettava. Suunnitelmia tekevät vammaispalvelun 14 sosiaalityöntekijää sekä 12 kehitysvammahuollon sosiaalityöntekijää.

Palvelusuunnitelmaa ei tehdä yksittäisen asunnon muutostyönä myönnetyn kahvan tai pelkän kuljetuspalvelupäätöksen takia. Palvelusuunnitelma tehdään asiakkaille, joilla palveluja on runsaasti ja/tai he ovat henkilökohtaiseen apuun oikeutettuja.

Espoo

Palvelusuunnitelmat on vuonna 2009 edelleen tehty kaikille niille asiakkaille, jotka ovat sen halunneet. Vuoden aikana tarkistettiin omaishoidon tuen toimintaohje ja käynnistettiin kaikkien palvelua saavien asiakkaiden päätösten tarkistus. Tässä yhteydessä tehtiin vammaispalvelulain mukainen palvelusuunnitelma kaikille alle 65-vuotiaille omaishoidon tuen saajille. Työ käynnistettiin vuoden 2009 syksyllä ja sitä jatkettiin seuraavan vuoden kesään.

Palvelusuunnitelman tekee sosiaalityöntekijä yhdessä asiakkaan kanssa. Kaikki vammaispalvelujen seitsemän sosiaalityöntekijää laativat palvelusuunnitelmia. Omaishoidon tuen tarkistuksen yhteydessä palvelusuunnitelmien tekemiseen osallistuivat myös sosiaali- ja palveluohjaajat. Espoossa tavoitteena on, että vuoteen 2012 mennessä palvelusuunnitelma on 80 %:lla asiakkaista.

Palvelusuunnitelmien määrän laskeminen on tällä hetkellä vaikeaa, koska tietoa ei saada suoraan asiakastietojärjestelmästä. Espoon ilmoittama lukumäärä on siis arvio.

Vantaa

Vantaalla palvelusuunnitelmia on tehty tärkeys- ja kiireellisyysjärjestyksessä. Suunnitelma on tehty aina, kun kyseessä on henkilökohtainen apu, palveluasuminen, kun asiakkaalle on tehty kielteinen päätös ja kun asiakas sitä pyytää.

Suunnitelman laatiminen on monessa tapauksessa aikaa vaativaa työtä, monipuolista tietojen keruuta, yhteistyöneuvottelujen järjestämistä ja vastuiden sopimista. Palvelusuunnitelmia tekee 7 sosiaalityöntekijää.

Turku

Turussa palvelusuunnitelma on tehty pääsääntöisesti nuorille tai työikäisille asiakkaille, joiden palvelutarve liittyy esim. henkilökohtaiseen apuun tai palveluasumiseen. Palvelusuunnitelma pyritään tekemään asiakkaille, joilla on tarve kahteen tai useampaan vammaispalvelulain mukaiseen palveluun. Palvelusuunnitelma tehdään aina asiakkaan tai omaisen sitä pyytäessä. Nykyisillä sosiaalityön resursseilla palvelusuunnitelma ei pystytä tekemään edes kaikille alle 65-vuotiaille asiakkaille. Palvelusuunnitelma sisältää nykytilanteen kartoituksen (mm. toimintakyvyn, liikkumisen, toisen henkilön avuntarpeen, asumisen ja kuntoutuksen osalta), myönnettyt palvelut, asiakkaan toiveet ja tarpeet sekä jatkotoimenpiteet. Vuonna 2009 vammaispalveluissa työskenteli neljä sosiaalityöntekijää, jotka tekivät yhteensä 140 palvelusuunnitelmaa

Tampere

Tampereella palvelusuunnitelma laaditaan pääsääntöisesti vaikeavammaisille henkilöille, joilla on palveluasumispäätös tai vaikeavammaisten päivätoimintapäätös. Myös henkilökohtaisen avun asiakkaille laaditaan palvelusuunnitelma. Palvelusuunnitelma tarkistetaan tarvittaessa ja tehdään aina pyydettyä.

Palvelusuunnitelmaan kirjataan asiakkaan aiemmin saamat palvelut, asiakkaan tämän hetkinen tilanne ja asiakkaan toiveet sekä palvelusuunnitelmapalaverissa yhdessä sovitut asiat. Palvelusuunnitelmia teki 8 vammaispalvelun sosiaalityöntekijää sekä vammaispalvelun että kehitysvammahuollon asiakkaille.

Oulu

Oulussa laaditaan tämän hetkisen käytännön mukaan palvelusuunnitelma kaikille asiakkaille, myös kuljetuspalveluasiakkaille. Vanhoille asiakkaille palvelusuunnitelmia tehdään ja tarkistetaan tarpeen mukaan eli kun olosuhteissa tai palvelutarpeissa tapahtuu muutoksia. Palvelusuunnitelmien määräästä on vähennetty kehitysvammaisille asiakkaille vuonna 2009 tehdyt 230 palvelusuunnitelmaa. Kehitysvammaisellakin asiakkaalla voi olla vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia eli hänelle on voitu tehdä *vammaispalvelu* palvelusuunnitelma. Omaishoidontuen hoito- ja palvelusuunnitelmat ovat luvussa mukana, koska suurella osalla omaishoidontuen asiakkaita on myös vammaispalvelulain mukaisia palveluja. Oulun kaupungin vammaispalveluissa asiakkaana ovat alle 65-vuotiaat omaishoidontuen asiakkaat. Samat sosiaalityöntekijät hoitavat siis Oulussa sekä omaishoidontuen että vammaispalvelulain mukaiset palvelut. Suunnitelmia teki 4 vammaispalvelun ja 2 kehitysvammahuollon sosiaalityöntekijää sekä 2 ohjaajaa. Jatkossa Oulussa suunnitelmien mukaan kaikki vammaispalvelun 6 ohjaajaa ovat mukana palvelujen suunnittelussa ja sosiaalityöntekijöiden työparina, jotta lakisääteiset palvelusuunnitelmat saataisiin tehtyä.

2.3 Kuljetuspalvelut

2.3.1 Vammaispalvelulain kuljetuspalvelujen järjestämistavat 2009

VpL:n mukaiset kuljetuspalvelut järjestettiin vuonna 2009 kaikissa Kuusikon kaupungeissa joko kuljetuspalvelukeskusten tai keskitetyn kuljetuspalvelun tilausnumeron kautta. Kuljetuspalvelukeskuksen kautta tapahtuva matkojen yhdistely oli käytössä Helsingissä, Tampereella ja Oulussa. Tampere siirsi 1.3.09 alkaen matkojen yhdistelyn Tampereen Logistiikan hoidettavaksi ja Helsinki siirsi 1.7.2009 koko kuljetuspalvelukeskuksitoiminnan Helsingin kaupungin palvelukeskus Palmian toiminnaksi. Oulussa ja Tampereella kuljetuspalvelukeskusten toiminta oli seutukunnallista. Vuonna 2009 matkapalvelukeskusten toiminnan kustannukset olivat noin 3,4 euroa keskusten kautta välitettyä matkaa kohti eli n 11,5 % (11 % v.2008) kuljetuskustannuksista.

Espoo ja Vantaa yhtenäistivät kuljetuspalvelujärjestelmänsä vuoden 2009 alussa. Yhtenäistämistä varten taksipalvelut kilpailutettiin vuonna 2008. Kilpailutuksen yhteydessä toiminta-alueen invataksit liittyivät taksien yhteiseen tilauskeskusjärjestelmään. Tämä mahdollisti kaupungeissa invataksia

tarvitsevien asiakkaiden keskitetyn tilausnumeron käyttöönoton vuoden 2009 alusta. Molemmissa kaupungeissa VpL:n mukaiset kuljetuspalvelupäätökset tehtiin vuonna 2009 vammaispalvelujen keskitetyssä kuljetuspalveluyksikössä. Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu kotipalvelun tukipalveluna päätettiin vanhusten avopalvelujen yksikössä.

Myös Turussa VpL:n kuljetuspalvelun mukaisen tavallinen taksin tilaus oli tehtävä taksin tilauskeskuksen kautta. Invataksien käyttäjiä ei keskitetty tilaus koskenut. Turussa VpL:n ja ShL:n mukaisten kuljetuspalvelujen kehitys on poikennut muista kaupungeista: VpL:n käyttö on lisääntynyt ja käyttäjät ovat yhä useammin vanhuksia. Suurimpana syynä kehitykseen pidetään sitä, ettei ShL:n kuljetuspalvelujen tulorajoja ole tarkistettu asianmukaisiksi.

Kuntien kuvaukset kuljetuspalvelujen järjestämisestä ovat raportin liitteenä 4.

2.3.2 Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain kuljetuspalvelut 2009

VpL:n asiakasmäärältään suurimman palvelun, kuljetuspalvelun, asiakasmäärä pieneni vuodesta 2008 lähes kaikissa Kuusikon kunnissa. Ainoastaan Turussa ja Oulussa VpL:n mukaisten kuljetuspalvelujen asiakasmäärä kasvoi. Oulun asiakasmäärää kasvatti kuntaliitos Ylikiimingin kanssa ja Turussa vanhusten enenevä siirtymisen VpL:n kuljetuspalvelun käyttäjiksi.

Samalla sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen asiakasmäärä väheni Turussa voimakkaasti. Vantaalla ja Espoossa ShL:n mukaisten kuljetuspalvelujen asiakasmäärissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia, mutta Helsingissä ja Tampereella ShL:n mukaisten kuljetuspalvelujen asiakasmäärä kasvoi. Vuonna 2009 suurin väestöosuus VpL:n kuljetuspalvelun käyttäjiä oli Tampereella ja Turussa. Näissä kunnissa palvelua käyttivät runsaimmin yli 65-vuotiaat, joiden osuus asiakkaista oli yli 70 %.

VpL:n ja ShL:n kuljetuspalveluja käyttäneen 2009 sekä muutos % edellisestä vuodesta				
	VpL	% ed. v	ShL*	% ed. v
Helsinki	7 108	-4,7	4 145	22,7
Espoo	2 626	-10,5	726	2,1
Vantaa	3 605	-2,5	771	-0,4
Turku	3 889	4,2	339	-20,0
Tampere	4 821	-7,9	593	13,8
Oulu	2 106	8,3	438	7,1
Kuusikko	24 155	-3,4	7 012	12,8

* Shl: Helsingissä, Turussa ja Oulussa päätökset, muissa kunnissa palvelua käyttäneet

Työ- tai opiskelumatkojen käyttäjiä oli enimmillään 7 % asiakkaista (Helsingissä ja Espoossa) ja vähimmillään 2 % (Turussa). Työ- ja opiskelumatkojen osuus kaikista matkoista vaihteli 5 % -16 % välillä.

Vammaispalvelulain mukaisiin kuljetuspalveluihin kului runsas 46 milj. euroa ja sosiaalihuoltolain mukaisiin 2,9 milj. euroa vuonna 2009.

Vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen kustannukset asiakasta kohti olivat noin 1 900 euroa vuonna 2009 ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen kustannukset 430 euroa.

VpL:n ja ShL:n kuljetuspalvelujen nettokustannukset, milj. eur. 2009 sekä DEFL muutos % edellisestä vuodesta				
	VpL	DEFL muutos % ed. v	ShL	DEFL muutos % ed. v
Helsinki	16 474 807	4,2	1 863 411	48,4
Espoo	7 372 718	-2,2	507 995	-2,8
Vantaa	8 155 115	0,7	355 551	-0,2
Turku	5 209 501	4,7	131 514	-22,2
Tampere	6 539 789	-3,7	343 805	42,5
Oulu	2 668 199	12,8	135 532	13,6
Kuusikko	46 420 130	1,8	2 994 004	32,9

Asiakaskohtaisen kustannusten ero johtuu mm. siitä, että ShL:n matkoilla on määritelty enimmäismäärä (esim. 8 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa), valtaosaa ShL:n palveluista käyttävät vähemmän palveluja tarvitsevat vanhuksat ja niiden käyttö on muutenkin rajatumpaa (mm. alue rajatumpi, matkakohtaisella kustannuksella yläraja, pääosin ei käy invataksissa).

2.3.3. Vaihtoehtoiset tavat järjestää kuljetuspalveluja

Kaikilla kaupungeilla on nykyään kuljetuspalvelujen tilauksessa joko keskitetty tilausnumero tai matkapalvelukeskus sekä VpL:n ja ShL:n mukaisten matkojen järjestelyyn. Tällä tavoin on pyritty järjeistämään toimintaa ja hillitsemään kuljetuspalvelujen suurta kustannusten kasvua tarjoamalla kunkin palveluja tarvitsevan asiakkaan tarpeisiin parhaiten soveltuvia palveluja.

Osa kuljetuspalvelujen asiakkaista on saanut vapautuksen keskitettyjen kuljetuspalvelujen käytöstä tai keskitetystä tilausjärjestelmästä, jolloin heillä on ollut mahdollista käyttää vakio/tuttutaksia tai tilata taksi pelkästään omaan käyttöön. Tällaisten asiakkaita oli noin 3 900, noin 12 % kuljetuspalvelujen käyttäjistä.

Yksilöllisen kuljetuspalvelun lisäksi/vaihtoehdoksi muut kunnat paitsi Vantaa ja Turku myönsivät VpL:n ja ShL:n kuljetuksissa runsaat 4 200 matkakorttia, joiden kustannukset yhteensä olivat runsaat 1,3 miljoonaa euroa.

Palvelulinjoja on vuosien myötä lisätty ja muutettu käyttäjäystävällisemmiksi. Vuonna 2009 palvelulinjojen kustannukset kaupungeille olivat yhteensä 5 miljoonaa euroa. Pääosin menot eivät ole kunnan sosiaalitoimen vastualueella, vaan muilla hallintokunnilla.

2.4 Henkilökohtainen apu

2.4.1 Lainsäädännön muutos 1.9.2009

Vammaispalvelulakiin tuli syyskuun alussa eräitä muutoksia, joista henkilökohtaista apua koskeva muutos 8 c § (19.12.2008/981) määrittelee henkilökohtaisen avun seuraavasti:

Henkilökohtaisella avulla tarkoitetaan tässä laissa vaikeavammaisen henkilön välttämätöntä avustamista kotona ja kodin ulkopuolella: 1) päivittäisissä toimissa; 2) työssä ja opiskelussa; 3) harrastuksissa; 4) yhteiskunnallisessa osallistumisessa; tai 5) sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämisessä.

Henkilökohtaista apua järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, joka tarvitsee pitkäaikaisen tai etenevän vamman tai sairauden johdosta välttämättä ja toistuvasti toisen henkilön apua suoriutuakseen lain tarkoittamista toiminnoista (1-5) eikä avun tarve johdu pääasiassa ikääntymiseen liittyvistä sairauksista ja toimintarajoitteista. Henkilökohtaista apua on järjestettävä päivittäisiä toimia, työtä ja opiskelua varten siinä laajuudessa kuin vaikeavammaisen henkilö sitä välttämättä tarvitsee. Henkilökohtaista apua on järjestettävä 3–5 kohdissa tarkoitettuja toimintoja varten vähintään 10 tuntia kuukaudessa 1.1.2011 asti ja 30 tuntia sen jälkeen. Henkilökohtaisen avun järjestäminen edellyttää, että vaikeavammaisella henkilöllä on voimavaroja määritellä avun sisältö ja toteutustapa.

8 d § Kunta voi järjestää henkilökohtaista apua:

- 1) korvaamalla vaikeavammaiselle henkilölle henkilökohtaisen avustajan palkkaamisen kustannukset sekä muut kohtuulliset avustajasta aiheutuvat välttämättömät kulut;
- 2) antamalla vaikeavammaiselle henkilölle avustajapalveluiden hankkimista varten palvelusetelin,

3) hankkimalla vaikeavammaiselle henkilölle avustajapalveluita julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai järjestämällä palvelun itse tai muiden kuntien kanssa.

2.4.2 Henkilökohtaisen avun järjestämistavat sekä asiakkaat ja kustannukset

Kunnat järjestivät henkilökohtaista apua vuonna 2009 yhä valtaosalle asiakkaista perinteisellä tavalla, jossa asiakas toimi henkilökohtaisen avustajan työnantajana. Palveluseteliä henkilökohtaiseen apuun ei käyttänyt yksikään kunta. Oulussa on jo vuosia ollut palveluksessaan vammaisavustajia, joiden asiakkaina on ollut vähäisemmän tuntimäärän saavia henkilökohtaisen avustajan asiakkaita. Lisäksi Oulussa oli vuonna 2009 kaupungin tukema työllistämis- ja koulutushanke, jonka tavoitteena on saada lisää koulutettuja henkilökohtaisia avustajia. Uusilla asiakkailla henkilökohtainen apu kohdistui paljolti kodin ulkopuolisiin harrastus- ja sosiaalisen osallistumisen palveluihin. Hoivasta hyötyville asiakkaille kunnat tarjoavat vaihtoehtoisia ratkaisuja (esim. Espoossa hoiva-avustaja)

Henkilökohtaisen avun järjestämistavat Kuusikon kunnissa, %-osuus asiakkaista vuonna 2009			
	Asiakas työnantajana	Ostopalvelut	Kunnan toimintana tai muuten
Helsinki	95,5	9,9	
Espoo	98,6	1,4	
Vantaa	100,0		
Turku	97,4	4,0	
Tampere	81,8	18,2	
Oulu	43,3	17,3	39,4
Kuusikko	89,1	8,0	4,8

Henkilökohtaisen avun asiakasmäärä kasvoi osin lakimuutoksen johdosta noin 500 henkilöllä edellisestä vuodesta. Eniten lisääntyi pienten avustustuntimäärien (alle 20h/vk) asiakasmäärä. Heidän osuutensa kaikista asiakkaista oli vuonna 2009 noin 59 %, kun osuus aikaisempina vuosina oli lähellä 50 %:a. Turun asiakasmäärän kaksinkertaistu-

VpL:n mukainen henkilökohtainen apu 2009 sekä muutos % edellisestä vuodesta				
	Asiakkaat	% ed. v	Kustannukset	DEFL muutos % ed. v
Helsinki	684	19,0	10 032 523	8,8
Espoo	350	18,6	3 905 620	18,7
Vantaa	402	-5,4	4 437 029	3,7
Turku	151	228,3	1 162 316	53,3
Tampere	242	64,6	2 254 911	30,0
Oulu	254	119,0	2 593 172	26,2
Kuusikko	2 083	29,9	24 385 572	14,3

minen johtui vapaa-ajan avustajajärjestelmän (92 asiakasta) siirrosta osaksi henkilökohtaista apua. Oulussa vammaisavustajien liittäminen osaksi henkilökohtaista apua toi palveluun 81 uutta asiakasta. Asiakkaiden painottuminen vähän apua tarvitseviin on monissa kunnissa laskenut henkilökohtaisen avun asiakkaan kustannuksia (Ks. Liite 3). Henkilökohtaisen avun asiakkaista 77 % kuului työikäisten ikäryhmään (18-64v). Eläkeikäisiä asiakkaita oli 15 % ja alle 18-vuotiaita 8 %.

Kokonaiskustannuksiltaan henkilökohtainen apu oli vuonna 2009 kolmanneksi suurin VpL:n mukainen palvelu, jonka osuus kokonaiskustannuksista oli 20,2 %. Asiakkaan kustannukset vuodessa olivat keskimäärin 11 700 euroa (vaihteluväli oli 7 700 - 14 700 euroa).

2.4.3 Henkilökohtainen apu kunnittain

Helsinki

1.9.2009 voimaan tullut vammaispalvelulain muutos on lisännyt asiakkaiden palvelutarvetta hillitysti. Jo aiemmin Helsinki on myöntänyt päivittäiseen avustamiseen tunteja tarpeen mukaan, joten lisäys on koskenut pääsääntöisesti pieniin kodin ulkopuolisiin toimintoihin myönnettyjä tunteja. Helsingin osalta tuntimäärät on saatu tietojärjestelmästä vasta 1.9.2009 jälkeen tehdyistä päätöksistä. Nämä päätökset sisältävät suhteellisen paljon alhaisten tuntimäärien päätöksiä (mm ostopalveluna hankittu avustaminen), joten päätösten jakaantuminen eri tuntimääräluokkiin ei todennäköisesti vastaa koko vuoden tilannetta. Henkilökohtainen apu toteutuu pääsääntöisesti siten, että asiakas toimii avustajan työnantajana. Henkilökohtaista apua on voitu toteuttaa myös terveyskeskuksen kotihoidon

toimesta, jolloin se on yleensä osana asiakkaan tarvitsemaa yhdistelmää palveluista. Vuonna 2009 palveluja ostettiin sosiaaliselta yritykseltä Posivireeltä, SOL henkilöstöpalvelut Oy:ltä, Kehitysvammaisten Palvelusäätiöltä sekä Helsingin Invalidien yhdistykseltä. Ostopalveluina henkilökohtaista apua on myönnetty asiakkaille, jotka eivät kykene toimimaan työnantajina, myönnetyt avun tuntimäärät ovat niin pieniä ettei avustajan palkkaaminen ole onnistunut tai muista erityisen painavista syistä. Mikäli asiakas on tarvinnut enemmän hoivaa ja huolenpitoa sisältävän palvelun, on se voitu myöntää harkinnanvaraisena Muuna vammaispalveluna haluten rajata hoiva VpL 8 c:n mukaan myönnetyn palvelun ulkopuolelle. Hankesuunnittelu henkilökohtaisen avun tuottamiseksi palvelusetelin avulla aloitettiin 2009.

Espoo

Syyskuussa 2009 voimaan tullut lainmuutos ei ole lisännyt henkilökohtaisen avun hakemuksia. Espoossa on aiemminkin myönnetty tarvittaessa myös pieniä tuntimääriä.

Henkilökohtaista apua on pääsääntöisesti myönnetty perinteiseen tapaan, asiakkaalle henkilökohtaisen avustajan palkkakustannuksiin. Muutamille asiakkaille on hankittu henkilökohtaista apua kotiin ostopalveluna. Palveluseteliä ei ole ollut käytössä vuoden aikana.

Vuoden 2009 lopulla otettiin käyttöön uutena palvelumuotona hoiva-avustaja. Vammaispalvelulain mukainen henkilökohtainen apu ei ole toimiva ratkaisu, mikäli vammasta tai pitkäaikaisesta sairaudesta johtuva toisen henkilön avun tarve painottuu selkeästi hoivaan, hoitoon, valvontaan, ohjaukseen, valmennukseen tai yleensäkin työntekijälähtöiseen toimintaan. Hoiva-avustaja -palvelu myönnetään muuna vammaispalveluna, erillään perinteisestä henkilökohtaisesta avusta. Päätöksessä perustellaan tarkkaan se, mihin avustajaa käytetään. Nimike ilmaistaan tarkkaan asiakkaan tarpeen mukaisesti, esim. hoiva-avustaja tai valmentava avustaja. Näitä avustajia myönnettäessä päätöksessä määritellään tuen taso ja todetaan kuka toimii työnantajana. Vuoden 2009 lopulla palvelun piirissä oli muutama asiakas.

Vantaa

Henkilökohtaisen avustajatoiminnan muuttuminen subjektiiviseksi oikeudeksi ja käsitteenä henkilökohtaiseksi avuksi, kriteerien tiukentuminen sekä avun määrittelyn täsmennykset 1.9.2009 alkaen aiheutti Vantaalla lain soveltamisessa ongelmia, jotka pääosin johtuivat Vantaan aikaisemmasta käytännöstä, jossa lakia oli sovellettu joustavasti ja laajasti. Vanhan lain-kohdan soveltamisella oli korvattu muiden lakien mukaisissa palvelujärjestelmissä olleita puutteita. Kesällä 2009 tehdyn alustavan kartoituksen perusteella arvioitiin, että asiakkaina oli useita kehitysvammaisia, joilla ei ole lain edellyttämiä edellytyksiä määritellä avun sisältöä ja toteutustapaa. Avuntarve perustui pääosin valvontaan lähes 30 alaikäisellä asiakkaalla, joista oli noin 23 psyykkisesti sairasta lasta, jotka tarvitsevat yksilöllistä apua ja valvontaa koulun jälkeen. Palvelutaloissa tai omassa kodissa oli 15 asiakasta, joilla avustajan työ painottui hoitoon ja hoivaan. Lisäksi noin 80 omaista toimi henkilökohtaisena avustajana ennen uuden lain voimaan tuloa.

Syksyn 2009 aikana vaihtoehtoja henkilökohtaiselle avulle löytyi lasten päivähoidosta, kehitysvammapalveluista ja kotihoidosta. Palvelun piirissä olleiden psyykkisesti sairaiden lasten kohdalla henkilökohtaisen avun soveltamista päätettiin jatkaa siihen asti kunnes vaihtoehtoinen palvelu saadaan järjestymään muusta palvelujärjestelmästä. Omaisen toimimiselle henkilökohtaisena avustajana tarjottiin vaihtoehdoksi laajasti perheen ulkopuolista henkilöä, joka on ollut hyvin tarjolla Vantaan oman välittäjätoiminnan ansiosta. Hallinto-oikeuden ratkaisuisa keväällä 2010 on linjattu, että omainen voi toimia vaikeavammaisen henkilökohtaisena avustajana, jos kyseessä on vakiintunut useita vuosia kestänyt työsuhde ja sen voidaan katsoa olevan vammaisen henkilön edun mukaista. Tämän linjauksen mukaan Vantaa on tarkentanut toimintakäytäntöään.

Vantaalla henkilökohtaisen avun asiakasmäärä laski 23:lla vuodesta 2008. Pääasiallisen syynä on lain määrittämät kriteerit henkilökohtaisen avun myöntämiselle ja avun sisällön tarkennettu määrit-

tely, jotka ovat Vantaan aikaisempaa soveltamiskäytäntöä tiukemmat. Vantaan oma avustajien välitystoiminta on taannut sen, että vammainen henkilö on saanut henkilökohtaisen avustajan suuremmista vaikeuksista.

Vammaispalvelulain ensisijaisuus kehitysvammalakiin nähden

Toistaiseksi tämä lainkohta ei ole aiheuttanut Vantaalla muutoksia toimintakäytännöissä. Vammaispalvelulakia on sovellettu kuten ennestään kehitysvammaisten asiakkaiden kohdalla, kun sen mukaiset palvelut ovat olleet tarpeet ja myöntämisen kriteerit ovat täyttyneet.

Turku

Turussa vammaispalvelulain muutos ei varsinaisesti muuttanut henkilökohtaisen avun myöntämiskriteereitä. Henkilökohtaista avustajaa ei pääsääntöisesti ole myönnetty tilanteissa, joissa asiakas tarvitsee hoitoa, hoivaa tai valvontaa tai avuntarve on johtunut ikääntymiseen liittyvistä sairauksista ja toimintarajoitteista. Lähiomaisen toimiminen avustajana on voitu myöntää erityisen perustellusta syystä ja yleensä määräajaksi. Muutamalla asiakkaalla on ollut lähiomainen avustajana erityisen perustellusta syystä. Joillekin nuorille asiakkaalle on myönnetty henkilökohtaista apua opiskeluun oppilaitoksen järjestämänä ja toteuttamana palveluna.

Henkilökohtaisen avun lähtökohtana on edelleen ollut palvelun järjestäminen henkilökohtaisen avustajan palkkaamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisella. Tällöin vaikeavammaisen henkilö valitsee itse avustajansa ja toimii työnantajana kuitenkin niin, että palkanmaksuun yms. liittyvissä toiminnoissa on mahdollista saada apua vammaispalvelutoimistosta tai palvelua voidaan tarvittaessa ostaa palveluntuottajilta. Syksyn 2009 aikana lakimuutokseen liittyviä uusia hakemuksia tuli noin 10 asiakkaalta, joista muutamalle asiakkaalle tehtiin hylkäävä päätös. Parille asiakkaalle on myönnetty henkilökohtaista apua 60 tuntia viikossa, muut päätökset ovat olleet tätä pienemmille tuntimäärille.

Henkilökohtaisen avun pieniin tuntimääriin, pääosin kodin ulkopuoliseen avustamiseen, on Turussa ollut käytössä vapaa-ajanavustajajärjestelmä. Vuonna 2009 sen piirissä oli 92 henkilöä, jotka on nyt siirretty henkilökohtaisen avun alle. Asiakas hankkii itse avustajan ja toimii työnantajana/ohjaajana. Vammaispalvelutoimisto maksaa kuitenkin palkkion suoraan avustajalle ja huolehtii palkkioon liittyvien sivukulujen maksamisesta. Vapaa-ajanavustajajärjestelmä perustuu toteutuneista tunneista (ei sairauslomaan eikä vuosilomaan liittyviä korvauksia) maksettavaan palkkioon, joka on hieman alhaisempi kuin henkilökohtaisen avustajan tuntipalkka. Avustajan vakuutus- ja eläkemaksut suoritetaan kuntasektorilla käytössä olevien prosentiosuuksien mukaan, jolloin kustannukset ovat myös tältä osin hieman pienemmät.

Varsinaista palveluseteliin perustuvaa järjestämistapaa ei Turussa ole ollut käytössä. Kuitenkin esim. avustajan sairastuessa asiakas on voinut käyttää kotihoidon hyväksymismenettelyllä valittuja palveluntuottajia lyhytaikaiseen tarpeeseen. Asiakkaan päätöksessä ja/tai palvelusuunnitelmassa on määritelty palveluntuottajan käyttömahdollisuus.

Tampere

Henkilökohtainen apu järjestetään Tampereella siten, että vaikeavammaisen henkilö palkkaa itselleen henkilökohtaisen avustajan tai saa henkilökohtaista apua ostopalveluna lähinnä kodin ulkopuolisiin asioimiseen ja harrastuksiin. Henkilökohtaisen avun järjestämistä palvelusetelillä selvitetään. Harrastuksiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen ja sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämiseen järjestettiin henkilökohtaista apua vähintään kymmenen tuntia kuukaudessa vuonna 2009.

Henkilökohtaista apua myönnetään vaikeavammaiselle henkilölle, joka kykenee toimimaan työnantajana ja määrittelemään itse henkilökohtaisen avun toteuttamistavan ja -ajan. Vaikeavammaiselle henkilölle, joka ei kykene määrittelemään avuntarvettaan itse, voidaan myöntää vaikeavammaisten lyhytaikaista avustajapalvelua, joka toteutetaan ostopalveluna.

Henkilökohtaisen avun asiakkaille laaditaan palvelusuunnitelma. Henkilökohtaisen avun asiakasmäärä kasvoi 95 asiakkaalla vuodesta 2008 vuoteen 2009. Henkilökohtainen apu ostopalveluna 10 tuntia kuukaudessa oli 44 asiakkaalla ja taloudellista tukea henkilökohtaisen avustajan palkkaamiseen 198 asiakkaalla.

Oulu

Oulussa henkilökohtaista apua järjestetään seuraavasti:

- Asiakas toimii henkilökohtaisen avustajan työnantajana jolloin kunta korvaa kustannukset. Kunta voi myös toimia asiakkaan niin halutessa sijaismaksajana ja asiakkaan ei silloin tarvitse sitoa omaa rahaansa palkan maksuun. Suurin osa oululaisista henkilökohtaisten avustajien työnantajista on halunnut kaupungin toimivan sijaismaksajana.
- Kunnan omana toimintana henkilökohtaista apua järjestetään vammaisavustajapalveluna.
- Ostopalveluna
- Kolmannen sektorin järjestämää avustajapalvelua ostopalveluna.
- Minun elämäni projekti, joka on Ely-keskuksen rahoittama ja Oulun kaupungin tukema työllistämis- ja koulutushanke, jonka tavoitteena on saada lisää koulutettuja henkilökohtaisia avustajia.

Henkilökohtaista apua on haettu Oulussa melko runsaasti. Henkilökohtaiseen apuun on tullut vammaispalvelulain muutoksen jälkeen 46 uutta asiakasta vuoden 2009 loppuun mennessä.

Uusista asiakkaista suurimman ryhmän muodostavat kehitysvammaiset ja toiseksi suurimman ryhmän näkövammaiset.

Suurin osa hakemuksista on keskittynyt kodin ulkopuoliseen apuun pienien tuntimäärien puitteissa. Palveluasumiseen liittyvä henkilökohtainen apu on omannut subjektiivisen oikeuden luonteen jo ennen lakimuutosta. Palveluasumisen piirissä olleet asiakkaat ovat saaneet apua sekä asumiseen että kodin ulkopuoliseen toimintaan.

3 Yhteenveto

Vammaispalvelulain mukaisia palveluja käytti 34 586 henkilöä ja palvelujen kustannukset olivat lähes 121 miljoonaa euroa Kuusikon kunnissa vuonna 2009. Kustannukset nousivat vuodesta 2008 reaalisesti runsaat 7,6 %. Kustannusten kasvu on kahtena viime vuonna ollut huomattavan korkea aikaisempaan aikaan verrattuna. Suhteellisesti eniten edellisestä vuodesta nousivat palveluasumisen, tulkkipalvelujen ja henkilökohtaisen avun kustannukset.

Kuljetuspalvelua käytti 24 155 henkilöä, joista 65 % oli täyttänyt 65 vuotta. Toiminnan kustannukset olivat yli 46 miljoonaa euroa vuonna 2009. Asiakasta kohti kustannukset olivat 1 919 euroa. Ikääntyneiden kuljetuspalveluja myönnetään enenevässä määrin sosiaalihuoltolain mukaan. Sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen käyttäjiä oli jo 7 000 vuonna 2009 ja kustannukset olivat 3 miljoonaa euroa. Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen käytössä olevat tulorajat voivat käytännössä rajoittaa palvelun laajentamista ja siten lisätä vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen tarvetta. Lähes kaikissa kaupungeissa tapahtui siirtymistä vammaispalvelulain kuljetusten käytöstä sosiaalihuoltolain kuljetuspalvelujen käyttöön.

Vammaispalvelulakiin tuli henkilökohtaista apua koskeva muutos syyskuussa 2009. Henkilökohtainen apu tuli kunnan erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin, sen kriteerejä täsmennettiin ja sisältö määriteltiin uudelleen. Muutos henkilökohtaisesta avustajatoiminnasta henkilökohtaisen avun järjestelmään toi vain vähän muutoksia palvelujen järjestämistapaan vuonna 2009. Palvelun asiakasmäärä kasvoi useimmissa kunnissa, mutta järjestämistavoista oli käytössä pääosin (90%) henkilökohtaisen avustajan palkkaaminen asiakkaan toimiessa työnantajana. Jonkin verran henkilökohtaista apua hankittiin ostopalveluina palveluntuottajilta. Kunnan palveluna henkilökohtaista apua oli saatavissa vain Oulussa. Palvelusetelin käyttöönottoa henkilökohtaisen avun palveluissa valmistelee Sitran Kuntaohjelman palvelusetelihanke.

Palvelusuunnitelmien tekeminen vammaispalvelulain mukaisista palveluista korostui VpL:n muutoksessa 1.9.2009. Vammaispalvelun sosiaalityön työtapaan kuuluu asiakkaiden tarpeiden kartoittaminen sekä palveluista ja tukitoimista sopiminen asiakkaan kanssa. Kuntien välillä on eroja palvelusuunnitelmien määrässä ja kirjaamistavoissa. Tavoitteena on Kuusikkokunnissa kehittää ja yhtenäistää palvelusuunnitelmiin liittyviä käytäntöjä.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien tiedonkeruu 2009

1 Vammaispalvelun asiakkaat vuonna 2009

Sisältää vammaispalvelulain (VpL) mukaisia palveluja sekä taloudellista tukea vuoden 2009 aikana saaneet asiakkaat siten, että **eri asiakashenkilöt ovat mukana vain kertaalleen**. Asiakkaiksi lasketaan kaikki henkilöt, joille on vuoden 2009 aikana tehty joko myönteinen tai kielteinen päätös vammaispalvelulain mukaisesta vammaisten palvelusta tai joka on aikaisemmin kuin vuonna 2009 tehdyn päätöksen perusteella saanut palveluja tai tukea vuonna 2009. **Kaikissa suhteutuksissa käytetään vuonna 2009 palveluja tai tukea käyttäneiden asiakkaiden määrää.**

Asiakasmäärä jaotellaan seuraavasti:

1 Vammaispalvelulain mukaiset asiakkaat

- 1.1 joista VpL:n mukaisia palveluja tai taloudellista tukea saaneet asiakkaat vuonna 2009=
Asiakkaat, joilla on VpL:n palvelua koskeva myönteinen päätös.

2 Myönnettyjen vammaispalvelujen ja taloudellisen tuen kokonaiskustannukset vuonna 2009

Kokonaiskustannuksiin otetaan mukaan VpL:n mukaisten palvelujen ja taloudellisen tuen kustannukset. **Kustannuksiin ei oteta mukaan** vammaispalvelun sosiaalityön kustannuksia eikä vyörytyskustannuksia vammaispalveluun. Kuusikon kuntien VpL:n mukaisten palvelujen ja taloudellisen tuen kustannusten vertailussa käytetään **nettokustannuksia** johtuen siitä, että kunnissa on erilaisia käytäntöjä asiakasmaksujen perinnässä.

Kustannustiedot kerätään kolmessa osassa:

- 2 Bruttokustannukset (nettokustannukset + asiakasmaksutulot)
2.1 asiakasmaksutulot (VpL:n kuljetuspalveluista)
2.2 Myönnettyjen palvelujen ja taloudellisen tuen **nettokustannukset**

3 Kuljetuspalveluja saaneet asiakkaat ja kuljetuspalvelujen kustannukset vuonna 2009

3.1 Vammaispalvelulain (VpL) mukaiset kuljetuspalvelut (subjektiivinen oikeus)

- 3.1.1 Asiakkaat, joilla on vuoden 2009 aikana voimassaoleva päätös VpL:n mukaisista kuljetuspalveluista
3.1.1.1 heistä 65 vuotta täyttäneitä
3.1.1. Kokonaan kielteisen päätöksen saaneiden asiakkaiden määrä
- 3.1.2 VpL:n mukaisia kuljetuspalveluja vuonna 2009 **käyttäneet** ikäryhmittäin:
alle 18 v, 18-64 v, 65-74 v, 75-84 v, 85+ v.
Suhteutuksissa käytetään kuljetuspalveluja käyttäneitä asiakkaita.
- 3.1.3 VpL:n kuljetuspalveluja käyttäneistä asiakkaista työ- ja opiskelumatkoja v.2009 aikana käyttäneet
3.1.3.1 Työmatkoja käyttäneet asiakkaat
3.1.3.2 Opiskelumatkoja käyttäneet asiakkaat
3.1.3.3 Työ- ja opiskelumatkojen määrä yhteensä
- 3.1.4 Vuoden 2009 aikana käytetyt yhdensuuntaiset matkat (VpL) ikäryhmittäin
alle 18 v, 18-64 v, 65-74 v, 75-84 v, 85+ v. matkat
- 3.1.5 VpL:n mukaisen kuljetuspalvelun lisäksi/vaihtoehdoksi myönnettyt matkakortit
3.1.5.1 VpL:n mukaisen kuljetuspalvelun lisäksi myönnettyjen matkakorttien määrä
3.1.5.2 Kuljetuspalvelun lisäksi myönnettyillä matkakorteilla tehtyjen matkojen määrä
3.1.5.3. Kuljetuspalvelun vaihtoehtona myönnettyjen matkakorttien kustannukset
- Matkat asiakasta kohti lasketaan jakamalla yhdensuuntaisten matkojen määrä (kohta 3.1.4) VpL:n mukaisia kuljetuspalveluja käyttäneiden asiakkaiden määrällä (kohta 3.1.2).
- 3.1.6 Vaikeavammaisten kuljetuspalvelujen kustannukset sekä asiakasmaksutulot (jos on).
Kustannukset kootaan samalla erittelyllä kuin kohdassa 2.
3.1.6.3.1.josta kuljetuspalvelun vaihtoehtona myönnettyjen matkakorttien kustannukset

3.2 Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaiset kuljetuspalvelut 2009

Sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen asiakkaat ja kustannukset eivät sisälly VpL:n mukaisten palvelujen asiakkaisiin ja kustannuksiin. Tiedot kootaan, koska ShL:n mukainen kuljetuspalvelu vaikuttaa VpL:n mukaisen kuljetuspalvelun tarpeeseen ja käyttöön.

- 3.2.1 Asiakkaat, joilla on vuoden 2009 aikana voimassa oleva päätös ShL:n mukaisesta kuljetustuesta
 - 3.2.1.1 Kokonaan kielteisen päätöksen saaneiden asiakkaiden määrä
 - 3.2.2 ShL:n mukaista kuljetuspalvelua vuonna 2009 **käyttäneet** asiakkaat, joista eritellään 65 - 74 v, 75 -84 v ja 85 vuotta täyttäneet asiakkaat.
 - 3.2.3 ShL:n mukaiset yhdensuuntaiset matkat vuoden 2009 aikana, joista eritellään 65 - 74 v, 75 - 84 v ja 85 vuotta täyttäneiden asiakkaiden matkat.
 - 3.2.4 ShL:n mukaisen kuljetuspalvelun lisäksi/vaihtoehdoksi myönnettyt matkakortit
 - 3.2.4.1 ShL:n mukaisen kuljetuspalvelun lisäksi myönnettyjen matkakorttien määrä
 - 3.2.4.2 Kuljetuspalvelun lisäksi myönnettyillä matkakorteilla tehtyjen matkojen määrä
 - 3.2.4.3. Kuljetuspalvelun vaihtoehtona myönnettyjen matkakorttien kustannukset
 - 3.2.5 Sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen kustannukset sekä asiakasmaksutulot (jos on)
 - 3.2.5.2..Sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen nettokustannukset
- Kustannukset kootaan samalla erittelyllä kuin kohdassa 2.

3.3 Kuljetuspalvelukeskusten toiminta

Kuljetuspalvelukeskusten toiminta kootaan erikseen sen lisäksi, että sen kustannukset sisältyvät vammais- palvelulain (ja/tai sosiaalihuoltolain) mukaisen kuljetuspalvelun kustannuksiin. Toiminnasta kootaan seuraavat tiedot:

- 3.3.1 Kuljetuspalvelukeskusten kautta tehtyjen matkojen määrä, joista VpL:n/ShL:n mukaisia matkoja
- 3.3.2 Yhdistettyjen matkojen määrä, joista VpL:n/ShL:n mukaisia matkoja
 - 3.3.5 Asiakkaat, joilla on päätös vakiotaksin käytöstä
 - Vakiotaksi (tuttutaksi) on oikeus käyttää tiettyä taksia tai taksirytyä VpL:n mukaisilla kuljetuspalvelun matkoilla. Asiakas voi tällöin tilata taksin suoraan palvelun tuottajalta.
 - 3.3.6 Asiakkaat, joilla on päätös oikeudesta kulkea yksin
 - 3.3.7 Asiakkaat, joilla on päätös kulkea yksin vakiotaksilla (samalla asiakkaalla molemmat)
- 3.3.8 Kuljetuspalvelukeskusten palveluista irrotuksen/vapautuksen saaneet yhteensä

3.4 Palvelulinjojen kustannukset

Palvelulinjoja on kehitetty ja ylläpidetään kaupungeissa usean eri tahon yhteistyönä. Palvelulinjat on tarkoitettu tyydyttämään sekä vammaisten että muiden liikuntaesteisten tarpeita. Palvelulinjojen kustannukset eivät sisälly VpL:n tai ShL:n mukaisten kuljetuspalvelujen kustannuksiin.

Poikkeuksena ovat niiden asiakkaiden kustannukset, jotka käyttävät palvelulinjaa VpL:n tai ShL:n mukaisen kuljetuspalvelupäätöksen perusteella (Oulu). Nämä asiakkaat ja heidän käyttämiensä matkojen kustannukset sisältyvät asiakkaan kuljetuspalvelupäätöksen mukaisesti joko VpL:n tai ShL:n mukaisen kuljetuspalvelun asiakkaisiin ja kustannuksiin.

Palvelulinjojen kustannukset eritellään järjestämistavasta riippuen seuraavasti:

- 3.4.1 Palvelulinjojen bruttokustannukset sosiaalitoimelle
 - 3.4.2 Palvelulinjojen asiakasmaksutulot
 - 3.4.3 Palvelulinjojen nettokustannukset sosiaalitoimelle
 - 3.4.4 Kunnan muiden hallintokuntien nettokustannukset
 - 3.4.5 Muiden viranomaisten nettokustannukset
- #### 3.4.6 Palvelulinjojen nettokustannukset yhteensä

4 Tulkkipalvelu (subjektiivinen oikeus)

4.1 Tulkkipalvelun asiakkaat, joilla päätös vuonna 2009

- 4.1.1 joista opiskelijatulkkauksen asiakkaat
- 4.1.2 joista puhetulkkauksen asiakkaat

Tulkkipalveluiden asiakastietona käytetään niiden asiakkaiden määrää, joilla on ollut päätös tulkkipalveluista vuoden 2009 aikana.

4.2 Tulkkauspalveluja käyttäneet asiakkaat

4.3 Tulkkaustunnit vuonna 2009

4.3.1 opiskelutulkkauksen tunnit

Tulkkipalvelujen toteutumisprosentti

4.4 Tulkkipalvelun kokonaiskustannukset 2009

4.4.1 josta kunnan oman tulkikeskuksen kustannukset (Turku ja Oulu)

4.4.2 josta ostopalvelujen kustannukset sisältäen freelancereiden kustannukset

4.5 Myönnettyjen tulkkipalvelujen kokonaiskustannukset

4.5.1 Josta opiskelutulkkauksen kustannukset

5 Asunnon muutostyöt (subjektiivinen oikeus)

5.1 Asiakkaina ilmoitetaan henkilöiden määrä, joille on VpL:n mukaisesti myönnetty asunnon muutostöitä vuonna 2009 tai joille on aikaisemmin myönnettyihin asunnonmuutostöihin kohdistunut huoltokustannuksia vuonna 2009. Asiakkaat jaotellaan ikäryhmittäin: alle 18 v, 18-64 v, 65 v.

5.2 Nettokustannukset asunnonmuutostöissä 2009 (sekä uusien päätösten kustannukset että ns. huoltotyöt)

Ilmoitetaan, mikäli asunnon muutostöiden asiakkaisiin ja kustannuksiin sisältyy asunnon välineiden ja laitteiden asiakkaita ja kustannuksia.

6 Asunnon välineet ja laitteet (subjektiivinen oikeus)

6.1 Asiakkaina ilmoitetaan henkilöiden määrä, joille on VpL:n mukaisesti myönnetty asuntoon liittyviä välineitä tai laitteita vuonna 2009 tai joille on aikaisemmin myönnettyihin välineisiin tai laitteisiin kohdistunut huoltokustannuksia vuonna 2009.

6.2 VpL:n mukaisten asuntoon liittyvien laitteiden ja välineiden nettokustannukset vuonna 2009 (sekä uusien päätösten kustannukset että ns. huoltotyöt).

7 Vaikeavammaisten palveluasuminen (subjektiivinen oikeus)

7.1 Asiakkaat, joilla oli VpL:n mukainen palveluasumisen päätös joko kaupungin omaan tai ostopalveluna hankittuun palveluasuntoon vuoden 2009 aikana

7.1.1 heistä lyhytaikaisen päätöksen saaneet asiakkaat

7.2 Nettokustannukset kaupungin omasta ja ostopalveluna hankitusta palveluasumisesta asumispalveluyksiköissä vuonna 2009 .

7.3 Asiakkaat, joilla oli VpL:n mukainen palveluasumisen päätös kotiin joko henkilökohtaisen avustajan tai kotipalvelun avulla vuoden 2009 aikana

7.3.1 Kotihoidon palveluja saavat (palveluasumisen päätös)

Kustannuksiin eivät sisälly kotiin annetun palveluasumisen kustannukset johtuen siitä, että niitä on vaikea saada eriteltyä.

7.4 Ostopalveluna kotiin hankittava palveluasuminen

Asiakkaat

Ostopalveluna kotiin hankitun palveluasumisen kustannukset

7.5 Vammaispalvelulain mukainen vaikeavammaisten päivätoiminta

7.5.1 Päivätoimintaan osallistuneiden asiakkaiden määrä vuonna 2009

7.5.2 Vaikeavammaisten päivätoiminnan nettokustannukset 2009

VpL 380/1987 § 8 b (22.12.2006/1267) Päivätoiminta

Vammaisten henkilöiden päivätoimintaan kuuluu kodin ulkopuolella järjestettyä itsenäisessä elämässä selviytymistä tukevaa ja sosiaalista vuorovaikutusta edistävää toimintaa.

Päivätoimintaa järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään työkyvyttöntä henkilöä, jolla vamman tai sairauden aiheuttaman erittäin vaikean toimintarajoitteen vuoksi ei ole edellytyksiä osallistua sosiaalihuoltolain (710/1982) 27 e §:ssä tarkoitettuun työtoimintaan ja jonka toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin.

Päivätoimintaa on järjestettävä mahdollisuuksien mukaan siten, että vaikeavammaisen henkilö voi osallistua toimintaan viitenä päivänä viikossa tai tätä harvemmin, jos vaikeavammaisen henkilö kykenee osallistumaan työtoimintaan osa-aikaisesti tai siihen on muu hänestä johtuva syy.

8 Henkilökohtainen avustajatoiminta/Henkilökohtainen apu (subjektiivinen oikeus1.9.2009 alkaen)

8.1 Asiakkaat, joilla on ollut vuonna 2009 päätös henkilökohtaisesta avusta ja joille on maksettu kyseisestä palvelusta vuoden aikana. Asiakkaat jaotellaan ikäryhmittäin: alle 18 v, 18 - 64 v, 65 v.

8.1.1 niiden asiakkaiden määrä, joille henkilökohtainen apu on myönnetty kotiin tehdyn palveluasumispäätöksen yhteydessä

8.1.2 Kielteisen päätöksen saaneet asiakkaat. Henkilökohtaista apua hakeneet asiakkaat, joille ei ole myönnetty palvelua vuonna 2009.

8.2 Henkilökohtaisen avun järjestämistavat/palvelumuodot(asiakkaiden määrä) jaoteltuna VpL8 d § (19.12.2008/981) mukaisesti kolmeen luokkaan ja lisäksi muilla tavoin:

Kunta voi järjestää henkilökohtaista apua:

8.2.1) korvaamalla vaikeavammaiselle henkilölle henkilökohtaisen avustajan palkkaamisesta aiheutuvat kustannukset työnantajan maksettavaksi kuuluvine lakisääteisine maksuineen ja korvauksineen sekä muut kohtuulliset avustajasta aiheutuvat välttämättömät kulut;

8.2.2) antamalla vaikeavammaiselle henkilölle avustajapalveluiden hankkimista varten sosiaalihuoltolain 29 a §:ssä tarkoitetun palvelusetelin, jonka arvo on kohtuullinen; taikka

8.2.3) hankkimalla vaikeavammaiselle henkilölle avustajapalveluita julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta tai järjestämällä palvelun itse taikka sopimuksin yhdessä muun kunnan tai muiden kuntien kanssa.

8.2.4) Kunta on palkannut henkilökohtaista apua antavaa henkilöstöä (Oulun vammaisavustajat)

8.2.5 Muulla tavoin, kuvataan miten.

8.3 Asiakkaat jaoteltuna sen mukaan, kuinka monta viikkotuntia päätöksessä on myönnetty:

alle 20 h/viikko, 21 - 30 h/viikko, 31 - 40 h/viikko, 40+ h/viikko

8.4 Nettokustannukset henkilökohtaisesta avusta vuonna 2009. Sisältää palkat, sotut, eläkemaksut, vakuutukset ym.

9 Vuoden aikana tehdyt palvelusuunnitelmat

VpL (380/1987)3 a § (19.12.2008/981)

Vammaisen henkilön tarvitsemien palvelujen ja tukitoimien selvittämiseksi on ilman aiheetonta viivytystä laadittava palvelusuunnitelma siten kuin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 7 §:ssä säädetään. Palvelusuunnitelma on tarkistettava, jos vammaisen henkilön palveluntarpeessa tai olosuhteissa tapahtuu muutoksia sekä muutoinkin tarpeen mukaan.

10 Muut VpL:n mukaisten palvelujen ja taloudellisen tuen kustannukset

Se osuus VpL:n mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukien kokonaiskustannuksista, joka ei sisälly kohtiin 3.1, 4, 5, 6, 7, ja 8.

Tällaisia kustannuksia ovat muun muassa sopeutumisvalmennuksen, liikkumisvälineiden (autot ym.), kodinkoneiden ja laitteiden, erityisravinto- ja erityisvaatekustannukset.

Tiedonkeruun määritelmiin tehdyt muutokset 2009-

29.4.2010 Lisätty kokonaisasiakasmäärän 1.1 määritelmään seuraava lause: Asiakkaat, joilla on VpL:n palvelua koskeva myönteinen päätös.

Lisätty henkilökohtaista apua koskevaan tiedonkeruuseen henkilökohtaisen avun järjestämistapojen mukainen luokittelu asiakkaista (kohta 8.2).

Lisätty VpL:n mukaisten palvelusuunnitelmien määrän keruu kohtaan 9.

11.9.07 Poistettu VpL:n kokonaisasiakasmäärän kohdasta Kohta 1.2 joista kielteisen päätöksen saaneet 2009 (ei saa mitään VpL:n mukaista palvelua) kielteisen päätöksen saaneet liittyvät aina yksit. palveluun.

Lisätty huomautus siitä, että asiakasmaksutuloja voi VpL:n palveluista kertyä ainoastaan kuljetuspalveluista. Kohta 2.1 Asiakasmaksutulot (VpL:n kuljetuspalveluista)

Lisätty kohtaan 3.1.1.2 VpL:n mukaisten kuljetuspalvelujen kielteisistä päätöksistä, että kyseessä ovat palvelusta kokonaan kielteisen päätöksen saaneet.

Kohta 3.1.1.2 Kokonaan kielteisen päätöksen saaneiden asiakkaiden määrä

22.5.08 Lisätty vammaispalvelulain päivätoiminnan säännösteksti

30.4.08 Lisättiin tiedonkeruuseen Vaikeavammaisten päivätoiminnan määrittelyt ja tiedot

2.6.08 Poistettiin tiedonkeruusta

3.3.2 Yhdistettyjen matkojen määrä, joista VpL:n/ShL:n mukaisia matkoja

3.3.3 Asiakkaiden määrä yhdistetyllä matkalla(joista 2 asiakasta/matka /joista vähintään 3 asiakasta/matka)

3.3.4 Yhdistettyjen matkojen vuosikustannukset

18.6.08 Numerointi tarkistettu tiedonkeruulomakkeen ja määrittelyn osalta yhteneväksi.

HUOM.

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
VÄESTÖTIEDOT 31.12. 2009							
KOKO VÄESTÖ	583 350	244 330	197 636	176 087	211 507	139 133	1 552 043
0-17 vuotiaat	96 590	57 591	43 946	28 064	35 414	28 541	290 146
18 - 64-vuotiaat	401 969	160 117	130 943	116 839	142 533	93 113	1 045 514
65 vuotta täyttäneet	84 791	26 622	22 747	31 184	33 560	17 479	216 383
65 - 74-vuotiaat	45 478	15 997	14 329	15 627	17 472	9 477	118 380
75 - 84-vuotiaat	28 134	8 137	6 767	11 163	11 932	6 063	72 196
85 vuotta täyttäneet	11 179	2 488	1 651	4 394	4 156	1 939	25 807

VAMMAISPALVELUJEN ASIAKKAAT SEKÄ KOKONAISKUSTANNUKSET 2009

1 Vammaispalvelulain mukaiset asiakkaat 2009 (ks.määritelmat)	12 391	3 900	4 776	4 970	7 662	2 934	36 633
1.1 joista VPL:n mukaista palvelua tai taloudellista tukea 2009 saaneet	11 557	3 786	4 508	4 849	7 108	2 778	34 586
VPL:n palveluja käyttäneiden asiakkaiden osuus % väestöstä	2,0	1,5	2,3	2,8	3,4	2,0	2,2

Kustannukset

2 Myönnettyjen vammaispalvelulain mukaisten palvelujen sekä taloudellisen tuen kokonaiskustannukset (Brutto) (ks. määritelmat)	48 627 675	17 949 528	17 576 394	10 852 938	17 379 797	9 019 591	121 405 922
2.1 Myönnettyistä palveluista perityt asiakasmaksut	274 712	82 448	58 168	14 463			429 792
2.2 Myönnettyjen palvelujen ja taloudellisen tuen nettokustannukset (=bruttokustannukset - asiakasmaksut)	48 352 963	17 867 079	17 518 226	10 838 475	17 379 797	9 019 591	120 976 131

Kokonaiskustannukset/asiakas

Kokonaiskustannukset/asukas

	4 184	4 719	3 886	2 235	2 445	3 247	3 498
	83	73	89	62	82	65	78
VPL:n mukaisten subjektiivisten palvelujen nettokustannukset (Kuljetuspalvelut, tulkkipalvelut, asunonmuutostyöt sekä laitteet ja välineet, palveluasuminen, päivätoiminta)	38 141 047	13 569 216	12 840 994	9 507 978	14 431 228	6 356 824	94 847 287
Subjektiivisten palvelujen osuus % kokonaiskustannuksista	78,9	75,9	73,3	87,7	83,0	70,5	78,4
Harkinnanvaraisten palvelujen kustannukset (=kokon kust-subjektiiviset)	10 211 916	4 297 864	4 677 232	1 330 497	2 948 569	2 662 767	26 128 844
Harkinnanvaraisten palvelujen osuus % kokonaiskustannuksista	21,1	24,1	26,7	12,3	17,0	29,5	21,6

3 KULJETUSPALVELUJA SAANEET ASIAKKAAT IKÄRYHMITTÄIN SEKÄ KULJETUSPALVELUN KUSTANNUKSET 2009**3.1 VAMMAISPALVELULAIN MUKAISET KULJETUSPALVELUT**

3.1.1 Asiakkaat, joilla on vuoden 2009 aikana voimassa päätös VPL:n mukaisesta kuljetuspalvelusta	10 668	3 593	4 464	4 462	6 525	2 526	32 238
3.1.1.1 heistä 65-vuotta täyttäneitä	7 280	2 165	2 860	3 333	5 065	1 738	22 441
3.1.1 B Kokonaan kielteisen päätöksen saaneet asiakkaat	789	150	106	87	477	142	1 751
Kokonaan kielteisen päätöksen saaneiden osuus kuljetuspalvelun asiakkaista	7,4	4,2	2,4	1,9	7,3	5,6	5,4
VPL:n kuljetuspalvelun päätöksen omaavien asiakkaiden osuus % väestöstä	1,8	1,5	2,3	2,5	3,1	1,8	2,1

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	
3.1.2 VPL:n mukaisia kulljetuspalvelua 2009 KÄYTTÄNEET asiakkaat	7 108	2 626	3 605	3 889	4 821	2 106	24 155	
- joista 65-vuotta täyttäneitä	..	1 311	2 133	2 851	3 436	1 390	11 152	
3.1.2.1 0-17 vuotiaat	..	124	81	72	86	38	401	
3.1.2.2 18-64 vuotiaat	..	1191	1 391	966	1 268	678	5 494	
3.1.2.3 65 - 74-vuotiaat	..	335	613	566	696	309	2 519	
3.1.2.4 75 - 84-vuotiaat	..	555	956	1 231	1 341	634	4 717	
3.1.2.5 85 vuotta täyttäneet	..	421	564	1054	1 430	447	3 916	
VPL:n mukaisen kulljetuspalvelua käyttäneet asiakkaat % kaikista VPL:n asiakkaista	61,5	69,4	80,0	80,2	67,8	75,8	69,8	
Eri ikäryhmien %-osuudet kulljetuspalvelua käyttäneistä asiakkaista		%	%	%	%	%	%	
0-17-vuotiaat	..	4,7	2,2	1,9	1,8	1,8	2,4	
18-64-vuotiaat	..	45,4	38,6	24,8	26,3	32,2	32,2	
65+vuotiaat	..	49,9	59,2	73,3	71,3	66,0	14,8	
Kulljetuspalvelua käyttäneiden osuus päätöksen omaavista asiakkaista	66,6	73,1	80,8	87,2	73,9	83,4	74,9	
Kulljetuspalvelua käyttäneiden osuus väestöstä päätökset	1,2	1,1	1,8	2,2	2,3	1,5	1,6	
3.1.3. Kulljetuspalvelua KÄYTTÄNEISTÄ asiakkaista työ- ja opiskelumatkoja käyttäneitä asiakkaita	487	182	146	81	198	105	1 199	
3.1.3.1 Työmatkoja KÄYTTÄNEET 2009	292	ei erittely	..	53	127	56	528	
3.1.3.2 Opiskelumatkoja KÄYTTÄNEET 2009	211	ei erittely	..	28	71	49	359	
Työ- ja opiskelumatkoja käyttäneiden osuus kullj.palv. käytt. asiakkaista %	6,9	6,9	4,0	2,1	4,1	5,0	5,0	
3.1.3.3 Työ- ja opiskelumatkojen määrä	..	42 021	31 248	15 431	25 808	10 949	125 457	
Työ- ja opiskelumatkojen osuus % VPL:n mukaisista yhdensuuntaisista matkoista	..	16,3	9,9	5,2	8,2	7,3	9,4	
VPL:n kulljetuspalveluja käyttäneitä vast. ikäryhmän väestöstä Koko väestöstä	1,2	1,1	1,8	2,2	2,3	1,5	1,6	
65 vuotta täyttäneistä	..	4,9	9,4	9,1	10,2	8,0	6,1	
0-17 vuotiaat	..	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1	0,2	
18 - 64-vuotiaat	..	0,7	1,1	0,8	0,9	0,7	0,6	
65 - 74-vuotiaat	..	2,1	4,3	3,6	4,0	3,3	2,5	
75 - 84-vuotiaat	..	6,8	14,1	11,0	11,2	10,5	7,8	
85 vuotta täyttäneet	..	16,9	34,2	24,0	34,4	23,1	18,1	
3.1.4 VPL:n yhdensuuntaiset matkat 2009	528 701	257 580	314 485	298 494	314 953	149 464	1 863 677	
-Joista 65-vuotta täyttäneiden matkat	..	105 539	154 765	188 025	184 245	81 772	714 346	
3.1.4.1 0-17 vuotiaat	..	9084	4 783	4 310	3 777	3 376	25 330	
3.1.4.2 18-64 vuotiaat	..	142957	154 937	106 159	126 719	64 316	595 088	
3.1.4.3 65 - 74-vuotiaat	..	31754	53 281	48 453	47 026	21 808	202 322	
3.1.4.4 75 - 84-vuotiaat	..	46847	69 922	84 785	77 270	35 456	314 280	
3.1.4.5 85 vuotta täyttäneet	..	26938	31 562	54 787	59 949	24 508	197 744	

	HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Eri ikäryhmien osuus % matkoista														
0-17 vuotiaat	..	3,5	1,5	1,4	1,2	2,3	1,9							
18 - 64-vuotiaat	..	55,5	49,3	35,6	40,2	43,0	44,6							
65 vuotta täyttäneet	..	41,0	49,2	63,0	58,5	54,7	53,5							
Matkat / ikäryhmän asiakkaat / kk(asiakkaat, jotka käyttäneet matkoja)	6,2	8,2	7,3	6,4	5,4	5,9	6,4							
- 65 + vuotaiden matkat	..	6,7	6,0	5,5	4,5	4,9	5,3							
0-17 vuotiaat	..	6,1	4,9	5,0	3,7	7,4	5,3							
18-64 vuotiaat	..	10,0	9,3	9,2	8,3	7,9	9,0							
65 - 74-vuotiaat	..	7,9	7,2	7,1	5,6	5,9	6,7							
75 - 84-vuotiaat	..	7,0	6,1	5,7	4,8	4,7	5,6							
85 vuotta täyttäneet	..	5,3	4,7	4,3	3,5	4,6	4,2							
3.1.5 VpL:n mukaisen kuljetuspalvelun lisäksi/vaihtoehtoksi myönnetty matkakortit														
3.1.5.1 VpL:n mukaisen kuljetuspalvelun lisäksi tai vaihtoehtona myönnettyjen matkakorttien määrä	2 179	588	Ei käytetty	Ei käytetty	125	10	2 935							
3.1.5.2 Kuljetuspalvelun lisäksi/vaihtoehtoksi myönnettyillä matkakorteilla tehtyjen matkojen määrä	218 575	78 060												
3.1.5.3.Kuljetuspalvelun lisäksi/vaihtoehtona myönnettyjen matkakorttien kustannukset(kopioidaan kohtaan 3.1.6.3.1)	844 484	123 876			46 551	1 961	1 017 877							

3.1.6 Vaikeavammaisten kuljetuspalvelujen kustannukset 2009

3.1.6.1 VPL:n mukaisesti myönnettyjen kuljetuspalvelujen kokonaiskustannukset (Brutto) (ks. määritelmät)	16 749 519	7 378 024	8 213 283	5 223 964	6 539 789	2 668 199	46 772 778
3.1.6.2 Myönnettyistä kuljetuspalveluista perityt asiakasmaksut	274 712	78 143	58 168	14 463			425 486
Asiakasmaksujen osuus % bruttokustannuksista	1,6	1,1	0,7	0,3	0,0	0,0	0,9
3.1.6.3 Myönnettyjen kuljetuspalvelujen nettokustannukset (=bruttokustannukset - asiakasmaksut)	16 474 807	7 299 880	8 155 115	5 209 501	6 539 789	2 668 199	46 347 292
3.1.6.3.1 josta kuljetuspalvelun lisäksi tai vaihtoehtona myönnettyjen matkakorttien kustannukset	844 484	123 876			46 551	1 961	1 016 873

VpL:n mukaisten kuljetuspalvelujen kustannukset

euroa/palvelua käyttänyt asiakas

Kuljetuspalvelujen kustannusosuus vammaispalvelujen

kokonaiskustannuksista %

2 318 **2 780** **2 262** **1 340** **1 357** **1 267** **1 919**

34,1 **40,9** **46,6** **48,1** **37,6** **29,6** **38,3**

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	
3.2 SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN KULJETUSPALVELU								
3.2.1 Asiakkaat, joilla on vuoden 2009 aikana voimassa päätös SHL:n mukaisesta kuljetuspalvelusta	4 145	1209	844	339	716	438	7 691	
3.2.1.1 Kokonaan kielteisen päätöksen saaneet asiakkaat	86	307	70	182	80			
Kokonaan kielteisen päätöksen saaneet %	2,1	25,4	8,3	53,7	11,2			
3.2.2 SHL:n mukaista kuljetuspalvelua 2009								
KÄYTTÄNEET asiakkaat								
	päätökset			päätökset				
Kaikki yhteensä	4 145	726	771	339	593	438	7 012	
-Joista 65-vuotta täyttäneitä	3 821	682	648	279	569	337	6 336	
3.2.2.1 65 - 74-vuotiaat	580	122	166	26	69	47		
3.2.2.2 75 - 84-vuotiaat	1 691	313	350	96	279	155		
3.2.2.3 85 vuotta täyttäneet	1 550	247	132	157	217	135		
Kuljetuspalvelua käyttäneiden osuus päätöksen omaavista asiakkaista		60,0	91,4		82,8			

SHL:n yhdensuuntaiset matkat ilman Helsinkiä ja Turku

3.2.3 SHL:n mukaiset yhdensuuntaiset matkat 2009	90 172	32 398	29 596	14 182	22 707	9 035	198 090	
-Joista 65-vuotta täyttäneiden matkat	..	29 480	24 610	..	21 763	6 957	82 810	
3.2.3.1 65 - 74-vuotiaat	..	6325	7 053	..	3 064	994	17 436	
3.2.3.2 75 - 84-vuotiaat	..	14646	12 998	..	11 460	3 162	42 266	
3.2.3.3 85 vuotta täyttäneet	..	8509	4 559	..	7 239	2 801	23 108	

Matkat päätöksen omaavaaakointi/kk

65 vuotta täyttäneiden matkojen osuus SHL:n matkojen määrästä

1,8

2,2

2,9

3,5

2,6

1,7

2,1

88,3

3.2.4 SHL:n mukaisen kuljetuspalvelun lisäksi/vaihtoehtoksi myönnetty matkakortit

3.2.4.1 SHL:n kuljetuspalvelun vaihtoehtona myönnettyjen matkakorttien määrä	1 090	210	ei käytössä	ei käytössä	ei käytössä	ei käytössä	1 300	
3.2.4.2 SHL:n kuljetuspalvelun lisäksi/vaihtoehtoksi myönnettyillä matkakorteilla tehtyjen matkojen määrä	128 627	21 599	ei käytössä	ei käytössä	ei käytössä	ei käytössä	150 226	
3.2.4.3 SHL:n kuljetuspalvelun lisäksi/vaihtoehtona myönnettyjen matkakorttien kustannukset	282 325	31 595					313 920	

3.2.5 SHL:n mukaan myönnettyjen kuljetuspalvelujen kokonaiskustannukset (Brutto) (ks. määritelmät)

3.2.5.1 Myönnettyistä kuljetuspalveluista perityt asiakasmaksut

	1 893 935	507 995	355 551	131 514	..	135 532	3 024 528	
	30 524	0	0				30 524	
3.2.5.2 SHL:n mukaisten kuljetuspalvelujen nettokustannukset	1 863 411	507 995	355 551	131 514	343 805	135 532	2 994 004	
3.2.5.1 josta kuljetuspalvelun vaihtoehtona myönnettyjen matkakorttien kustannukset	282 325	31 595					30 524	

Kuljetuspalvelun kustannukset euroa/asiakas

Keskimääräinen matkan kustannus(nettokust)

450

700

461

388

309

15

560

15

32

3.3 Kuljetuspalvelukeskusten toiminta 2009

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	HUOM.
3.3.1 Kuljetuspalvelukeskusten kautta tehtyjen matkojen määrä (vpl+shl)	481 128					141 485	960 273	
joista vpl:n mukaisia matkoja	390 956					132 450	838 359	
joista shl:n mukaisia matkoja	90 172					9 035	121 914	
Osuus vpl:n ja shl:n mukaisista matkoista (%)	77,7					89,3	95,0	

3.3.2 Yhdistettyjen matkojen määrä	98 140					19 334	183 306	
joista vpl:n mukaisia matkoja	75 178					19 334	154 398	
joista shl:n mukaisia matkoja	22 962					5 946		
Osuus kaikista vpl:n ja shl:n mukaisista matkoista (%)	15,9					12,2	9,4	

Yhdistettyjen matkojen osuus kuljetuspalvelukeskusten matkoista (%)	20,4					13,7	19,1	
---	------	--	--	--	--	------	------	--

Kuljetuspalvelukeskusten matkojen välityksen/yhdistelyn kustannukset	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	HUOM.
Matkapalvelukeskusten kustannukset euroa välitetyä matkaa kohti	2 179 797					279 290	3 220 273	
Matkapalvelukeskusten kustannukset Vpl ja Shl kuljetusten kustannuksista %	4,5					2,0	3,4	
	11,9					10,0	11,5	

3.3.5 Asiakkaat, joilla on päätös vakiotaksin käytöstä (tai Iirolettu keskitetyistä tilausjärjestelmästä)	893			108	716		1 717	
3.3.6 Asiakkaat, joilla on päätös oikeudesta kulkea yksin	1 185				441		1 626	
3.3.7 Asiakkaat, joilla on päätös vakiotaksin käytöstä ja yksin kulkemisesta (samalla asiakkaalla molemmat)					203	194	397	

3.3.8 Kuljetuspalvelukeskuksen/keskitetyn tilauksen palveluista vapautuksen/irrotuksen saaneet yhteensä	2 078	370	300	108	644	194	3 694	
Irrotuksen saaneiden osuus kuljetuspalvelun käyttäjistä%	18,5	11,0	6,9	2,6	11,9	7,6	11,9	

3.4 Palvelulinjojen kustannukset 2009

3.4.1 Palvelulinjojen kokonaiskustannukset sosiaalitoimelle (brutto)	1 126 722				938 413	198 147	2 263 282	
3.4.2 Palvelulinjojen käytöstä perityt asiakasmaksut	0	55 981	12 760		125 953	41 759	236 453	

3.4.3 Palvelulinjojen käytön nettokustannukset sosiaalitoimelle (=bruttokustannukset - asiakasmaksut)	1 126 722				812 460	78 190	2 017 372	
3.4.4 Muiden hallintokuntien (netto)osuus	1 345 687	444 727	142 987	728 988		96 190	2 758 579	
3.4.5 Muiden viranomaisien osuus		69 315	63 000				132 315	

3.4.6 Palvelulinjojen nettokustannukset kunnalle 2009	2 472 409	514 042	205 987	728 988	812 460	174 380	4 908 266	
--	-----------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	--

Oulu: Osa asiakkaista vain osan matkojen osalta Iirolettu keskitetyistä tilausjärjestelmästä.

Turku: ei sisällä invataksin käyttäjiä.

Espos: ei sos toimelle kustannuksia

4 TULKKIPALVELUT

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
4.1 Tulkipalvelun asiakkaat 2009 (päätökset)	489	148	152	350	247	170	1556
4.1.1 Josta opiskelututkituksen asiakkaat	48	13	8	16	10	18	113
4.1.2 Josta puhetutkituksen asiakkaat	51	30	38	43	61	26	249
4.2 Tulkipalveluja käyttäneet 2009	152	270	209	169	..
Tulkipalveluja käyttäneet % päätöksistä	0,0
4.3 Tulkkaukset	7 551	20 653	24 388	16 805	69 397
4.3.1 Josta opiskelututkituksen tunnit	2 303	4 557	6 764	10 657	24 281

Tulkipalvelun asiakkaiden osuus % kaikista vammaispalvelun asiakkaista	4,2	3,9	3,4	7,2	3,5	6,1	4,5
Opiskelututkituksen asiakkaat % kaikista tulkipalvelun asiakkaiden osuus % kaikista vammaispalvelun asiakkaiden osuus % kaikista vammais-	9,8	8,8	5,3	4,6	4,0	10,6	7,3

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Tulkipalvelujen toteutumisosentti	95,2	95,2	95,2	97,8	96,8	92,0	7 841 336
4.4 Tulkipalvelun kokonaiskustannukset 2009	2 893 492	812 245	1 014 933	725 793	1 658 899	735 974	7 841 336
4.4.1 Josta oma tulkkikeskus	0	257 398	..	407 758	..
4.4.2 Josta ostopalvelut (mukana myös freelancerit)	2 893 492	812 245	1 014 933	468 395	1 658 899	328 215	..
4.5 Myönnettyjen tulkipalvelujen kustannukset	2 893 492	812 245	1 014 933	725 793	1 658 899	735 974	7 841 336
Josta opiskelututkituksen nettokustannukset	162 250	189 196	170 788	734 384

Oulu: tässä freelancerit. Kustannukset nettona.
Oulu: Viittomien opetukset mukana.

Nettokustannukset euroa / tulkipalvelun saaja(päätös)

Nettokustannukset euroa / opiskelututkitusasiakas	5 917	5 488	6 677	2 074	6 716	4 329	5 039
Tulkipalvelujen osuus vammaispalvelujen kok.kustannuksista %	6,0	4,5	5,8	6,7	9,5	8,2	6,5

5 ASUNNON MUUTOSTYÖT

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
5.1 Asunnon muutostöiden asiakkaat 2009	482	275	169	73	421	224	1 644
josta 0 - 17 vuotiaat	16	19	8	5	16	17	81
josta 18 - 64-vuotiaat	241	133	84	37	122	104	721
josta 65 vuotta täyttäneet	225	123	77	31	283	104	843
Eri ikäryhminen osuudet (%) asunnon muutostöiden asiakkaista	3,3	6,9	4,7	6,8	3,8	7,6	4,9
0-17 vuotiaat	50,0	48,4	49,7	50,7	29,0	46,4	43,9
18 - 64-vuotiaat	46,7	44,7	45,6	42,5	67,2	46,4	51,3

Vantaa: 2009 alussa erotettu oma määräraha niille asiakkaille, jotka kotiutuivat sairaalasta ja tarvitsivat pieniä muutostöitä. Näitä asiakkaita n. 140.

5.2 Asunnon muutostöiden nettokustannukset

Kustannukset euroa/ asunnonmuutostöiden asiakas	1 759	1 677	2 766	1 717	2 081	947	1 819
Asunnon muutostöitä saaneita % väestöstä	0,08	0,11	0,09	0,04	0,20	0,16	0,11
Asunnon muutostöiden asiak. osuus % kaikista VpL:n asiakkaista	4,2	7,3	3,7	1,5	5,9	8,1	4,8
Asunnon muutostöiden kustannusosuus VpL:n kok.kustannuksista %	1,8	2,6	2,7	1,2	5,0	2,4	2,5

6 ASUNNON VÄLINEET JA LAITTEET

6.1 Asunnon välineiden ja laitteiden asiakkaat	594	69	93	252	297	205	1 510
6.2 Asunnon välineiden ja laitteiden nettokust.	560 682	52 969	103 776	206 371	393 707	120 339	1 437 843
Kustannukset euroa/ asunnon välineet ja laitteet asiakas	944	768	1 116	819	1 326	587	952
Asunnon välineet ja laitteet asiakkaiden osuus % VpL:n asiak.	5,1	1,8	2,1	5,2	4,2	7,4	4,4
Asunnon välineet ja laitteet osuus VpL:n kokonaiskustannuksista %	1,2	0,3	0,6	1,9	2,3	1,3	1,2

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
7 VAIKEAVAMMAISTEN PALVELUASUMINEN							
7.1 Vaikeavammaisten palveluasumisen asiakkaat asumisyksiköissä	355	95	67	95	110	67	789
7.1.1 lyhytaikainen päätös	3			10	14		
7.2 Vaikeavammaisten palveluasumisen asumisyksikköjen nettokustannukset	16 266 143	4 508 625	3 052 208	3 170 145	4 819 108	2 532 858	34 349 087
Kustannukset euroa/palveluasumisen asiakas	45 820	47 459	45 555	33 370	43 810	37 804	43 535
Vammaisten palveluasumisen asiakkaiden osuus % kaikista vammaispalvelun asiakkaista	3,1	2,5	1,5	2,0	1,5	2,4	2,3
Palveluasumisen osuus vammaispalvelujen kok.kustannuksista %	33,6	25,2	17,4	29,2	27,7	28,1	28,4
7.3 Palveluasumisen päätökset kotiin	214	67	44	60	68	95	548
7.3.1 Kotihoidon palveluja saavat (palveluasumisen päätös)	..	51	..	38	20	64	173
7.4 Ostopalveluna kotiin hankittava palveluasuminen							
Asiakkaat			..		20	44	
Ostopalveluna kotiin hankitun palveluasumisen kustannukset			..		446 278	661 580	
Kustannukset/asiakas					22 314	15 036	
7.5 Vaikeavammaisten päivätoiminta							
7.5.1 Asiakkaat	192	113	21	24	35	35	420
7.5.2 Nettokustannukset	1 098 326	434 305	47 442	70 828	143 583	87 301	1 881 785
Vaikeavammaisten päivätoiminnan asiakkaiden osuus % kaikista vammaispalvelun asiakkaista	1,66	2,98	0,47	0,49	0,49	1,26	1,21
Päivätoiminnan osuus vammaispalvelujen kok.kustannuksista %	1,7	3,0	0,5	0,5	0,5	1,3	1,2
Kustannukset euroa/päivätoiminnan asiakas	5720	3 843	2 259	2 951	4 102	2 494	4 480
8 HENKILÖKOHTAISET AVUSTAJAT / HENKILÖKOHTAINEN APU(1.9.2009 ALKAEN)							
8.1 Henkilökohtaisen avun asiakkaat 2009	684	350	402	151	242	254	2 083
joista 0 - 17 vuotiaat	33	30	66	9	6	13	157
joista 18 - 64-vuotiaat	532	284	261	134	208	129	1 548
joista 65 vuotta täyttäneet	119	36	75	8	28	31	297
8.1.1 joista asiakkaat, jolla palveluasumisen päätös kotiin sisältäen henkilökohtaisen avun	169	56	25	23	53	82	408
osuus henkilökohtaisen avun asiakkaista %	24,7	16,0	6,2	15,2	21,9	32,3	19,6
8.1.2 Kokonaan kielteisen päätöksen saaneet asiakkaat 2009	28	11	29	8	17	12	105
Kielteisen päätöksen saaneiden osuus henkilökohtaisen avun kaikista asiakkaista %	3,9	3,0	6,7	5,0	6,6	4,5	4,8

Oulu: Palv. asumisen ostopalvelukustannukset ovat osana henkilökohtaisia avustajatoimintaa.

Tampere: kustannukset ovat osana muita kustannuksia kohdassa 10.

Espoolla mukana noin 25 kehitysvammaista opiskelijaa.

Vantaa: Suurin osa kielteisistä päätöksistä tehtiin 1.9. jälkeen

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	UOUM.
Eri ikäryhmien osuudet (%) henkilökohtaisen avun asiakkaista								
0-17 vuotiaat	4,8	8,6	16,4	6,0	2,5	5,1	7,5	
18 - 64-vuotiaat	77,8	81,1	64,9	88,7	86,0	50,8	74,3	
65 vuotta täyttäneet	17,4	10,3	18,7	5,3	11,6	12,2	14,3	

8.2 Henkilökohtaisen avun järjestämistavat/palvelumuodot(asiakkaiden määrä)	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	UOUM.
Palveluissa asiakas työnantajana	684	350	402	151	242	254	2 083	
Palveluseteli, jolla asiakas hankkii palvelun	653	345	402	147	198	110	1 855	
Palvelut hankitaan ostopalveluna	68	5		6	44	44	167	
Kunnan omama toimintana (avustaja kunnan työntekijänä)						81	81	
Muu, mikä?						19	19	

Oulu: 234 asiakasta hetu kertaalleen (vammaisavustajapalvelu) noin 20 vammaisavustajapalveluasiakkaalla on myös muuta henkilökohtaisen avun palvelua

Oulu: 4 vakituista hoitajaa sekä ohjaajan palkka
Oulu: projekti

8.2 Henkilökohtaisen avun järjestämistavat/palvelumuodot %(asiakkaiden määrä)	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	UOUM.
Palveluissa asiakas työnantajana	95,5	98,6	100,0	97,4	81,8	43,3	89,1	
Palveluseteli, jolla asiakas hankkii palvelun	9,9	1,4	0,0	4,0	18,2	17,3	8,0	
Palvelut hankitaan ostopalveluna								
Kunnan omama toimintana (avustaja kunnan työntekijä)						31,9	3,9	
Muu, mikä?						7,5	0,9	

Henkilökohtaisen avun asiakkaiden osuus % kaikista vammaispalvelun asiakkaista

8.3 Päätös henkilökohtaisesta avusta (h/viikko)	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	UOUM.
8.3.1 alle tai 20h/viikko	246	350	402	151	136	254	1458	
8.3.2 21-30 h/viikko	183	156	235	106	87	111	878	
8.3.3 31-40h/viikko	21	57	38	10	13	21	160	
8.3.4 yli 40h/viikko	26	98	83	25	20	19	271	
	16	39	46	10	16	22	149	

Helsinki:Päätökset 1.9.-31.12.2009.

Tuntimäärän mukaisten päätösten osuudet (%) kaikista päät	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	UOUM.
alle tai 20h/viikko	74,4	44,6	58,5	70,2	64,0	43,7	60,2	
21-30 h/viikko	8,5	16,3	9,5	6,6	9,6	8,3	11,0	
31-40h/viikko	10,6	28,0	20,6	16,6	14,7	7,5	18,6	
yli 40H/viikko	6,5	11,1	11,4	6,6	11,8	8,7	10,2	

8.4 Henkilökohtaisen avun nettokustannukset	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	UOUM.
	10 032 523	3 905 620	4 437 029	1 162 316	2 254 911	2 593 172	24 385 572	

Kustannukset euroa/henkilökohtaisen avun asiakas

Henkilökohtaisen avun kustannusosuus vammaispalvelujen kokonaiskustannuksista %

	14 667	11 159	11 037	7 697	9 318	10 209	11 707	
	20,7	21,9	25,3	10,7	13,0	28,8	20,2	

1.9.2009 jälkeen
tehdyt.

Voi puuttua osa
suunnitelmista.

9. Vuoden aikana tehdyt palvelusuunnitelmat	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	UOUM.
	221	120	120	140	84	714	1 399	

10. Muut Vpl:n mukaiset kustannukset

Asiakkaat

Vuosikustannukset

397
143 055

179 393	392 244	240 203	168 181	693 658	278 845	1 743 273
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

Lyhytaikainen avustajapalvelu+ näkövammaisten opaspalvelu (Tampere)

Oulu: Lukuun sisällyvät kaupungin oman vammaisavustajapalvelun asiakkaat (81 vuonna 2009).

Tampere: vain osa asiakkaista on mukana tuntimääräjoittelussa.

		HELSINKI	muutos-%	ESPOO	muutos-%	VANTAA	muutos-%	TURKU	muutos-%	TAMPERE	muutos-%	OULU	muutos-%	KUUSIKKO	muutos-%
Väestö 31.12.	2005	560 905	0,3	231 704	1,9	187 281	1,0	174 868	0,0	204 337	0,7	128 962	1,4	1 488 057	0,8
	2006	564 521	0,6	235 019	1,4	189 711	1,3	175 354	0,3	206 368	1,0	130 178	0,9	1 501 151	0,9
	2007	568 531	0,7	238 047	1,3	192 522	1,5	175 286	0,0	207 866	0,7	131 585	1,1	1 513 837	0,8
	2008	574 564	1,1	241 565	1,5	195 397	1,5	175 582	0,2	209 552	0,8	133 550	1,5	1 530 210	1,1
	2009	583 350	1,5	244 330	1,1	197 636	1,1	176 087	0,3	211 507	0,9	139 133	4,2	1 552 043	1,4
VAMMAISPALVELUJEN ASIAKKAAT JA KUSTANNUKSET 2005-2009															
VPL:n mukaista palvelua tai taloudellista tukea saaneet asiakkaat	2005	12 733	-6,1	3 073	1,3	3 874	-0,5	3 501	4,9	6 599	6,4	2 140		31 920	
	2006	12 183	-4,3	3 308	7,6	4 037	4,2	3 984	13,8	7 520	14,0	2 250	5,1	33 282	4,3
	2007	11 675	-4,2	3 424	3,5	4 133	2,4	4 318	8,4	7 446	-1,0	2 684	19,3	33 680	1,2
	2008	11 345	-2,8	3 888	13,6	4 577	11,9	4 749	12,0	7 130	-4,2	2 567	-4,4	34 389	2,1
	2009	11 557	1,9	3 786	-2,6	4 508	-1,5	4 849	2,1	7 108	-0,3	2 778	8,2	34 586	0,6
VPL:n mukaista palvelua tai taloudellista tukea saaneet % väestöstä	2005	2,27		1,33		2,07		2,00		3,23		1,66		2,15	
	2006	2,16		1,41		2,13		2,27		3,64		1,73		2,22	
	2007	2,05		1,44		2,15		2,46		3,58		2,04		2,22	
	2008	1,97		1,61		2,34		2,70		3,40		1,92		2,25	
	2009	1,98		1,55		2,28		2,75		3,36		2,00		2,23	
VPL:n mukaisten palvelujen nettokustannukset	2005	38 183 256	8,2	10 891 237	7,3	11 658 023	3,9	6 931 486	10,9	12 454 767	11,7	5 178 005	6,9	85 296 774	8,1
	2006	36 697 348	-3,9	12 993 943	19,3	13 101 757	12,4	7 989 390	16,0	14 133 559	13,5	5 234 326	1,1	90 150 323	5,7
	2007	38 472 519	4,8	14 345 775	10,4	13 991 224	6,8	8 564 240	7,2	14 771 102	4,5	6 096 766	16,5	96 241 626	6,8
	2008	43 004 417	11,8	17 146 125	18,5	16 388 989	17,1	9 858 492	15,1	15 792 958	6,9	7 669 652	25,8	109 709 651	14,0
	2009	48 352 963	12,4	17 867 079	4,2	17 518 226	6,9	10 838 475	9,9	17 379 797	10,0	9 019 591	17,6	120 976 131	10,3
Muutos 2005-2009		26,6		64,1		50,3		56,4		39,5		74,2		41,8	
Kustannukset asiakkaisiin suhteutettuna euroa/asiakas	2005	2 999	15,3	3 544	5,9	3 009	4,5	1 894	5,8	1 887	4,9	2 420		2 663	
	2006	3 012	0,4	3 928	10,8	3 245	7,8	2 005	5,9	1 879	-0,4	2 326	-3,9	2 709	1,7
	2007	3 295	9,4	4 190	6,7	3 385	4,3	1 983	-1,1	1 984	5,5	2 272	-2,4	2 858	5,5
	2008	3 791	15,0	4 410	5,3	3 581	5,8	2 076	4,7	2 215	11,7	2 988	31,5	3 190	11,6
	2009	4 184	10,4	4 719	7,0	3 886	8,5	2 235	7,7	2 445	10,4	3 247	8,7	3 498	9,6
Vammaispalvelujen kokonaiskustannukset väestöön suhteutettuna euroa / asukas	2005	68	7,9	47	5,3	62	2,9	38	10,9	61	10,9	40		57	
	2006	65	-4,5	55	17,6	69	10,9	46	20,1	68	24,6	40	0,1	60	5,1
	2007	68	4,1	60	9,0	73	5,2	49	7,2	71	16,6	46	15,2	64	5,9
	2008	75	10,6	71	17,8	84	15,4	56	14,9	75	6,1	57	23,9	72	12,8
	2009	83	10,7	73	3,0	89	5,7	62	9,6	82	9,0	65	12,9	78	8,7
Vammaisten subjektiivisten etuuksien netto kustannukset (kuljetus- ja tulkkipalv., asunnon muutostyöt sekä välineet ja laitteet, vaikeavamm. palv. asuminen ja päivätoiminta)	2005	25 535 031	-5,2	8 108 599	4,4	8 540 211	2,0	5 911 989	10,2	9 919 955	13,1	3 598 524		61 614 309	
	2006	27 052 782	5,9	10 261 865	26,6	9 337 872	9,3	6 863 520	16,1	11 730 704	18,3	3 691 905	2,6	68 938 648	11,9
	2007	29 244 932	8,1	10 994 301	7,1	10 059 763	7,7	7 617 097	11,0	12 301 567	4,9	4 284 538	16,1	74 502 198	8,1
	2008	33 122 934	13,3	12 710 810	15,6	11 564 929	15,0	8 761 764	15,0	13 228 934	7,5	5 365 884	25,2	84 872 870	13,9
	2009	38 141 047	15,1	13 569 216	6,8	12 840 994	11,0	9 507 978	8,5	14 431 228	9,1	6 356 824	18,5	94 847 287	11,8
Vammaisten subjektiivisten etuuksien osuus % kokonaiskustannuksista	2005	66,9		74,5		73,3		89,2		79,6		69,5		72,5	
	2006	73,7		79,0		71,3		85,9		83,0		70,5		76,5	
	2007	76,0		76,6		71,9		88,9		83,3		70,3		77,4	
	2008	77,0		74,1		70,6		88,9		83,8		70,0		77,4	
	2009	78,9		75,9		73,3		87,7		83,0		70,5		78,4	
Harkinnanvaraisten etuuksien kustannukset (kokonaiskust-subjektiiviset)	2005	12 648 225	51,3	2 782 638	16,7	3 117 812	9,3	719 344	16,8	2 534 812	6,6	1 579 481		23 382 312	
	2006	9 644 566	-23,7	2 732 078	-1,8	3 763 885	20,7	1 125 870	56,5	2 402 855	-5,2	1 542 421	-2,3	21 211 675	-9,3
	2007	9 227 587	-4,3	3 351 474	22,7	3 931 461	4,5	947 143	-15,9	2 469 535	2,8	1 812 228	17,5	21 739 428	2,5
	2008	9 881 483	7,1	4 284 333	27,8	4 824 060	22,7	1 096 728	15,8	2 564 024	3,8	2 303 767	27,1	24 836 780	14,2
	2009	10 211 916	3,3	4 297 864	0,3	4 677 232	-3,0	1 330 497	21,3	2 948 569	15,0	2 662 767	15,6	26 128 844	5,2
Harkinnanvaraisten etuuksien osuus % VpL:n mukaisten palvelujen ja tukitoimien kokonaiskustannuksista	2005	33,1		25,5		26,7		10,8		20,4		30,5		27,5	
	2006	26,3		21,0		28,7		14,1		17,0		29,5		23,5	
	2007	24,0		23,4		28,1		11,1		16,7		29,7		22,6	
	2008	23,0		25,0		29,4		11,1		16,2		30,0		22,6	
	2009	21,1		24,1		26,7		12,3		17,0		29,5		21,6	
VPL:N MUKAISTEN KULJETUSPALVELUJEN ASIAKKAAT JA KUSTANNUKSET 2005-2008															
Asiakkaat, joilla on vuoden aikana voimassa päätös VPL:n mukaisesta kuljetuspalvelusta	2005	11 835	-6,7	2 966		3 627	3,4	3 298	6,9	6 938	7,3	1 689		30 353	
	2006	11 307	-4,5	3 148	6,1	3 818	5,3	3 645	10,5	7 271	4,8	2 122	25,6	31 311	3,2
	2007	10 797	-4,5	3 266	3,7	4 540	4,9	3 959	8,6	6 933	-4,6	2 362	11,3	31 321	0,0
	2008	10 516	-2,6	3 393	3,9	4 451	-2,0	4 383	10,7	6 805	-1,8	2 244	-5,0	31 792	1,5
	2009	10 668	1,4	3 593	5,9	4 464	0,3	4 462	1,8	6 525	-4,1	2 526	12,6	32 238	1,4
VPL:n kuljetuspalvelupäätöksen omaavat asiakkaat % kaikista VPL:n asiakkaista	2005	92,9		96,5		93,6		94,2		105,1		78,9		95,1	
	2006	92,8		95,2		94,6		91,5		96,7		94,3		94,1	
	2007	92,5		95,4		109,8		91,7		93,1		88,0		93,0	
	2008	92,7		87,3		97,2		92,3		95,4		87,4		92,4	
	2009	92,3		94,9		99,0		92,0		91,8		90,9		93,2	

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%
VPL:n mukaista kuljetuspalvelua KÄYTTÄNEET asiakkaat	2005	10 888	-6,1	2 449	-2,2	3 446	3,4	3 095	8,3	5 607	5,4	1 689		27 174	
	2006	10 402	-4,5	2 780	13,5	3 637	5,5	3 117	0,7	5 400	-3,7	1 703	0,8	27 039	-0,5
	2007	9 933	-4,5	2 879	3,6	3 814	4,9	3 342	7,2	5 417	0,3	1 831	7,5	27 216	0,7
	2008	7 456	-24,9	2 933	1,9	3 697	-3,1	3 733	11,7	5 236	-3,3	1 945	6,2	25 000	-8,1
	2009	7 108	-4,7	2 626	-10,5	3 605	-2,5	3 889	4,2	4 821	-7,9	2 106	8,3	24 155	-3,4
Muutos 2005-2009		-34,7		7,2		4,6		25,7		-14,0		24,7		-11,1	
Asiakkaiden osuus % väestöstä	2005	1,94		1,06		1,84		1,77		2,74		1,31		1,8	
	2006	1,84		1,18		1,92		1,78		2,62		1,31		1,80	
	2007	1,75		1,21		1,98		1,91		2,61		1,39		1,80	
	2008	1,30		1,21		1,89		2,13		2,50		1,46		1,63	
	2009	1,22		1,07		1,82		2,21		2,28		1,51		1,56	
Myönnettyjen kuljetuspalvelujen nettokustannukset	2005	12 954 908	-9,9	5 842 357	-1,0	6 179 232	0,7	3 541 007	9,7	5 348 303	6,0	1 650 076	9,7	35 515 883	-1,9
	2006	13 012 474	0,4	6 226 392	6,6	6 627 791	7,3	4 116 425	16,3	5 824 036	8,9	1 734 556	5,1	37 541 674	5,7
	2007	13 967 452	7,3	6 519 397	4,7	7 061 098	6,5	4 396 467	6,8	5 986 505	2,8	1 974 763	4,9	39 750 133	5,9
	2008	15 431 524	10,5	7 510 670	12,9	7 900 542	11,9	4 856 418	10,5	6 630 455	10,8	2 308 956	16,9	44 487 583	11,9
	2009	16 474 807	6,8	7 299 880	-2,8	8 155 115	3,2	5 209 501	7,3	6 539 789	-1,4	2 668 199	15,6	46 347 292	4,2
Muutos 2005-2009		27,2		24,9		32,0		47,1		22,3		61,7		30,5	
Kuljetuspalvelujen kustannusosuus vammaispalvelujen kokonaiskustannuksista %	2005	33,9		53,6		53,0		53,4		42,9		31,9		41,8	
	2006	35,5		47,9		50,6		53,5		41,2		33,1		41,8	
	2007	36,3		45,4		50,5		51,3		40,5		32,4		41,3	
	2008	35,9		43,8		48,2		49,3		42,0		30,1		40,6	
	2009	34,1		40,9		46,6		48,1		37,6		29,6		38,3	
Kuljetuspalvelun kustannukset euroa/asiakas (käyttänyt)	2005	1 190	-4,1	2 386	1,2	1 793	-2,6	1 144	1,3	954	0,5	977		1 307	
	2006	1 251	5,1	2 240	-6,1	1 822	1,6	1 321	15,4	1 079	13,1	1 019	4,3	1 388	6,2
	2007	1 406	12,4	2 264	1,1	1 851	1,6	1 316	-0,4	1 105	2,5	1 079	5,9	1 461	5,2
	2008	2 070	47,2	2 509	10,8	2 137	15,4	1 301	-1,1	1 266	14,6	1 187	10,1	1 780	21,8
	2009	2 318	12,0	2 780	10,8	2 262	5,9	1 340	3,0	1 357	7,1	1 267	6,7	1 919	7,8
Muutos 2005-2009		94,8		16,5		26,2		17,1		42,2		29,7		46,8	
Kuljetuspalvelua KÄYTTÄNEISTÄ asiakkaista työ- ja opiskelumatkoja käyttäneitä	2005	510	-1,5	209	34,8	144	7,5	89	6,0	130	11,1	74		1 156	
	2006	480	-5,9	198	-5,3	124	-13,9	85	-4,5	140	7,7	70	-5,4	1 097	-5,1
	2007	490	2,1	..		146	17,7	118	38,8	152	8,6	70	0,0	976	-11,0
	2008	476	-2,9	197		150	2,7	132	11,9	172	13,2	90	28,6	1 217	24,7
	2009	487	2,3	182	-7,6	146	-2,7	81	-38,6	198	15,1	105	16,7	1 199	-1,5
Muutos 2005-2009		-4,5		-12,9		1,4		-9,0		52,3		41,9		3,7	
Kuljetuspalvelua KÄYTTÄNEISTÄ asiakkaista työ- ja opiskelumatkoja käyttäneiden %-osuus	2005	4,7		8,5		4,2		2,9		2,3		4,4		4,3	
	2006	4,6		7,1		3,4		2,7		2,6		4,1		4,1	
	2007	4,9				3,8		3,5		2,8		3,8		3,6	
	2008	6,4		6,7		4,1		3,5		3,3		4,6		4,9	
	2009	6,9		6,9		4,0		2,1		4,1		5,0		5,0	
Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun matkat															
VPL:n mukaiset yhdensuuntaiset matkat	2005	699 874	-10,7	222 397	-3,4	312 603	4,0	225 797	5,9	356 821	8,0	107 265		1 924 757	
	2006	526 001	-24,8	236 496	6,3	319 194	2,1	252 920	12,0	362 604	1,6	112 714	5,1	1 809 929	-6,0
	2007	538 519	2,4	248 680	5,2	322 016	0,9	264 243	4,5	348 133	-4,0	119 119	5,7	1 840 710	1,7
	2008	519 222	-3,6	271 423	9,1	321 717	-0,1	284 882	7,8	339 803	-2,4	128 131	7,6	1 865 178	1,3
	2009	528 701	1,8	257 580	-5,1	314 485	-2,2	298 494	4,8	314 953	-7,3	149 464	16,6	1 863 677	-0,1
Muutos 2005-2009		-24,5		15,8		0,6		32,2		-11,7		39,3		-3,2	
Keskimääräinen matkan hinta (nettokustannukset)	2005	18,5	0,8	26,3	2,5	19,8	-3,2	15,7	3,5	15,0	-1,9	15,4		18,5	
	2006	24,7	33,6	26,3	0,2	20,8	5,0	16,3	3,8	16,1	7,2	15,4	0,0	20,7	12,4
	2007	25,9	4,8	26,2	-0,4	21,9	5,6	16,6	2,2	17,2	7,1	16,6	7,7	21,6	4,1
	2008	29,7	20,1	27,7	5,1	24,6	18,3	17,0	4,7	19,5	21,5	18,0	17,1	23,9	15,0
	2009	31,2	4,8	28,3	2,4	25,9	5,6	17,5	2,4	20,8	6,4	17,9	-0,9	24,9	4,3
Matkat / matkoja käyttänyt asiakas / kk	2005	5,4	-4,8	7,6	-1,3	7,6	0,6	6,1	-2,1	5,3	2,4	5,3		6	
	2006	4,2	-21,3	7,1	-6,3	7,3	-3,3	6,8	11,2	5,6	5,5	5,5	4,2	5,6	-5,5
	2007	4,5	7,2	7,2	1,5	7,0	-3,8	6,6	-2,6	5,4	-4,3	5,4	-1,7	5,6	1,0
	2008	5,8	37,7	7,7	8,8	7,3	-0,8	6,4	-5,9	5,4	-3,4	5,5	-0,5	6,2	11,5
	2009	6,2	6,8	8,2	6,0	7,3	0,2	6,4	0,6	5,4	0,7	5,9	7,7	6,4	3,4

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%	
SHL:N MUKAISEN KULJETUSPALVELUN ASIAKKAAT JA KUSTANNUKSET 2005-2009															
Asiakkaat, joilla on vuoden aikana voimassa päätös SHL:n mukaisesta kuljetuspalvelusta	2005	1493	26,3	..	784	-8,1	480	24,7				309		3 066	
	2006	1 886	26,3		723	-7,8	404	-15,8				359	16,2	3 372	10,0
	2007	2 463	30,6	944	845	16,9	501	24,0				385	7,2	5 138	52,4
	2008	3 379	37,2	1 107	862	2,0	424	-15,4	613			409	6,2	6 794	32,2
	2009	4 145	22,7	1 209	844	-2,1	339	-20,0	716	16,8		438	7,1	7 691	13,2
Muutos 2005-2009		177,6			7,7		-29,4				41,7			150,8	
Asiakkaiden osuus (%) kunnan asukkaista (päätökset)	2005	0,27		..	0,42		0,27					0,2			
	2006	0,33		..	0,38		0,23					0,28			
	2007	0,43		..	0,44		0,29					0,29			
	2008	0,59		0,46	0,44		0,24		0,29			0,31		0,44	
	2009	0,71		0,49	0,43		0,19		0,34			0,31		0,50	
SHL:n mukaista kuljetuspalvelua KÄYTTÄNEET asiakkaat	2005	1 493	15,4	558	-18,5	745	-8,0	480	34,5			309		3 585	
	2006	1 886	26,3	573	2,7	723	-3,0	404	-15,8			345	11,7	3 931	9,7
	2007	2 463	30,6	593	3,5	761	5,3	501	24,0	338		385	11,6	5 041	28,2
	2008	3 379	37,2	711	19,9	774	1,7	424	-15,4	521	54,14	409	6,2	6 218	23,3
	2009	4 145	22,7	726	2,1	771	-0,4	339	-20,0	593	13,8	438	7,1	7 012	12,8
Muutos 2005-2009		177,6		30,1		3,5		-29,4			75,4			95,6	
SHL:n mukaisten kuljetuspalvelujen nettokustannukset	2005	572 407	68,4	370 361	9,1	370 588	-20,5	135 405	13,8			58 678	13	1 507 439	14,5
	2006	1 218 630	112,9	375 604	1,4	326 206	-12,0	150 272	11,0			69 695	18,8	2 140 407	42,0
	2007	1 548 373	27,1	557 463	48,4	360 118	10,4	155 670	3,6	119 257		77 567	11,3	2 818 448	31,7
	2008	1 225 474	-20,9	510 010	-8,5	347 597	-3,5	164 979	6,0	235 488	97,46	116 431	50,1	2 199 511	-22,0
	2009	1 863 411	52,1	507 995	-0,4	355 551	2,3	131 514	-20,3	343 805	46,0	135 532	16,4	2 994 004	36,1
Muutos 2005-2009		225,5		37,2		-4,1		-2,9			188,3			98,6	
SHL-Kuljetuspalvelun kustannukset euroa / asiakas	2005	383	46,0	664	33,9	497	-13,5	282	-15,3			190		420	
	2006	646	68,5	656	-1,2	451	-9,3	372	31,9			202	6,4	544	29,5
	2007	629	-2,7	940	43,4	473	4,9	311	-16,5	353		201	-0,3	559	2,7
	2008	363	-42,3	717	-23,7	449	-5,1	389	25,2	452	28,1	285	41,3	354	-36,7
	2009	450	24,0	700	-2,5	461	2,7	388	-0,3	580	28,3	309	8,7	427	20,7
		päätökset pohjana					päätökset pohjana					päätökset pohjana			
SHL:n mukaiset yhdensuuntaiset matkat	2005	23 261	17,9	19 064	-39,2	30 014	-9,5	15 483	11,9			5 014		92 836	
	2006	21 991	-5,5	18 399	-3,5	29 523	-1,6	17 062	10,2			5 575	11,2	92 550	-0,3
	2007	52 491	138,7	20 793	13,0	27 472	-6,9	17 472	2,4			5 563	-0,2	123 791	33,8
	2008	76 090	45,0	26 262	26,3	29 221	6,4	18 130	3,8	17818		7 964	43,2	175 485	41,8
	2009	90 172	18,5	32 398	23,4	29 596	1,3	14 182	-21,8	22 707	27,4	9 035	13,4	93 736	-46,6
Muutos 2005-2009		287,7		69,9		-1,4		-8,4			80,2			1,0	
Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu yhteensä															
Palvelua käyttäneiden asiakkaiden määrä	2005	12 381	-4,0	3 007	-5,7	4 191	1,2	3 575	11,2	5 607	5,4	1 998		30 759	
	2006	12 288	-0,8	3 353	11,5	4 360	4,0	3 521	-1,5	5 400	-3,7	2 048	2,5	30 970	0,7
	2007	12 396	0,9	3 472	3,5	4 575	4,9	3 843	9,1	5 755	6,6	2 216	8,2	32 257	4,2
	2008	10 835	-12,6	3 644	5,0	4 471	-2,3	4 157	8,2	5 757	0,0	2 354	6,2	31 218	-3,2
	2009	11 253	3,9	3 352	-8,0	4 376	-2,1	4 228	1,7	5 414	-6,0	2 544	8,1	31 167	-0,2
VpL:n asiakkaiden osuus kokonaisuudesta 2009		63,2		78,3		82,4		92,0		89,0		82,8		77,5	
SHL:n asiakkaiden osuus kokonaisuudesta 2009		36,8		21,7		17,6		8,0		11,0		17,2		22,5	
Matkojen määrä	2005	716 281	-10,8	241 461	-7,7	342 617	2,6	241 280	6,3	356 821	8,0	112 279		2 010 739	
	2006	547 992	-23,5	254 895	5,6	348 717	1,8	269 982	11,9	362 604	1,6	118 289	5,4	1 902 479	-5,4
	2007	591 010	7,9	269 473	5,7	349 488	0,2	281 715	4,3	348 133	-4,0	124 682	5,4	1 964 501	3,3
	2008	595 312	0,7	297 685	10,5	350 938	0,4	303 012	7,6	357 621	2,7	136 095	9,2	2 040 663	3,9
	2009	618 873	4,0	289 978	-2,6	344 081	-2,0	312 676	3,2	337 660	-5,6	158 499	16,5	2 061 767	1,0
Muutos 2005-2009		-13,6		20,1		0,4		29,6		-3,0		41,2		2,5	
VpL ja ShL kuljetusten Kustannukset	2005	13 527 315	-8,1	6 212 718	-0,4	6 549 820	-0,8	3 676 412	9,8	5 348 303	6,0	1 708 754		37 023 322	
	2006	14 231 104	5,2	6 601 996	6,3	6 953 997	6,2	4 266 697	16,1	5 824 036	8,9	1 804 251	5,6	39 682 081	7,2
	2007	15 515 825	9,0	7 076 860	7,2	7 421 216	6,7	4 552 137	6,7	6 105 762	4,8	2 052 329	13,7	42 724 129	7,7
	2008	16 656 998	7,4	7 869 698	11,2	8 248 139	11,1	5 021 397	10,3	6 865 943	12,5	2 425 387	18,2	47 087 561	10,2
	2009	18 338 218	10,1	7 807 875	-0,8	8 510 666	3,2	5 341 015	6,4	6 883 594	0,3	2 803 732	15,6	49 685 100	5,5
PALVELULINJOJEN KUSTANNUKSET 2005-2009															
Palvelulinjojen nettokustannukset sosiaalitoimelle	2005	631 215	14,9							756 653	-8,6	227 898		1 615 766	
	2006	792 913	25,6							743 105	-1,8	160 767	-29,5	1 696 785	5,0
	2007	907 016	14,4	..		174 451		0		740 255	-0,4	190 290	18,4	2 012 012	18,6
	2008	841 148	-7,3	0		0		0		787 636	6,4	52 631	-72,3	1 681 415	-16,4
	2009	1 126 722	34,0	0		0		0		812 460	3,2	78 190	48,6	2 017 372	20,0
Palvelulinjojen nettokustannukset kunnalle yhteensä	2005	1 689 915	22,4	281 370	4,7	238 687	-13,9	618 461	2,7	756 653	-8,6	508 796		4 093 882	
	2006	1 718 083	1,7	165 827	-41,1	224 000	-6,2	645 748	4,4	743 105	-1,8	466 078	-8,4	3 962 841	-3,2
	2007	1 835 591	6,8	0		174 451	-22,1	658 400	2,0	740 255	-0,4	474 491	1,8	3 883 188	-2,0
	2008	2 055 874	12,0	0		0		741 360	12,6	787 636	6,4	117 375	-75,3	3 702 245	-4,7
	2009	2 472 409	20,3	514 042		205 987		728 988	-1,7	812 460	3,2	174 380	48,6	4 908 266	32,6
Kuljetuspalvelukeskusten toiminta 2005-2009															
3.3.1 Kuljetuspalvelukeskusten kautta tehdyt matkat	2005	380 383		240 461						179 357		75 392		875 593	
	2006	413 427	8,7	247 388	2,9					318 552	77,6	99 929	32,5	831 908	-5,0
	2007	491 418	18,9	..						349 067	9,6	122 239	22,3	962 724	15,7
	2008	475 675	-3,2	265 817		0		0		367 621	2,5	129 412	5,9	962 708	0,0
	2009	481 128	1,1	0		0		0		337 660	-5,6	141 485	9,3	960 273	-0,3
Muutos 2005-2009		26,5		-100,0						-3,3		87,7		9,7	

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%	
TULKKIPALVELUJEN ASIAKKAAT JA KUSTANNUKSET 2005-2009															
Tulkkipalvelun asiakkaat (päättökset)	2005	447	5,7	114	9,6	131	7,4	297	2,4	212	0,5	149	1,4	1 350	
	2006	456	2,0	155	36,0	120	-8,4	311	4,7	222	4,7	153	2,7	1 417	5,0
	2007	472	3,5	164	5,8	162	35,0	331	6,4	235	5,9	150	-2,0	1 514	6,8
	2008	464	-1,7	177	7,9	127	-21,6	343	3,6	237	0,9	157	4,7	1 505	-0,6
	2009	489	5,4	148	-1,6	152	19,7	350	2,0	247	4,2	170	8,3	1 556	3,4
	Muutos 2005-2009	9,4		29,8		16,0		17,8		5,1		14,1		15,3	
josta opiskelutulkkausten asiakkaat	2005	78	23,8	11	-47,6	11	0,0	11	22,2	19	5,6	13		143	
	2006	67	-14,1	9	-18,2	8	-27,3	12	9,1	17	-10,5	13	0,0	126	-11,9
	2007	61	-9,0	18	100,0	14	75,0	15	25,0	14	-17,6	16	23,1	138	9,5
	2008	48	-21,3	9	-50,0	12	-14,3	12	-20,0	14	0,0	18	12,5	113	-18,1
	2009	48	0,0	13	44,4	8	-33,3	16	33,3	10	-28,6	18	0,0	113	0,0
	Muutos 2005-2009	-38,5		18,2		-27,3		45,5		-28,6		38,5		-21,0	
Asioimistulkkausten asiakkaat	2005	369		103		120		286		193		136		1 207	2,7
	2006	389		146		112		299		205		140		1 291	7,0
	2007	411		146		148		316		221		134		1 376	6,6
	2008	416		168		115		331		223		139		1 392	1,2
	2009	441		135		144		334		237		152		1 443	4,9
	Muutos 2005-2009	19,5		31,1		20,0		16,8		7,2		11,8		19,6	
Tulkkautunnit	2005		20 046	82,8	18 970	1,6	14 094		53 110	
	2006		22 442	12,0	18 867	-0,5	11 155	-20,9	52 464	-2,6
	2007		21 599	-3,8	18 850	-0,1	15 369	37,8	55 818	6,4
	2008		6 263		20 391	-5,6	21 926	16,3	17 873	16,3	66 453	19,1
	2009		7 551	20,6	20 653	1,3	24 388	11,2	16 805	-6,0	69 397	4,4
	Muutos 2005-2009							3,0		29,4		19,2		30,7	
josta opiskelutulkkausten tunnit	2005		6 045	113,3	7 822	15,5	8 421		23 748	
	2006		7 659	26,7	7 000	-10,5	5 164	-38,7	19 823	-16,5
	2007		6 341	-17,2	4 520	-35,4	6 713	30,0	17 574	-11,3
	2008		5 511	-13,1	5 800	28,3	8 788	30,9	20 099	14,4
	2009		4 557	-17,3	6 764	16,6	10 657	21,3	24 281	20,8
	Muutos 2005-2009							-24,6		49,6		26,6		2,2	
Asioimistulkkausten tunnit/asiakas	2005							49,0		57,8		41,7		47,7	
	2006							49,4		57,9		42,8		50,7	
	2007							48,3		64,8		64,6		57,0	
	2008					54,5		45,0		72,3		65,4		66,9	
	2009					52,4		48,2		74,4		40,4		62,4	
Opiskelutulkkausten tunnit/asiakas	2005							549,5		411,7		647,8		439,8	
	2006							638,3		411,8		397,2		396,5	
	2007							422,7		322,9		419,6		297,9	
	2008							459,3		414,3		488,2		358,9	
	2009							284,8		676,4		592,1		466,9	
Tulkkipalvelun asiakkaiden osuus % kaikista vammaispalvelun asiakkaista	2005	3,5		3,7		3,4		8,5		3,2		7,0		4,2	
	2006	3,7		4,7		3,0		7,8		3,0		6,8		4,3	
	2007	4,0		4,8		3,9		7,7		3,2		5,6		4,5	
	2008	4,1		4,6		2,8		7,2		3,3		6,1		4,4	
	2009	4,2		3,9		3,4		7,2		3,5		6,1		4,5	
Myönnettyjen tulkkipalvelujen nettokustannukset	2005	1 296 542	24,3	407 715	44,4	391 155	10,3	436 765	26,2	795 707	25,6	352 239	-5,4	3 680 123	21,2
	2006	1 990 535	53,5	640 097	57,0	537 129	37,3	525 420	20,3	1 276 512	60,4	349 307	-0,8	5 319 000	44,5
	2007	2 026 204	1,8	687 102	7,3	674 827	25,6	587 624	11,8	1 398 575	9,6	475 449	36,1	5 849 781	10,0
	2008	2 491 771	23,0	716 777	4,3	690 500	2,3	609 788	3,8	1 658 524	18,6	569 904	19,9	6 737 264	15,2
	2009	2 893 492	16,1	812 245	13,3	1 014 933	47,0	725 793	19,0	1 658 899	0,0	735 974	29,1	7 841 336	16,4
	Muutos 2005-2009	123,2		99,2		159,5		66,2		18,6		108,9		113,1	
Nettokustannukset euroa / tulkkipalvelun päätöksen saanut asiakas	2005	2 901	17,6	3 576	31,7	2 986	2,7	1 471	23,2	3 753	25,0	2 517	-6,7	2 743	16,4
	2006	4 365	50,5	4 130	15,5	4 476	49,9	1 689	14,9	5 750	53,2	2 283	-9,3	3 754	36,9
	2007	4 293	-1,7	4 190	1,5	4 166	-6,9	1 775	5,1	5 951	3,5	3 170	38,8	3 864	2,9
	2008	5 370	25,1	4 050	-3,3	5 437	30,5	1 778	0,1	6 998	17,6	3 630	14,5	4 477	15,9
	2009	5 917	10,2	5 488	35,5	6 677	22,8	2 074	16,6	6 716	-4,0	4 329	19,3	5 039	12,6
	Muutos 2005-2009	104,0		53,5		123,6		41,0		12,9		72,0		83,7	
Nettokustannukset euroa / tulkkautunti	2005							22	-31,0	42	23,7	27		34	-10,4
	2006							23	7,5	68	61,3	31	17,7	51	49,4
	2007							27	16,2	74	9,7	31	-1,2	56	9,7
	2008					110		30	9,9	76	2,0	32	3,1	53	-5,5
	2009					134	21,9	35	17,5	68	-10,1	44	37,3	60	12,2
Nettokustannukset euroa/ asukas	2005	2,3		1,8		2,1		2,5		3,9		2,9		2,5	
	2006	3,5		2,7		2,8		3,0		6,2		2,7		3,5	
	2007	3,6		2,9		3,5		3,4		6,7		3,6		3,9	
	2008	4,3		3,0		3,5		3,5		7,9		4,3		4,4	
	2009	5,0		3,3		5,1		4,1		7,8		5,3		5,1	

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%	
ASUNNON MUUTOSTÖIDEN JA ASUNNON VÄLINEIDEN JA LAITTEIDEN ASIAKKAAT JA KUSTANNUKSET 2005-2009															
Asunnon muutostyöt															
Asunnon muutostöiden asiakkaat	2005	428	-3,8	296	41,0	309	-1,9	54	12,5	355	6,0	126		1 568	
	2006	419	-2,1	253	-14,5	306	-1,0	96	77,8	447	25,9	159	26,2	1 680	7,1
	2007	395	-5,7	228	-9,9	314	2,6	80	-16,7	347	-22,4	157	-1,3	1 521	-9,5
	2008	444	12,4	256	12,3	179	-43,0	65	-18,8	374	7,8	184	17,2	1 502	-1,2
	2009	482	8,6	275	7,4	169	-5,6	73	12,3	421	12,6	224	21,7	1 644	9,5
Asunnon muutostöitä saaneita % väestöstä	2005	0,08		0,13		0,16		0,03		0,17		0,10		0,1	
	2006	0,07		0,11		0,16		0,05		0,22		0,12		0,11	
	2007	0,07		0,10		0,16		0,05		0,17		0,12		0,10	
	2008	0,08		0,11		0,09		0,04		0,18		0,14		0,10	
	2009	0,08		0,11		0,09		0,04		0,20		0,16		0,11	
Asunnon muutostöiden asiakkaiden osuus % kaikista VpL:n asiakkaista	2005	3,4		9,6		8,0		1,5		5,4		5,9		4,9	
	2006	3,4		7,6		7,6		2,4		5,9		7,1		5,0	
	2007	3,4		6,7		7,6		1,9		4,7		5,8		4,5	
	2008	3,9		6,6		3,9		1,4		5,2		7,2		4,4	
	2009	4,2		7,3		3,7		1,5		5,9		8,1		4,8	
Asunnon muutostöiden nettokustannukset	2005	792 792	-12,6	544 539	23,8	479 221	-6,0	74 264	41,8	435 375	-7,3	195 514		2 521 705	
	2006	826 597	4,3	427 219	-21,5	494 092	3,1	134 228	80,7	687 731	58,0	186 568	-4,6	2 756 435	9,3
	2007	717 531	-13,2	531 976	24,5	492 722	-0,3	116 991	-12,8	773 192	12,4	174 480	-6,5	2 806 892	1,8
	2008	909 234	26,7	541 587	1,8	437 305	-11,2	110 457	-5,6	785 749	1,6	269 523	54,5	3 053 855	8,8
	2009	847 597	-6,8	461 192	-14,8	467 520	6,9	125 340	13,5	876 142	11,5	212 154	-21,3	2 989 945	-2,1
Kustannukset euroa / asunnon muutostöiden saaja	2005	1 852	-9,1	1 840	-12,2	1 551	-4,2	1 375	26,0	1 226	-12,5	1 552		1 608	
	2006	1 973	6,5	1 689	-8,2	1 615	4,1	1 398	1,7	1 539	25,5	1 173	-24,4	1 641	2,0
	2007	1 817	-7,9	2 333	38,2	1 569	-2,8	1 462	4,6	2 228	44,8	1 111	-5,3	1 845	12,5
	2008	2 048	12,7	2 116	-9,3	2 443	55,7	1 699	16,2	2 101	-5,7	1 465	31,8	2 033	10,2
	2009	1 759	-14,1	1 677	-20,7	2 766	13,2	1 717	1,0	2 081	-0,9	947	-35,3	1 819	-10,5
Asunnon välineet ja laitteet															
Asunnon välineet ja laitteet, asiakkaat	2005	495	-0,4	..		76	10,1	188	-17,9	251	54,9	124		1 134	
	2006	562	13,5	..		78	2,6	208	10,6	226	-10,0	142	14,5	1 216	7,2
	2007	573	2,0	61		72	-7,7	219	5,3	241	6,6	220	54,9	1 386	14,0
	2008	583	1,7	59	-3,3	85	18,1	228	4,1	297	23,2	186	-15,5	1 438	3,8
	2009	594	1,9	69	16,9	93	9,4	252	10,5	297	0,0	205	10,2	1 510	5,0
Asuntoon kuuluvia laitteita ja välineitä saaneita % väestöstä	2005	0,09		..		0,04		0,11		0,12		0,10		0,08	
	2006	0,10		..		0,04		0,12		0,11		0,11		0,08	
	2007	0,10		0,03		0,04		0,12		0,12		0,17		0,09	
	2008	0,10		0,02		0,04		0,13		0,14		0,14		0,09	
	2009	0,10		0,03		0,05		0,14		0,14		0,15		0,10	
Asunnon välineiden ja laitteiden nettokustannukset	2005	359 647	-32,0	..		45 134	-35,5	128 718	8,9	201 067	1,2	59 810		794 376	
	2006	383 552	6,6	..		121 185	168,5	123 453	-4,1	127 288	-36,7	63 226	5,7	818 704	3,1
	2007	432 570	50,9	73 526		80 730	-33,4	131 319	6,4	174 900	37,4	98 939	56,5	1 138 094	39,0
	2008	488 831	13,5	117 615	60,0	109 612	35,8	170 603	29,9	115 353	-34,0	120 891	22,2	1 290 770	13,4
	2009	560 682	14,7	52 969	-55,0	103 776	-5,3	206 371	21,0	393 707	241,3	120 339	-0,5	1 437 843	11,4
Kustannukset euroa / VPL:n mukaisia palveluita ja taloudellista tukea saanut asiakas	2001	38	-5,5	34	-3,9	10	-62,8	44	-8,4	31	-14,3			34	-12,5
	2002	38	-0,7	35	0,7	19	79,1	54	22,9	29	-6,0			35	3,7
	2003	35	-7,6	45	29,1	11	-39,2	39	-28,3	26	-11,2			32	-9,6
	2004	39	11,9	..		18	59,4	35	-9,1	32	25,5			31	-3,5
	2005	28	-27,6	..		12	-35,2	37	3,8	30	-4,9	28		25	
	2006	31	11,5	..		30	157,7	31	-15,7	17	-44,4	28	0,5	25	-1,2
	2007	37	17,7	21		20	-34,9	30	-1,9	23	38,8	37	31,2	34	37,4
	2008	43	16,3	30		24	22,6	36	18,1	16	-31,1	47	27,8	38	11,1
	2009	49	12,6	14	-53,8	23	-3,9	43	18,5	55	242,4	43	-8,0	42	10,8
Kustannukset euroa/asunnon välineitä ja laitteita saanut asiakas	2005	727	-31,8	..		594	-41,5	685	32,6	801	-34,7	482		701	
	2006	682	-6,1	..		1 554	161,6	594	-13,3	563	-29,7	445	-7,7	673	-3,9
	2007	755	10,6	1 205		1 121	-27,8	600	1,0	726	28,9	450	1,0	821	22,0
	2008	838	11,1	1 993		1 290	15,0	748	24,8	388	-46,5	650	44,5	898	9,3
	2009	944	12,6	768	-61,5	1 116	-13,5	819	9,4	1 326	241,3	587	-9,7	952	6,1

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%	
VAIKEAVAMMAISTEN PALVELUASUMISEN ASIAKKAAT JA KUSTANNUKSET 2005-2009															
Vaikeavammaisten palveluasumisen asiakkaat	2005	287	2,1	39	11,4	41	32,3	86	8,5	91	26,4	41		585	
	2006	300	4,5	63	61,5	48	17,1	88	2,6	90	-1,1	42	2,4	631	8,0
	2007	302	0,7	84	33,3	54	27,1	88	0,0	101	12,2	48	14,3	684	8,4
	2008	316	4,6	83	-1,2	54	0,0	94	6,8	97	-4,0	54	12,5	698	2,0
	2009	355	12,3	95	14,5	67	24,1	95	1,1	110	13,4	67	24,1	789	13,0
Vammaisten palveluasumisen asiakkaiden osuus % kaikista vammaispalvelun asiakkaista	2005	2,3		1,3		1,1		2,2		1,4		1,9		1,8	
	2006	2,5		1,9		1,2		2,2		1,2		1,9		1,9	
	2007	2,6		2,5		1,3		2,0		1,4		1,8		2,0	
	2008	2,8		2,1		1,2		2,0		1,4		2,1		2,0	
	2009	3,1		2,5		1,5		2,0		1,5		2,4		2,3	
Vaikeavammaisten palveluasumisen nettokustannukset	2005	10 131 142	0,7	1 313 988	14,9	1 445 469	11,6	2 031 388	6,9	3 139 503	29,4	1 318 163	-13,4	19 079 500	5,6
	2006	10 839 624	7,0	2 968 157	125,9	1 557 675	7,8	2 260 157	13,4	3 815 137	21,5	1 358 248	3,0	22 502 835	17,9
	2007	11 955 065	10,3	3 255 826	9,7	1 750 386	12,4	2 384 696	5,5	3 968 395	4,0	1 716 457	26,4	25 030 825	11,2
	2008	13 633 709	14,0	4 092 758	25,7	2 426 970	38,7	3 014 498	26,4	4 038 853	1,8	2 096 611	22,1	29 303 399	17,1
	2009	16 266 143	19,3	4 508 625	10,2	3 052 208	25,8	3 170 145	5,2	4 819 108	19,3	2 532 858	20,8	34 349 087	17,2
Muutos 2005-2009		60,6		243,1		111,2		56,1		21,4		92,2		80,0	
Palveluasumisen kustannusosuus vammaispalvelujen kokonaiskustannuksista %	2005	26,5		12,1		12,4		26,1		25,2		25,5		22,4	
	2006	29,5		22,8		11,9		28,3		27,0		25,9		25,0	
	2007	31,1		22,7		12,5		27,8		26,9		28,2		26,0	
	2008	31,7		23,9		14,8		30,6		25,6		27,3		26,7	
	2009	33,6		25,2		17,4		29,2		27,7		28,1		28,4	
Kustannukset euroa / palveluasumisen asiakas	2005	35 300	-1,4	33 692	3,1	35 255	-15,7	22 484	-1,4	34 500	2,4	32 150		33 124	
	2006	36 132	2,4	47 114	39,8	32 452	-8,0	25 684	14,2	42 390	22,9	32 339	0,6	35 662	7,7
	2007	39 586	9,6	38 760	-17,7	32 415	-0,1	27 099	5,5	39 291	-7,3	35 760	10,6	36 595	2,6
	2008	43 145	9,0	49 310	27,2	44 944	38,7	32 069	18,3	41 638	6,0	38 826	8,6	41 982	14,7
	2009	45 820	6,2	47 459	-3,8	45 555	1,4	33 370	4,1	43 810	5,2	37 804	-2,6	43 535	3,7
Muutos 2005-2009		29,8		40,9		29,2		48,4		11,5		17,6		31,4	
Kustannukset euroa / kunnan asukas	2005	18	0,4	6	12,8	8	10,5	10	6,9	15	28,6	10	-14,6	13	4,8
	2006	19	6,3	13	122,7	8	6,4	13	30,2	18	20,3	10	2,1	15	16,9
	2007	21	9,5	14	8,3	9	10,7	14	5,6	19	3,3	13	25,0	17	10,3
	2008	24	12,8	17	23,9	12	36,6	17	26,2	19	1,0	16	20,4	19	15,8
	2009	28	17,5	18	8,9	15	24,3	18	4,9	23	18,2	18	16,0	22	15,6
Vaikeavammaisten päivätoiminta															
Asiakkaat	2007	149		64		0		12		38		2		265	
	2008	168	12,8	89	39,1	31		16	33,3	45	18,4	16	700,0	365	37,7
	2009	192	14,3	113	27,0	21	-32,3	24	50,0	35	-22,2	35	118,8	420	15,1
Kustannukset	2007	717 756		246 579		0		3 292		88 538		0		1 056 165	
	2008	818 768	14,1	342 461	38,9	69 328		50 998		111 081	25,5	21 657		1 414 293	33,9
	2009	1 098 326	34,1	434 305	26,8	47 442	-31,6	70 828	38,9	143 583	29,3	87 301	303,1	1 881 785	33,1

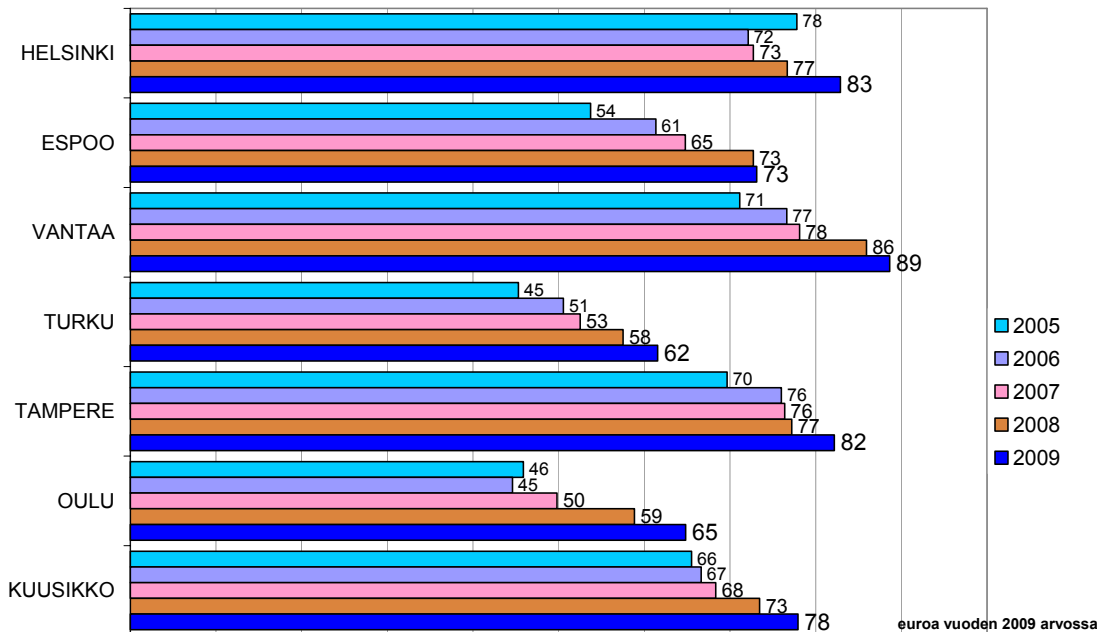
		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%		muutos-%	
HENKILÖKOHTAISEN AVUN ASIAKKAAT JA KUSTANNUKSET 2005-2009															
VpL:n mukaisen henkilökohtaisen avun asiakkaat	2005	493	7,9	175	17,4	326	9,4	29	11,5	103	1,0	112		1 238	
	2006	510	3,4	176	0,6	339	4,0	34	17,2	123	19,4	109	-2,7	1 291	4,3
	2007	547	7,3	214	21,6	349	2,9	40	17,6	137	11,4	112	2,8	1 399	8,4
	2008	575	5,1	295	37,9	425	21,8	46	15,0	147	7,3	116	3,6	1 604	14,7
	2009	684	19,0	350	18,6	402	-5,4	151	228,3	242	64,6	254	119,0	2 083	29,9
Henkilökohtaisen avun nettokustannukset	2005	7 398 052	7,6	2 330 972	22,6	2 788 839	12,6	509 131	12,4	1 301 446	11,7	1 364 163	35,5	15 692 603	13,1
	2006	7 924 024	7,1	2 293 750	-1,6	3 153 336	13,1	574 087	12,8	1 432 454	10,1	1 429 291	4,8	16 611 249	5,9
	2007	8 417 758	6,2	2 624 941	14,4	3 383 684	7,3	641 148	11,7	1 546 111	7,9	1 588 176	11,1	18 201 818	9,6
	2008	9 000 434	6,9	3 210 399	22,3	4 177 740	23,5	739 874	15,4	1 692 569	9,5	2 004 804	26,2	20 825 820	14,4
	2009	10 032 523	11,5	3 905 620	21,7	4 437 029	6,2	1 162 316	57,1	2 254 911	33,2	2 593 172	29,3	24 385 572	17,1
Henkilökohtaisen avun kustannusosuus (%) vammaispalvelujen kokonaiskustannuksista	2005	19,4		21,4		23,9		7,7		10,4		26,3		18,5	
	2006	21,6		17,7		24,1		7,2		10,1		27,3		18,4	
	2007	21,9		18,3		24,2		7,5		10,5		26,0		18,9	
	2008	20,9		18,7		25,5		7,5		10,7		26,1		19,0	
	2009	20,7		21,9		25,3		10,7		13,0		28,8		20,2	
Kustannukset euroa/ henkilökohtaisen avun asiakas	2005	15 006	-0,2	13 320	4,4	8 555	2,9	17 556	0,8	12 635	10,6	12 180		12 676	
	2006	15 537	3,5	13 033	-2,2	9 302	8,7	16 885	-3,8	11 646	-7,8	13 113	7,7	12 867	1,5
	2007	15 389	-1,0	12 266	-5,9	9 695	4,2	16 029	-5,1	11 285	-3,1	14 180	8,1	13 011	1,1
	2008	15 653	1,7	10 883	-11,3	9 830	1,4	16 084	0,3	11 514	2,0	17 283	21,9	12 984	-0,2
	2009	14 667	-6,3	11 159	2,5	11 037	12,3	7 697	-52,1	9 318	-19,1	10 209	-40,9	11 707	-9,8
Kustannukset euroa/ asukas	2005	13	7,3	10	20,3	15	11,5	3	12,4	6	10,9	11		11	
	2006	14	6,4	10	-3,0	17	11,6	3	12,4	7	9,0	11	3,8	11	4,9
	2007	15	5,5	11	13,0	18	5,7	4	11,7	7	7,2	12	9,9	12	8,7
	2008	16	5,8	13	20,5	21	21,7	4	15,2	8	8,6	15	24,4	14	13,2
	2009	17	9,8	16	20,3	22	5,0	7	56,6	11	32,0	19	24,2	16	15,4
Muiden VpL:n mukaisten palvelujen kustannukset 2005-2008															
Kaikki yhteensä (netto)	2005	1 750 173	253,8	451 666	-6,4	328 973	-12,4	210 213	29,0	1 233 366	1,7	215 318		4 189 709	
	2006	1 720 542	-1,7	438 328	0,0	610 549	0,0	255 620	0,0	1 166 094	0,0	113 130	0,0	4 304 263	2,7
	2007	238 183	-86,2	406 428	-7,3	547 777	-10,3	302 703	18,4	834 886	-28,4	68 503	-39,4	2 407 919	-44,1
	2008	228 146	-32,4	613 858	51,0	576 992	5,3	305 856	1,0	760 374	-8,9	277 306	304,8	2 596 667	7,8
	2009	179 393	-21,4	392 244	-36,1	240 203	-58,4	168 181	-45,0	693 658	-8,8	69 594	-74,9	1 743 273	-32,9
Muut kustannukset / VpL:n mukaista palvelua ja taloudellista tukea saanut asiakas	2005	412		147		85		60		187		101		241	
	2006	141		133		151		64		155		50		129	
	2007	20		119		133		70		112		26		71	
	2008	20		158		126		64		107		108		76	
	2009	16		104		53		35		98		25		50	
Muiden kustannusten osuus % VpL:n kokonaiskustannuksista	2005	13,7		4,1		2,8		3,2		9,9		4,2		9,0	
	2006	4,7		3,4		4,7		3,2		8,3		2,2		4,8	
	2007	0,6		2,8		3,9		3,5		5,7		1,1		2,5	
	2008	0,5		3,6		3,5		3,1		4,8		3,6		2,4	
	2009	0,4		2,2		1,4		1,6		4,0		0,8		1,4	

VPL:N MUKAISTEN PALVELUJEN deflatoidut KUSTANNUKSET 2005-2009															
		HELSINKI	muutos %	ESPOO	muutos %	VANTAA	muutos %	TURKU	muutos %	TAMPERE	muutos %	OULU	muutos %	KUUSIKKO	muutos %
VPL:n mukaisten palvelujen deflatoidut(2009) nettokustannukset	2005	43 638 007	4,5	12 447 128	3,6	13 323 455	0,3	7 921 698	12,0	14 234 019	7,9	5 917 720	3,2	97 482 027	4,8
	2006	40 720 645	-6,7	14 418 528	15,8	14 538 162	9,1	8 865 303	11,9	15 683 085	10,2	5 808 189	-1,9	100 033 913	2,6
	2007	41 350 994	1,5	15 419 111	6,9	15 038 033	3,4	9 205 008	3,8	15 876 261	1,2	6 552 920	12,8	103 442 327	3,4
	2008	44 059 740	8,2	17 566 889	21,8	16 791 173	15,5	10 100 418	13,9	16 180 515	3,2	7 857 864	19,9	112 401 912	12,4
	2009	48 352 963	9,7	17 867 079	1,7	17 518 226	4,3	10 838 475	7,3	17 379 797	7,4	9 019 591	14,8	120 976 131	7,6
Muutos % 05-09		11		44		31		37		22		52		24	
Muutos eur 05-09		4 714 956		5 419 951	3	4 194 771		2 916 777		3 145 778		3 101 871		23 494 103	
Deflatoidut Kustannukset(2009) asiakkaisiin suhteutettuna euroa/asiakas	2005	3 427	11,3	4 050	2,3	3 439	0,9	2 263	6,8	2 157	1,3	2 765		3 054	-1,4
	2006	3 342	-2,5	4 359	7,6	3 601	4,7	2 225	-1,7	2 086	-3,3	2 581	-6,6	3 006	-1,6
	2007	3 542	6,0	4 503	3,3	3 639	1,0	2 132	-4,2	2 132	2,2	2 441	-5,4	3 071	2,2
	2008	3 884	9,6	4 518	0,3	3 669	0,8	2 127	-0,2	2 269	6,4	3 061	25,4	3 269	6,4
	2009	4 184	7,7	4 719	4,4	3 886	5,9	2 235	5,1	2 445	7,7	3 247	6,1	3 498	7,0
Muutos % 05-09		22		17		13		-1		13		17		15	
Muutos % 08-09		8		4		6		5,1		8		6		7	
Vammaispalvelujen deflatoidut (2009)kokonaiskustannukset väestöön suhteutettuna euroa / asukas	2005	78	4,2	54	1,7	71	-0,7	45	11,9	70	7,1	46	1,8	66	4,0
	2006	72	-7,3	61	14,2	77	7,7	51	11,6	76	9,1	45	-2,8	67	1,7
	2007	73	0,8	65	5,6	78	1,9	53	3,9	76	0,5	50	11,6	68	2,5
	2008	77	5,4	73	12,3	86	10,0	58	9,5	77	1,1	59	18,1	73	7,5
	2009	83	8,1	73	0,6	89	3,1	62	7,0	82	6,4	65	10,2	78	6,1
Muutos % 05-09		7		36		25		36		18		41		19	
Vammaisten subjektivisten etuuskien deflatoidut(2009) nettokustannukset (kuljetus- ja tulkkipalv, asunnon muutostyöt sekä välineet ja laitteet, vaikeavamm. palv.asuminen)	2005	29 182 893	-8,4	9 266 970	0,8	9 760 241	-1,4	6 756 559	6,5	11 337 091	9,2	4 112 599		70 416 353	4,0
	2006	30 018 702	-5,8	11 386 920	23,9	10 361 625	4,6	7 615 999	20,0	13 016 794	25,4	4 096 665	-0,4	76 496 706	8,6
	2007	31 433 008	4,7	11 816 883	3,8	10 812 424	4,4	8 187 000	7,5	13 221 958	1,6	4 605 103	12,4	80 076 377	4,7
	2008	33 935 767	8,0	13 022 732	10,2	11 848 731	9,6	8 976 777	9,6	13 553 570	2,5	5 497 562	19,4	86 955 640	8,6
	2009	38 141 047	12,4	13 569 216	4,2	12 840 994	8,4	9 507 978	5,9	14 431 228	6,5	6 356 824	15,6	94 847 287	9,1
Muutos % 05-09		31		46		32		41		27		55		35	
Harkinnanvaraisten etuuskien deflatoidut(2009) kustannukset (kokonaiskust-subjektiviset)	2005	14 455 114	46,2	3 180 158	12,7	3 563 214	5,6	822 107	12,8	2 896 928	2,9	1 805 121		26 722 642	36,1
	2006	10 701 944	-26,0	3 031 608	-4,7	4 176 537	17,2	1 249 304	52,0	2 666 291	-8,0	1 711 524	-5,2	23 537 207	-11,9
	2007	9 917 986	-7,3	3 602 228	18,8	4 225 609	1,2	1 018 007	-18,5	2 654 303	-0,4	1 947 817	13,8	23 365 950	-0,7
	2008	10 123 973	2,1	4 389 470	21,9	4 942 442	17,0	1 123 642	10,4	2 626 945	-1,0	2 360 301	21,2	25 446 272	8,9
	2009	10 211 916	0,9	4 297 864	-2,1	4 677 232	-5,4	1 330 497	18,4	2 948 569	12,2	2 662 767	12,8	26 128 844	2,7
Muutos % 05-09		-29		35		31		62		2		48		-2	
VPL:N MUKAISTEN KULJETUSPALVELUJEN deflatoidut KUSTANNUKSET 2005-2009															
Myönnettyjen kuljetuspalvelujen deflatoidut(2009)nettokustannukset	2005	14 805 609	-13,0	6 676 979	-4,4	7 061 979	-2,8	4 046 865	5,9	6 112 346	2,3	1 885 801	5,9	40 589 581	-5,3
	2006	14 439 091	-2,5	6 909 020	3,5	7 354 426	4,1	4 567 727	12,9	6 462 552	5,7	1 924 723	2,1	41 657 539	2,6
	2007	15 012 483	4,0	7 007 172	1,4	7 589 402	3,2	4 725 406	3,5	6 434 409	-0,4	2 122 512	10,3	42 724 197	2,6
	2008	15 810 212	5,3	7 694 981	9,8	8 094 420	6,7	4 975 594	5,3	6 793 166	5,6	2 365 617	11,5	45 579 303	6,7
	2009	16 474 807	4,2	7 299 880	-5,1	8 155 115	0,7	5 209 501	4,7	6 539 789	-3,7	2 668 199	12,8	46 347 292	1,7
Muutos % 05-09		11		9		15		29		7		41		14	
Kuljetuspalvelun deflatoidut (2009)kustannukset euroa/asiakas (käyttänyt)	2005	1 360	-7,3	2 726	-2,3	2 049	-6,0	1 308	-2,1	1 090	-2,9	1 117		1 494	-10,7
	2006	1 388	2,1	2 485	-8,8	2 022	-1,3	1 465	12,1	1 197	9,8	1 130	1,2	1 541	3,1
	2007	1 511	8,9	2 434	-2,1	1 990	-1,6	1 414	-3,5	1 188	-0,7	1 159	2,6	1 570	1,9
	2008	2 120	40,3	2 624	7,8	2 189	10,0	1 333	-5,7	1 297	9,2	1 216	4,9	1 823	16,1
	2009	2 318	9,3	2 780	6,0	2 262	3,3	1 340	0,5	1 357	4,6	1 267	4,2	1 919	5,2
Muutos % 05-09		70		2		10		2		24		13		28	
Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun matkan deflatoitu kustannus 2005-2009															
Keskimääräinen matkan deflatoitu(2009)nettokustannukset	2005	21,2	-2,6	30,0	-1,0	22,6	-6,5	17,9	0,0	17,1	-5,2	17,6		21,1	-8,5
	2006	27,5	29,8	29,2	-2,7	23,0	2,0	18,1	0,8	17,8	4,0	17,1	-2,9	23,0	9,1
	2007	27,9	1,6	28,2	-3,5	23,6	2,3	17,9	-1,0	18,5	3,7	17,8	4,3	23,2	0,8
	2008	30,4	9,2	28,4	0,6	25,2	6,8	17,5	-2,3	20,0	8,2	18,5	3,6	24,4	5,3
	2009	31,2	2,3	28,3	0,0	25,9	3,1	17,5	-0,1	20,8	3,9	17,9	-3,3	24,9	1,8
Muutos % 05-09		47		-6		15		-3		21		2		18	
SHL:N MUKAISEN KULJETUSPALVELUN KUSTANNUKSET 2005-2009															
SHL:n mukaisten kuljetuspalvelujen deflatoidut (2009)nettokustannukset	2005	654 179	62,6	423 270	5,4	423 529	-23,2	154 749	9,9	0		67 061	9,5	1 722 787	10,6
	2006	1 352 234	106,7	4 16 783	-1,5	361 969	-14,5	166 747	7,8	0		77 336	15,3	2 375 070	37,9
	2007	1 664 221	23,1	599 172	43,8	387 062	6,9	167 317	0,3	128 180		83 370	7,8	3 029 321	27,5
	2008	1 255 547	-24,6	522 526	-12,8	356 127	-8,0	169 028	1,0	241 267	88,2	119 288	43,1	2 253 487	-25,6
	2009	1 863 411	48,4	507 995	-2,8	355 551	-0,2	131 514	-22,2	343 805	42,5	135 532	13,6	2 994 004	32,9
Muutos % 05-09		185		20		-16		-15				102		74	
SHL:n Kuljetuspalvelun deflatoidut (2009)kustannukset euroa / asiakas	2005	438	41,0	759	29,4	568	-16,5	322	-18,2			217		481	-2,9
	2006	717	63,6	727	-4,1	501	-11,9	413	28,0			224	3,3	604	25,7
	2007	676	-5,8	1 010	38,9	509	1,6	334	-19,1	379		217	-3,4	601	-0,5
	2008	372	-45,0	735	-27,3	460	-9,5	399	19,4	463		292	34,7	362	-39,7
	2009	450	21,0	700	-4,8	461	0,2	388	-2,7	580	25,2	309	6,1	427	17,8
Muutos % 05-09		3		-8		-19		20		100		43		-11	
Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu yhteensä															
Deflatoidut Kustannukset yhteensä (VpL+SHL)	2005	15 459 789	-11,3	7 100 249	-3,9	7 485 509	-4,2	4 201 614	6,1	6 112 346	2,3	1 952 862	6,1	42 312 368	-4,7
	2006	15 791 325	2,1	7 325 803	3,2	7 716 395	3,1	4 734 474	12,7	6 462 552	5,7	2 002 059	2,5	44 032 608	4,1
	2007	16 676 703	5,6	7 606 343	3,4	7 976 464	3,4	4 892 723	3,3	6 562 589	1,5	2 205 882	10,2	45 753 518	3,9
	2008	17 065 758	2,3	8 217 507	8,0	8 450 547	5,9	5 144 621	5,1	7 034 432	7,2	2 484 906	12,6	47 832 790	4,5
	2009	18 338 218	7,5	7 807 875	-5,0	8 510 666	0,7	5 341 015	3,8	6 883 594	-2,1	2 803 732	12,8	49 341 295	3,2
Muutos % 05-09		19		10		14		27		13		44		17	
Deflatoidut (2009)Kustannukset matkaa kohti	2005	21		29		22		17		17		17		21	
	2006	29		29		22		1							

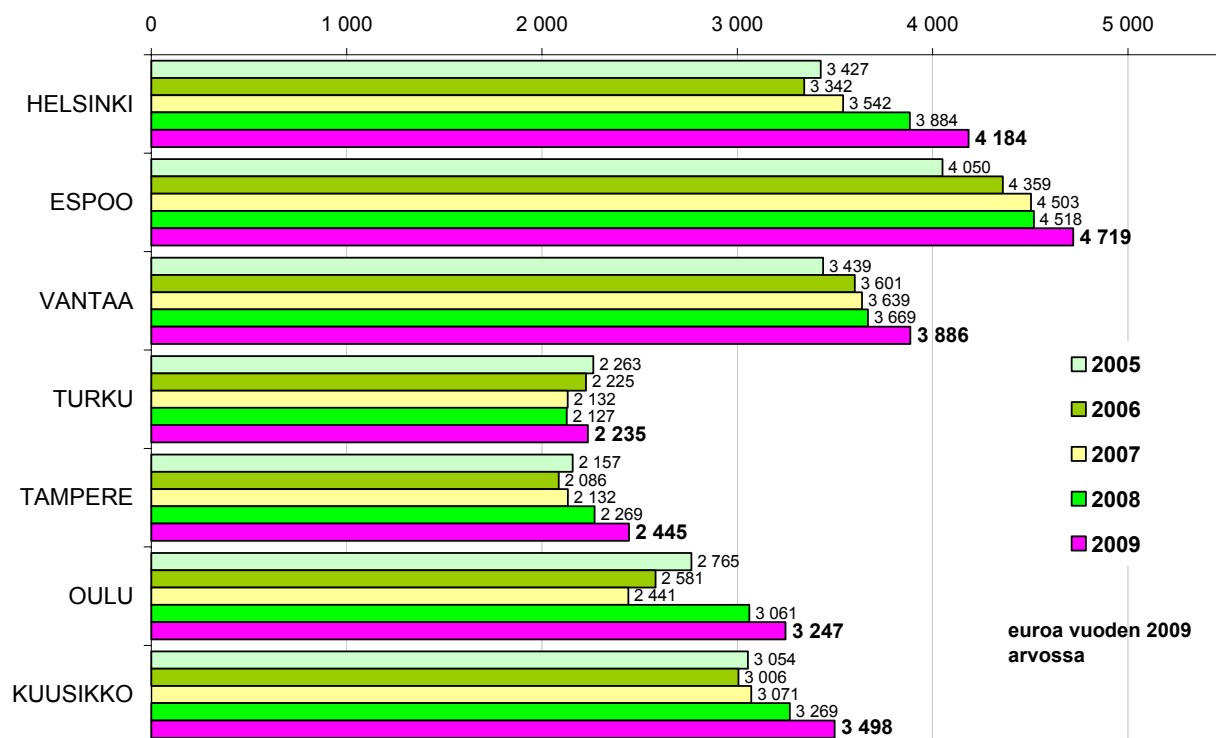
		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		muutos %		muutos %		muutos %		muutos %		muutos %		muutos %		muutos %	
TULKKIPALVELUJEN deflatoidut KUSTANNUKSET 2004-2009															
Myönnettyjen tulkkipalvelujen deflatoidut (2009)nettokustannukset	2005	1 481 762	20,1	465 960	39,5	447 034	6,6	499 160	21,8	909 379	21,3	402 559	-14,2	4 205 855	16,3
	2006	2 208 766	49,1	710 274	52,4	596 017	33,3	583 024	16,8	1 416 462	55,8	387 603	-3,7	5 902 146	40,3
	2007	2 177 803	-1,4	738 510	4,0	725 317	21,7	631 589	8,3	1 503 215	6,1	511 022	31,8	6 287 456	6,5
	2008	2 552 919	17,2	734 367	-0,6	707 445	-2,5	624 752	-1,1	1 699 224	13,0	583 889	14,3	6 902 596	9,8
	2009	2 893 492	13,3	812 245	10,6	1 014 933	43,5	725 793	16,2	1 658 899	-2,4	735 974	26,0	7 841 336	13,6
Muutos % 05-09		95		74		127		45		82		83		86	
Deflatoidut (2009)Nettokustannukset euroa / tulkkipalvelun päätöksen saanut asiakas	2005	3 315	13,6	4 087	27,2	3 412	-0,8	1 681	19,0	4 290	20,8	2 702	-15,3	3 115	11,7
	2006	4 844	46,1	4 582	12,1	4 967	45,5	1 875	11,5	6 380	48,7	2 533	-6,2	4 165	33,7
	2007	4 614	-4,7	4 503	-1,7	4 477	-9,9	1 908	1,8	6 397	0,3	3 407	34,5	4 153	-0,3
	2008	5 502	19,2	4 149	-7,9	5 570	24,4	1 821	-4,5	7 170	12,1	3 719	9,2	4 586	10,4
	2009	5 917	7,5	5 488	32,3	6 677	19,9	2 074	13,8	6 716	-6,3	4 329	16,4	5 039	9,9
Muutos % 05-09		79		34		96		23		57		60		62	
Deflatoidut (2009)Nettokustannukset euroa / tulkkaustunti	2005							25	-33,4	48	19,5	29		79	-35,1
	2006							26	4,3	75	56,6	35	21,7	112	42,1
	2007							29	12,6	80	6,2	33	-4,3	113	0,1
	2008					113		31	4,8	77	-2,8	33	-1,7	104	-7,8
	2009					134	19,0	35	14,7	68	-12,2	44	34,1	113	8,8
Muutos % 05-09							41		42		53		43		
ASUNNON MUUTOSTÖIDEN JA ASUNNON VÄLINEIDEN JA LAITTEIDEN deflatoidut KUSTANNUKSET 2003-2009															
Asunnon muutostyöt deflatoidut kustannukset 2005-2008															
Asunnon muutostöiden deflatoidut (2009)nettokustannukset	2005	906 048	-15,6	622 330	19,5	547 681	-9,2	84 873	36,9	497 571	-10,4	223 445		2 881 949	2,4
	2006	917 221	1,2	474 057	-23,8	548 262	0,1	148 944	75,5	763 130	53,4	207 022	-7,3	3 058 636	6,1
	2007	771 216	-15,9	571 778	20,6	529 587	-3,4	125 744	-15,6	831 041	8,9	187 535	-9,4	3 016 901	-1,4
	2008	931 546	20,8	554 877	-3,0	448 036	-15,4	113 168	-10,0	805 031	-3,1	276 137	47,2	3 128 796	3,7
	2009	847 597	-9,0	461 192	-16,9	467 520	4,3	125 340	10,8	876 142	8,8	212 154	-23,2	2 989 945	-4,4
Muutos % 05-09		-6		-26		-15		48		76		-5		4	
Deflatoidut (2009)Kustannukset euroa / asunnonmuutostöiden avustuksen saaja	2005	2 117	-12,2	2 102	-15,2	1 772	-7,5	1 572	21,7	1 402	-15,5	1 773		1 838	-11,6
	2006	2 189	3,4	1 874	-10,9	1 792	1,1	1 552	-1,3	1 707	21,8	1 302	-26,6	1 821	-0,9
	2007	1 952	-10,8	2 508	33,8	1 687	-5,9	1 572	1,3	2 395	40,3	1 194	-8,3	1 983	8,9
	2008	2 098	7,5	2 167	-13,6	2 503	48,4	1 741	10,8	2 152	-10,1	1 501	25,6	2 083	5,0
	2009	1 759	-16,2	1 677	-22,6	2 766	10,5	1 717	-1,4	2 081	-3,3	947	-36,9	1 819	-12,7
Muutos % 05-09		-17		-20		56		9		48		-47		-1	
Asunnon välineet ja laitteet deflatoidut kustannukset 2004-2009															
Asunnon välineiden ja laitteiden deflatoidut (2009)nettokustannukset	2005	411 025	-34,4			51 582	-37,8	147 106	5,2	229 791	-2,3	68 354		907 858	-16,3
	2006	425 603	3,5			134 471	160,7	136 988	-6,9	141 243	-38,5	70 158	2,6	908 462	0,1
	2007	464 934	9,2	79 027		86 770	-35,5	141 144	3,0	187 986	33,1	106 341	51,6	1 223 245	34,7
	2008	500 827	7,7	120 501	52,5	112 302	29,4	174 790	23,8	118 184	-37,1	123 857	16,5	1 322 445	8,1
	2009	560 682	12,0	52 969	-56,0	103 776	-7,6	206 371	18,1	393 707	233,1	120 339	-2,8	1 437 843	8,7
Muutos % 05-09		36			101		40		71		76		58		
Deflatoidut (2009)Kustannukset euroa / asunnon välineitä ja laitteita saanut asiakas	2005	830	-34,1			679	-43,5	782	28,1	916	-36,9	551		801	-21,5
	2006	757	-8,8			1 724	154,0	659	-15,8	625	-31,7	494	-10,4	747	-6,7
	2007	811	7,1	1 296		1 205	-30,1	644	-2,1	780	24,8	483	-2,2	883	18,1
	2008	859	5,9	2 042		1 321	9,6	767	18,9	398	-49,0	666	37,8	920	4,2
	2009	944	9,9	768	-62,4	1 116	-15,5	819	6,8	1 326	233,1	587	-11,8	952	3,5
Muutos % 05-09		14			64		5		45		6		19		
VAIKEAVAMMAISTEN PALVELUASUMISEN JA HENKILÖKOHTAISEN AVUSTAJATOIMINNAN ASIAKKAAT JA KUSTANNUKSET 2005-2009															
VAIKEAVAMMAISTEN PALVELUASUMISEN deflatoidut KUSTANNUKSET 2005-2009															
Vaikeavammaisten palveluasumisen deflatoidut (2009)nettokustannukset	2005	11 578 448	-2,8	1 501 701	11,0	1 651 965	7,7	2 321 586	21,2	3 588 003	25,0	1 506 472	-16,4	21 805 143	2,0
	2006	12 028 021	3,9	3 293 570	119,3	1 728 450	4,6	2 507 948	8,0	4 233 408	18,0	1 507 159	0,0	24 969 923	14,5
	2007	12 849 531	6,8	3 499 424	6,3	1 881 348	8,8	2 563 117	2,2	4 265 306	0,8	1 844 880	22,4	26 903 605	7,7
	2008	13 968 279	8,7	4 193 194	19,8	2 486 528	32,2	3 088 473	20,5	4 137 966	-3,0	2 148 061	16,4	30 022 500	11,6
	2009	16 266 143	16,5	4 508 625	7,5	3 052 208	22,7	3 170 145	2,6	4 819 108	16,5	2 532 858	17,9	34 349 087	14,4
Muutos % 05-09		40		200		85		37		34		68		58	
Deflatoidut (2009)Kustannukset euroa / asiakas	2005	40 343	-4,8	38 505	-0,4	40 292	-18,5	26 995	0,0	39 429	-1,1	36 743		37 274	-14,6
	2006	40 093	-0,6	52 279	35,8	36 009	-10,6	28 499	5,6	47 038	19,3	35 885	-2,3	39 572	6,2
	2007	42 548	6,1	41 660	-20,3	34 840	-3,2	29 126	2,2	42 231	-10,2	38 435	7,1	39 333	-0,6
	2008	44 203	3,9	50 520	21,3	46 047	32,2	32 856	12,8	42 659	1,0	39 779	3,5	43 012	9,4
	2009	45 820	3,7	47 459	-6,1	45 555	-1,1	33 370	1,6	43 810	2,7	37 804	-5,0	43 535	1,2
Muutos % 05-09		14		23		13		24		11		3		17	
Vaikeavammaisten päivätoiminta															
	2007	771 458		265 028		0		3 538		95 162		0		1 135 186	
	2008	838 860	8,7	350 865	32,4	71 029		52 249		113 807	19,6	22 188		1 449 000	27,6
	2009	1 098 326	30,9	434 305	23,8	47 442	-33,2	70 828	35,6	143 583	26,2	87 301	293,5	1 881 785	29,9
HENKILÖKOHTAISEN AVUSTAJATOIMINNAN KUSTANNUKSET 2005-2009															
Henkilökohtaisten avustajien deflatoidut (2009)nettokustannukset	2005	8 454 917	4,0	2 663 968	18,4	3 187 245	8,7	581 864	8,6	1 487 367	7,8	1 559 043	30,8	17 934 403	9,2
	2006	8 792 771	4,0	2 545 224	-4,5	3 499 051	9,8	637 027	9,5	1 589 500	6,9	1 585 991	1,7	18 432 416	2,8
	2007	9 047 566	2,9	2 821 336	10,8	3 636 848	3,9	689 118	8,2	1 661 789	4,5	1 707 002	7,6	19 563 660	6,1
	2008	9 221 304	1,9	3 289 182	16,6	4 280 261	17,7	758 030	10,0	1 734 104	4,4	2 054 002	20,3	21 336 883	9,1
	2009	10 032 523	8,8	3 905 620	18,7	4 437 029	3,7	1 162 316	53,3	2 254 911	30,0	2 593 172	26,2	24 385 572	14,3
Muutos % 05-09		19		47		39		100		52		66		36	
Deflatoidut (2009)Kustannukset euroa/ asiakas	2005	17 150	-3,6	15 223	0,8	9 777	-0,6	20 064	-2,6	14 440	6,8	13 920		14 487	-9,0
	2006	17 241	0,5	14 462	-5,0	10 322	5,6	18 736	-6,6	12 923	-10,5	14 550	4,5	14 278	-1,4
	2007	16 540	-4,1	13 184	-8,8	10 421	1,0	17 228	-8,0	12 130	-6,1	15 241	4,7	13 984	-2,1
	2008	16 037	-3,0	11 150	-15,4	10 071	-3,4	16 479	-4,3	11 797	-2,7	17 707	16,2	13 302	-4,9
	2009	14 667	-8,5	11 159	0,1	11 037	9,6	7 697	-53,3	9 318	-21,0	10 209	-42,3	11 707	-12,0
Muutos % 05-09		-14		-27		13		-62		-35		-27		-19	
Muiden VpL:n mukaisten palvelujen kustannukset 2005-2008															
Muut kustannukset deflatoidut (2009) Kaikki yhteensä (netto)	2005	2 000 198	13,9	516 190	-9,6										

Kuuden suurimman kaupungin vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja taloudelliset tukitoimet 2004- 2009, kuvioita palvelujen kustannusten kehityksestä

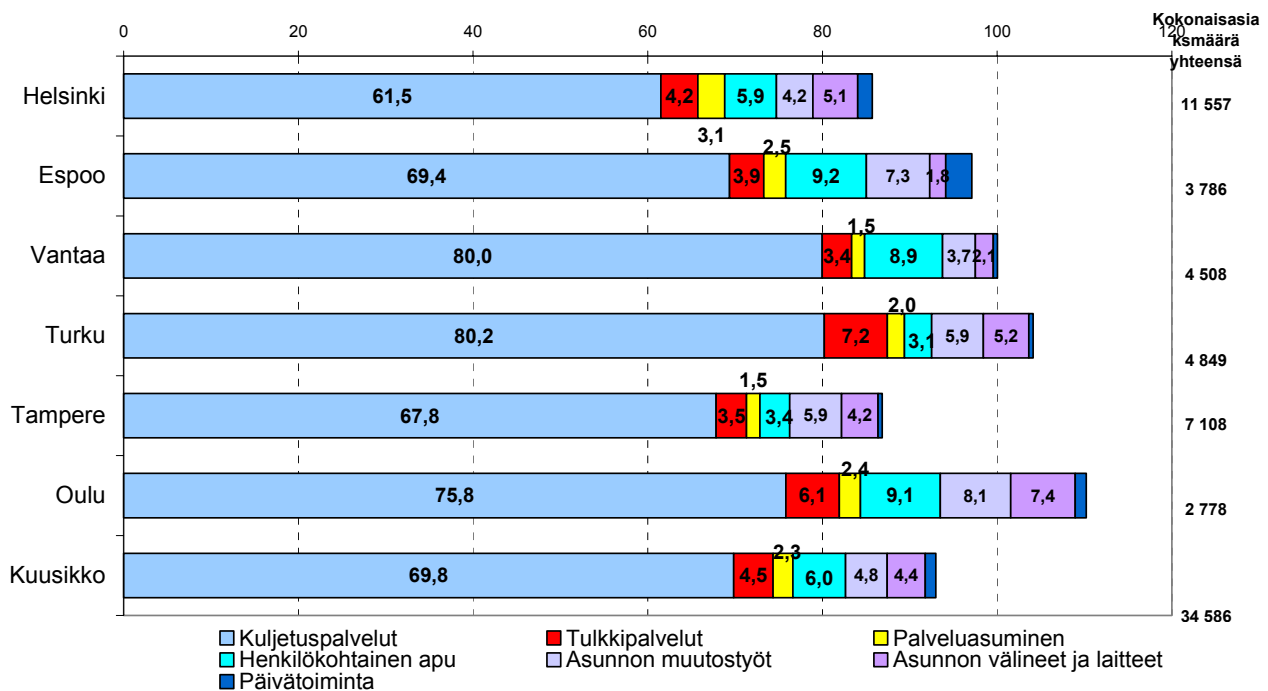
1. Vuosikustannukset VpL:n mukaisista palveluista ja tukitoimista asukasta kohti vuosina 2005– 2009 (vuoden 2009 rahan arvossa)

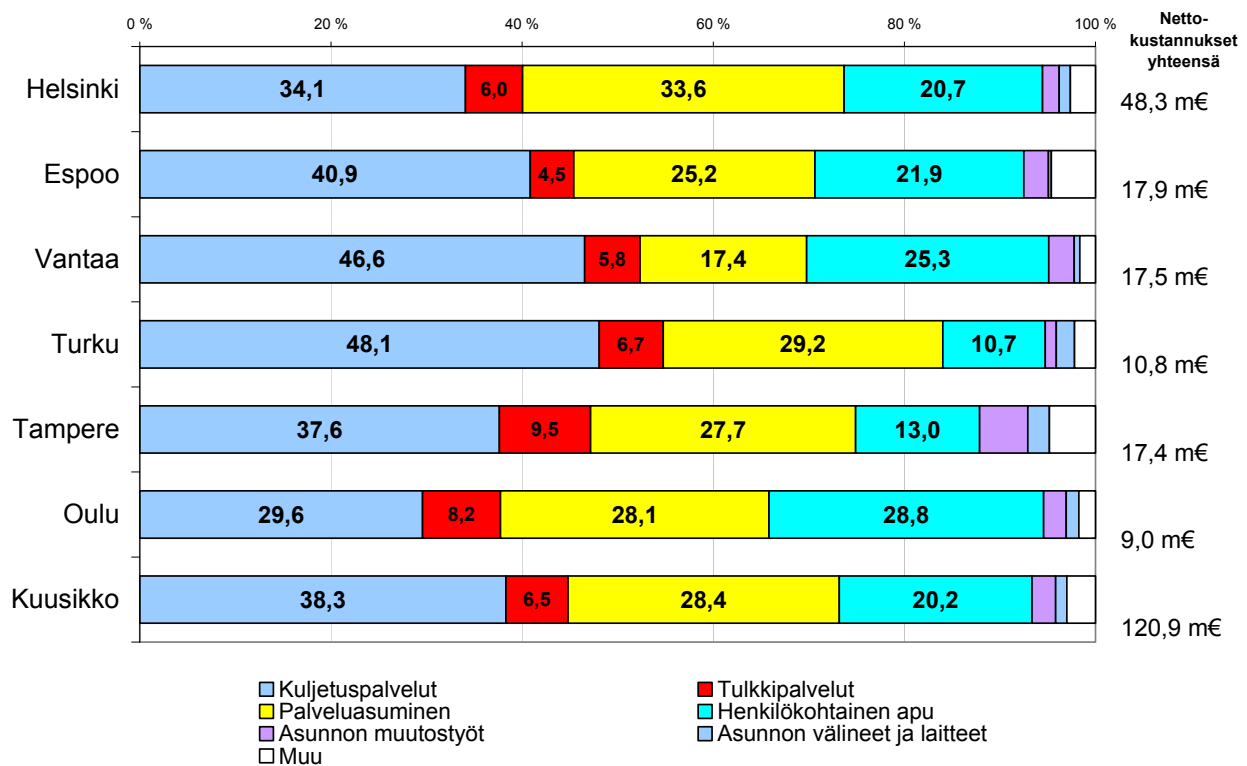
2. Vuosikustannukset VpL:n mukaisia palveluja ja tukitoimia käyttänyttä asiakasta kohden vuosina 2005- 2009 (vuoden 2009 rahan arvossa)

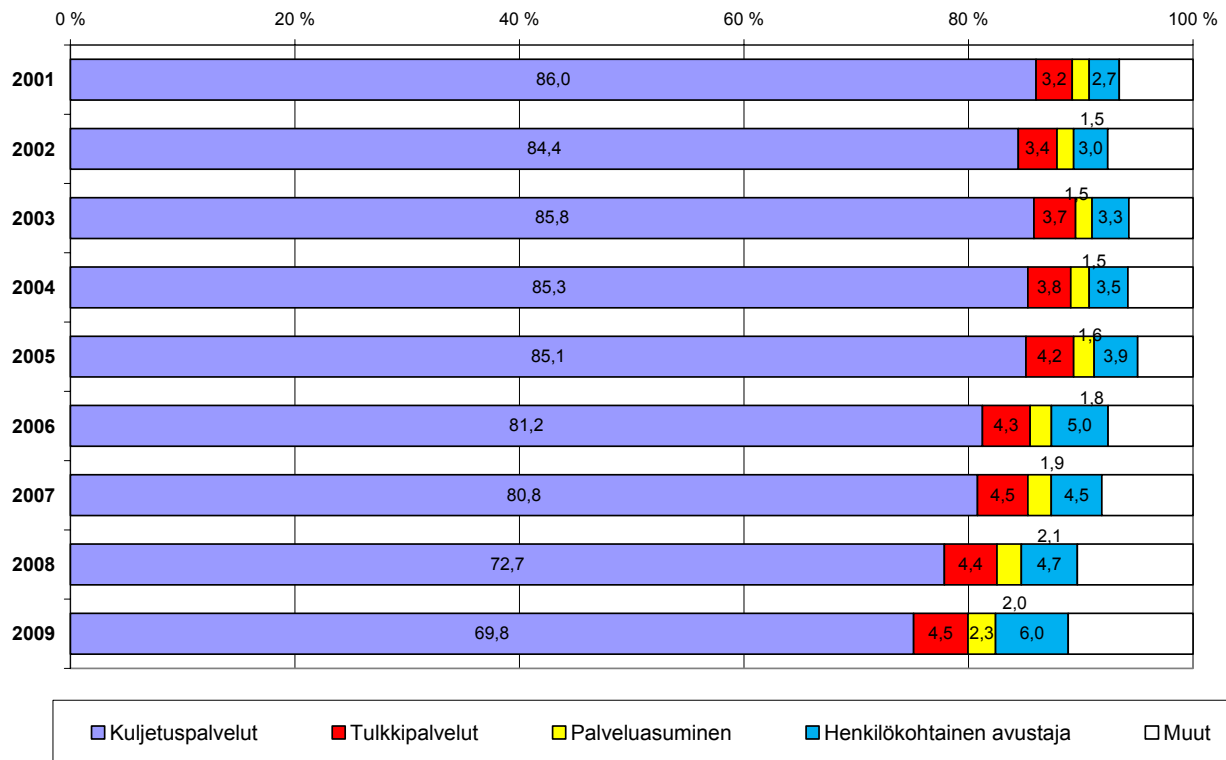
3. VpL:n eri palvelujen ja taloudellisten tukitoimien asiakkaiden osuudet (%) kaupungeittain kokonaisasiakasmäärästä 2009

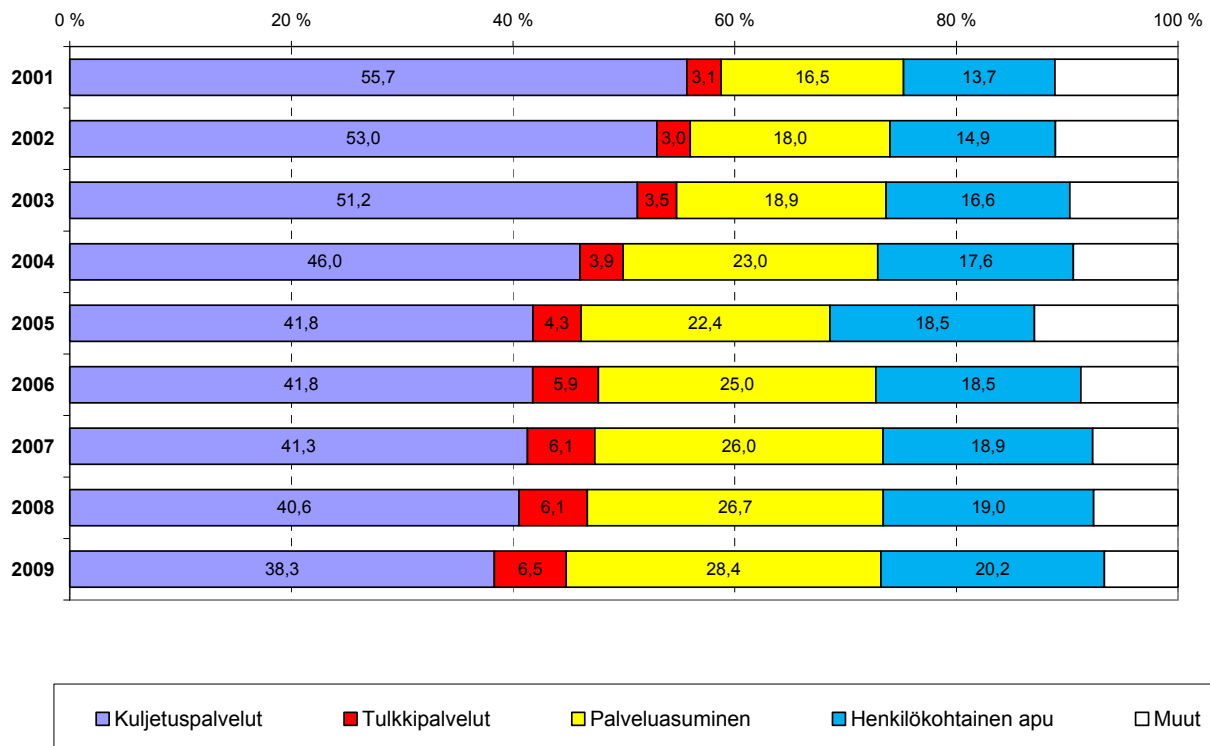
4. VpL:n eri palvelujen ja taloudellisten tukitoimien kustannusten osuudet (%) kaupungeittain palvelujen nettokustannuksista 2009

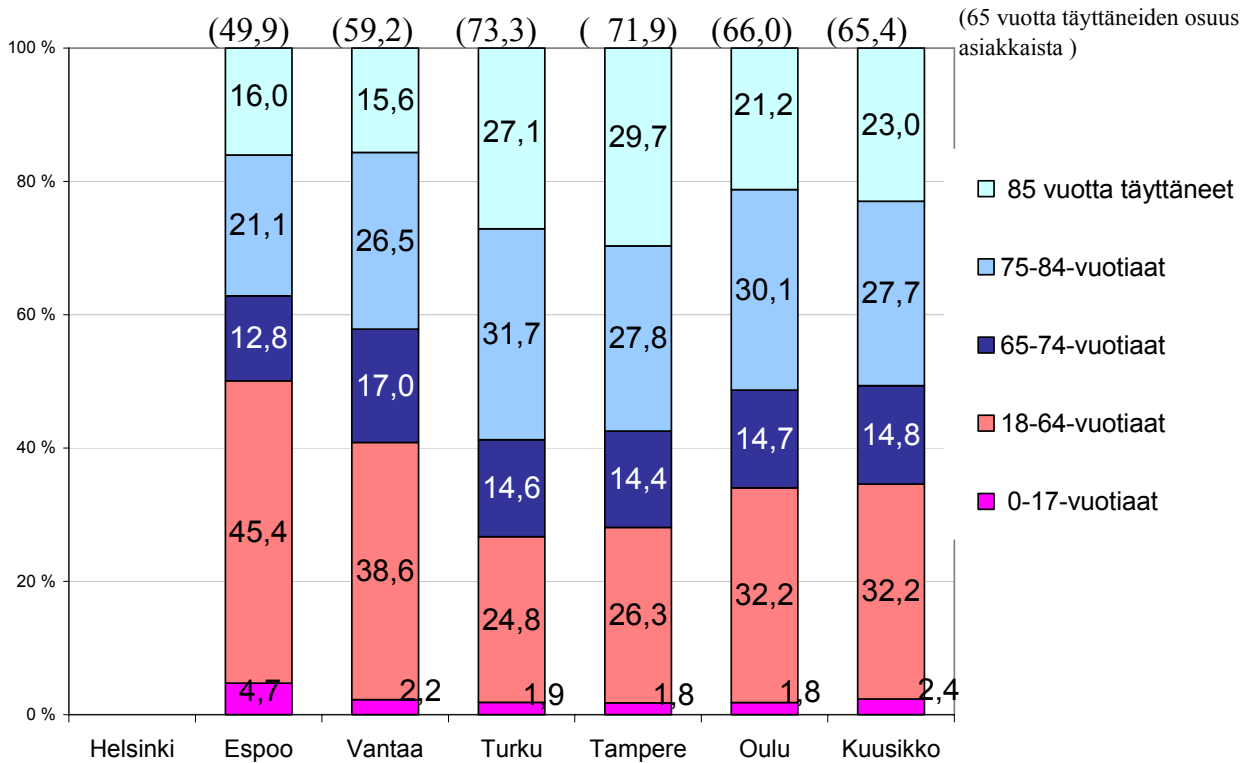
5. VpL:n palvelujen ja taloudellisten tukitoimien asiakkaiden osuudet (%) kokonaisasiakasmäärästä 2001-2009

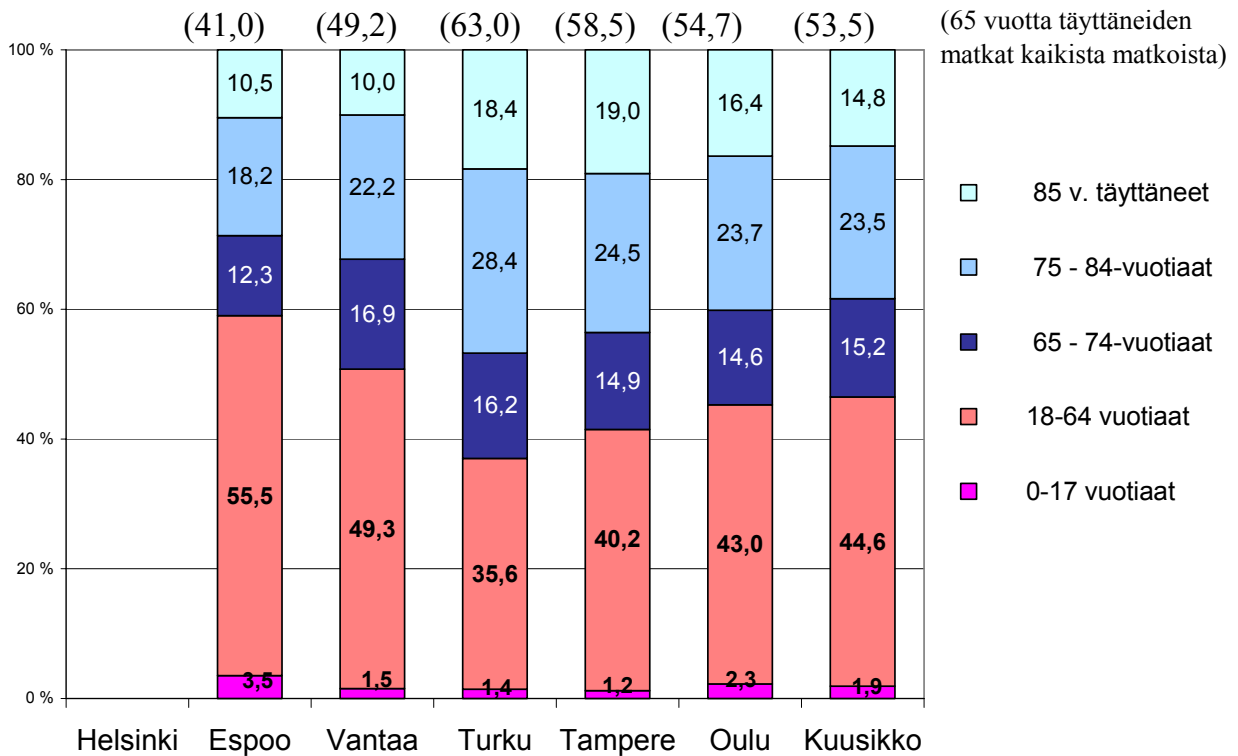
6. VpL:n eri palvelujen ja taloudellisten tukitoimien kustannusten osuudet (%) nettokustannuksista 2001-2009

7. VpL:n mukaisia kuljetuspalveluja käyttäneet asiakkaat ikäryhmittäin (% kaikista asiakkaista) vuonna 2009

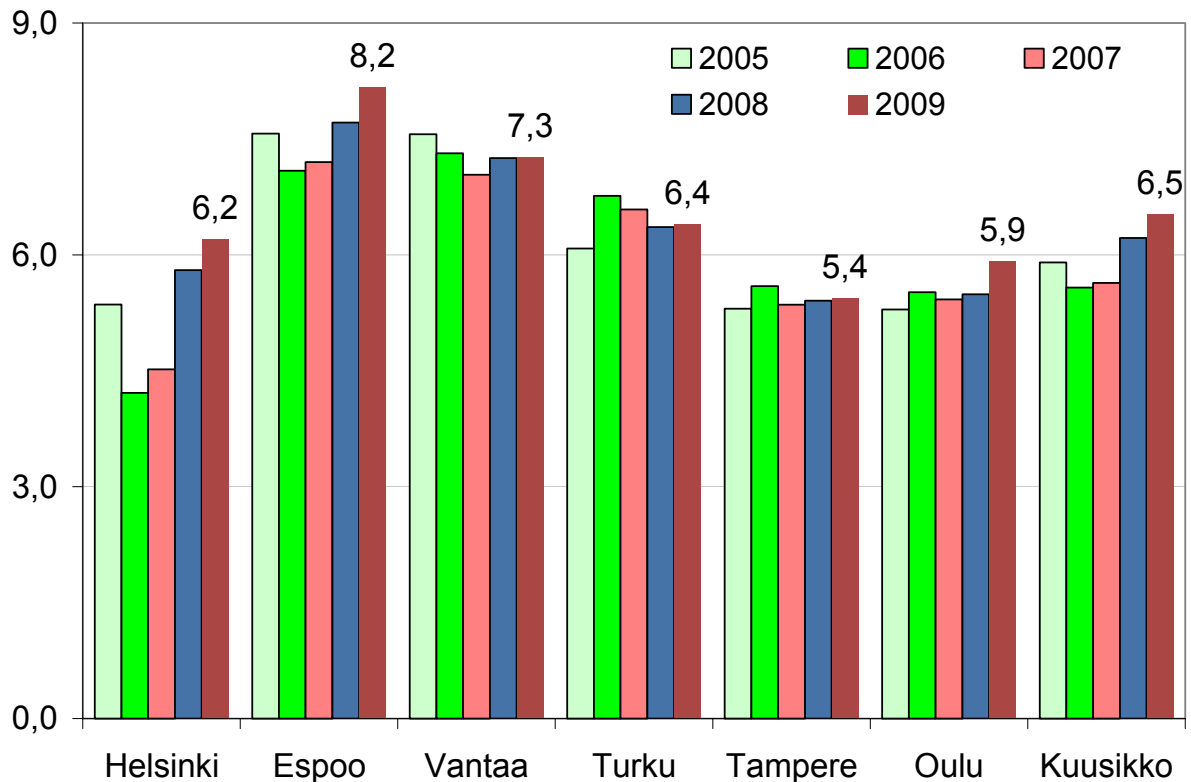

8. Eri ikäryhmien tekemien matkojen osuudet (%) VpL:n mukaisista yhdensuuntaisista matkoista 2009

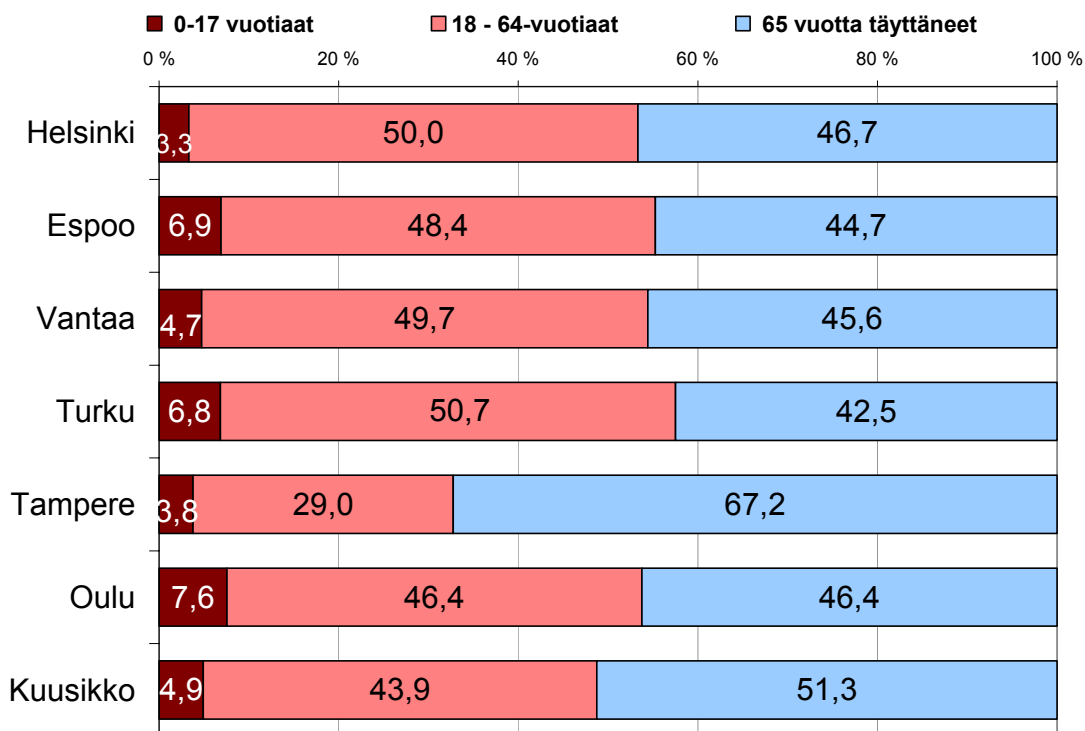

Helsingistä ei tietoa ole saatavilla.

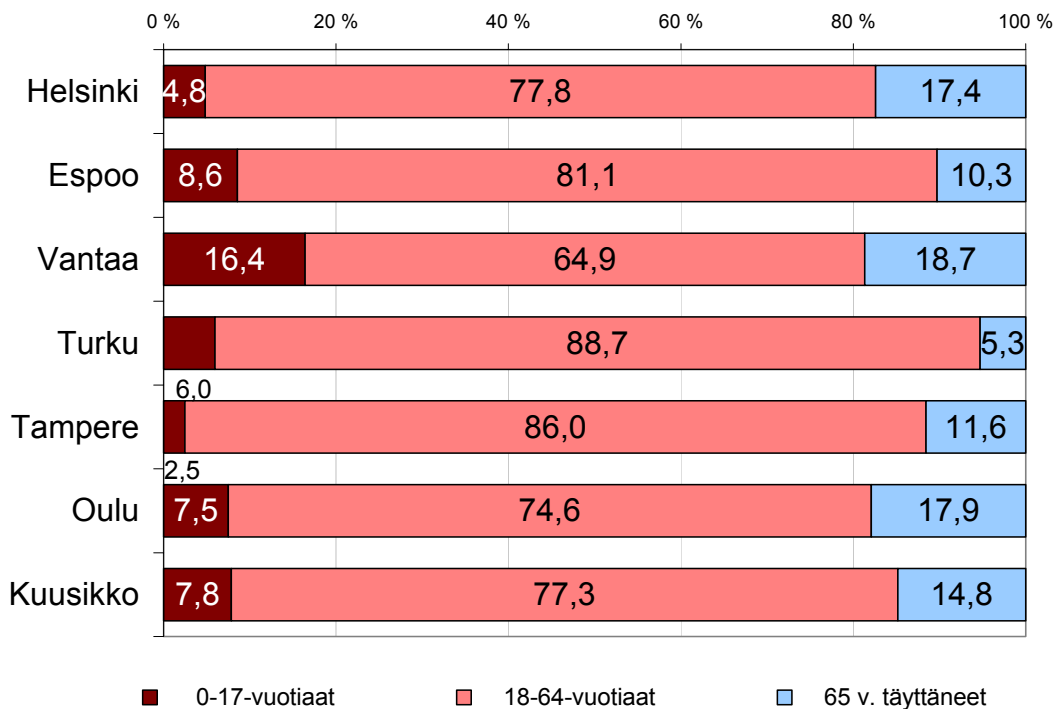
9. VpL:n mukaisten kuljetuspalvelujen matkojen määrä asiakasta kohti kuukaudessa vuosina 2005- 2009

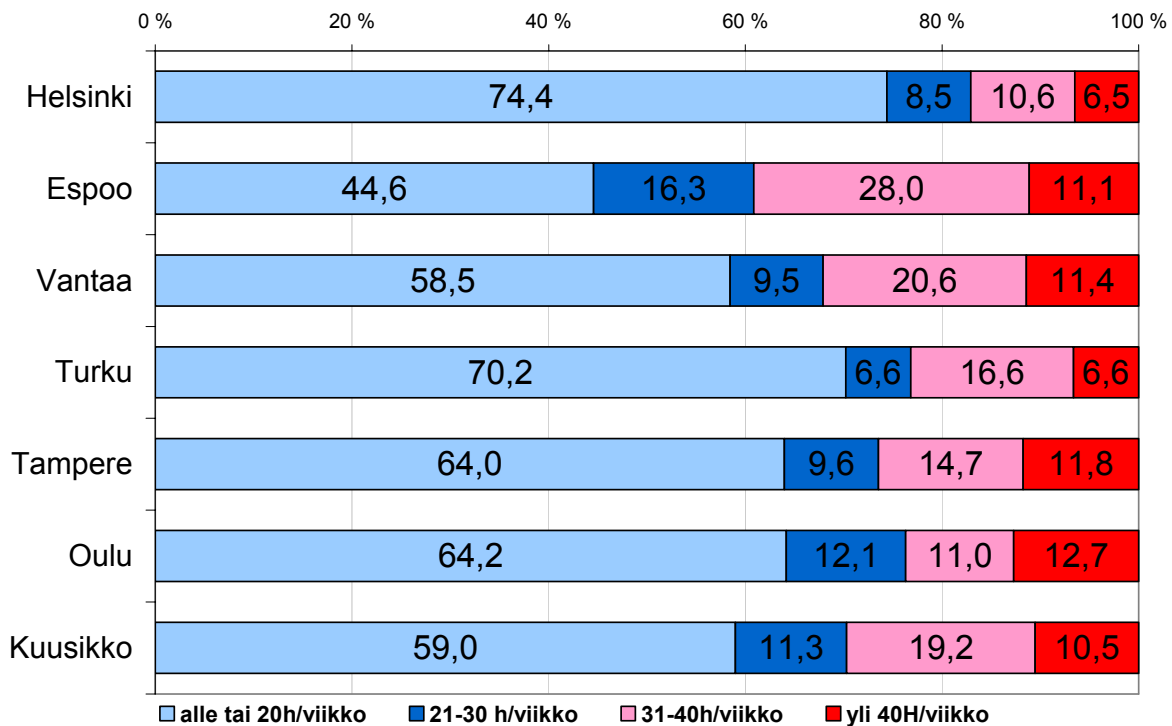
10. VpL:n mukaisten asunnonmuutostöiden asiakkaat ikäryhmittäin (osuus % kaikista asiakkaista) vuonna 2009

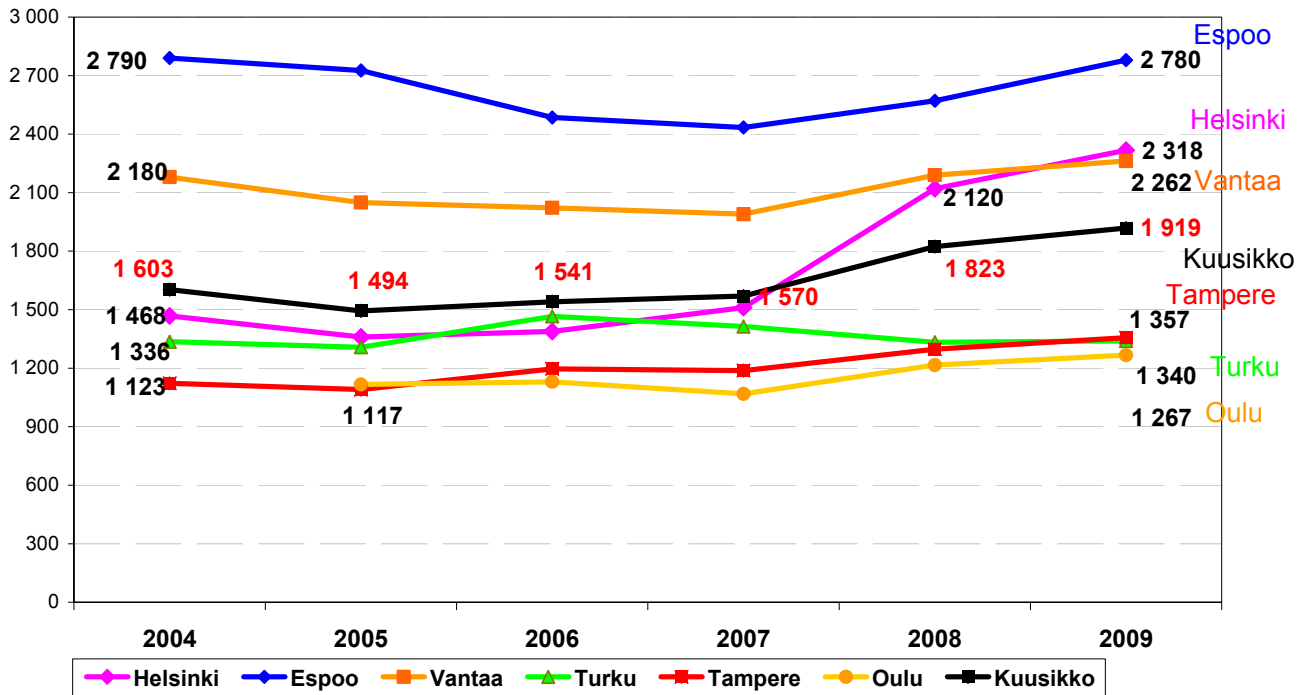
11. Henkilökohtaisen avun asiakkaat ikäryhmittäin vuonna 2009 (%-osuudet)

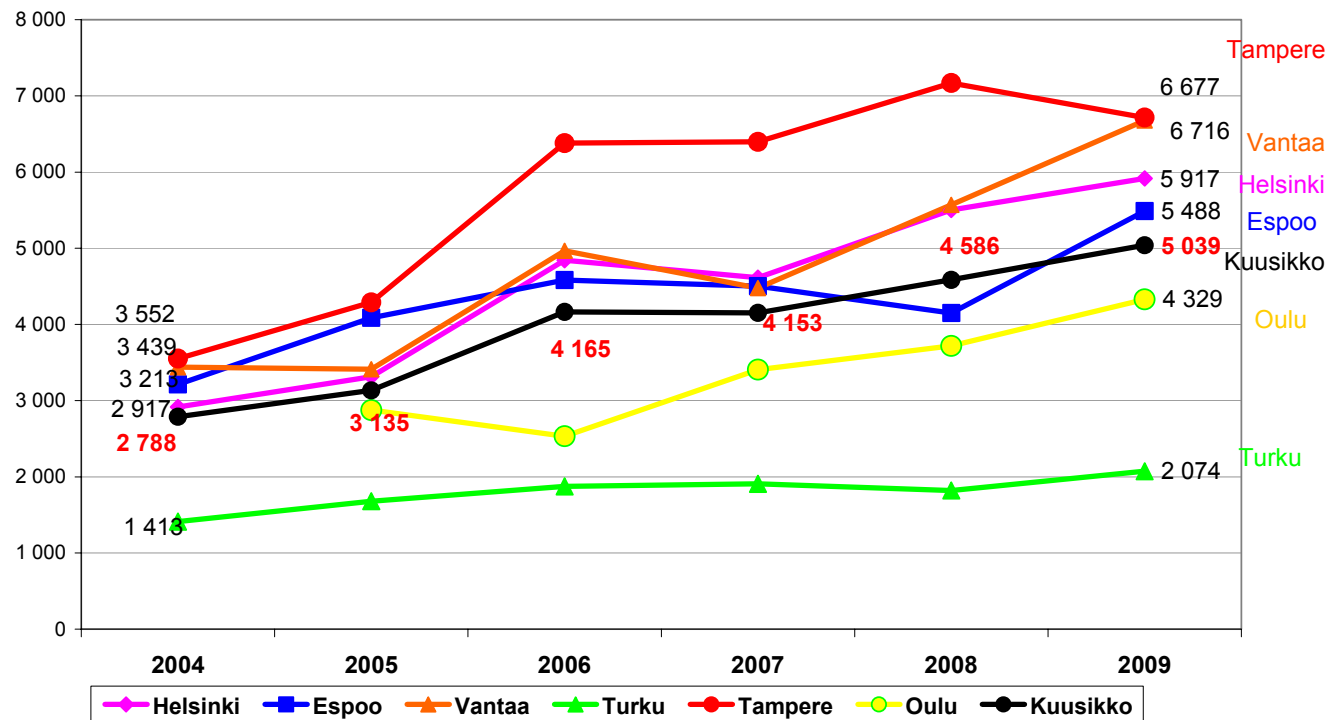
12. Henkilökohtaisen avun asiakkaille myönnetyt avustustunnit vuonna 2009 (%-osuudet)

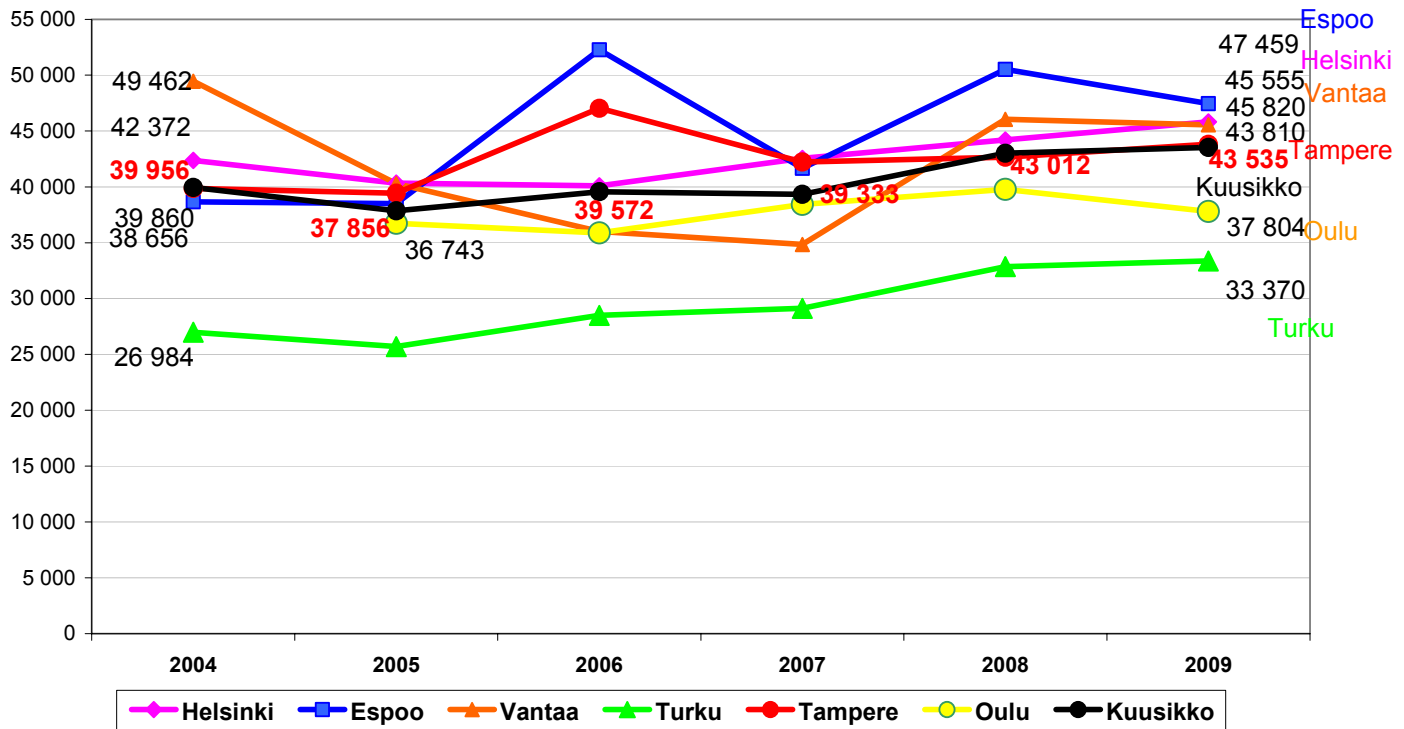
13. VpL:n mukaisen kuljetuspalvelun vuosikustannukset asiakasta kohti vuosina 2004 – 2009 (vuoden 2009 rahan arvossa)

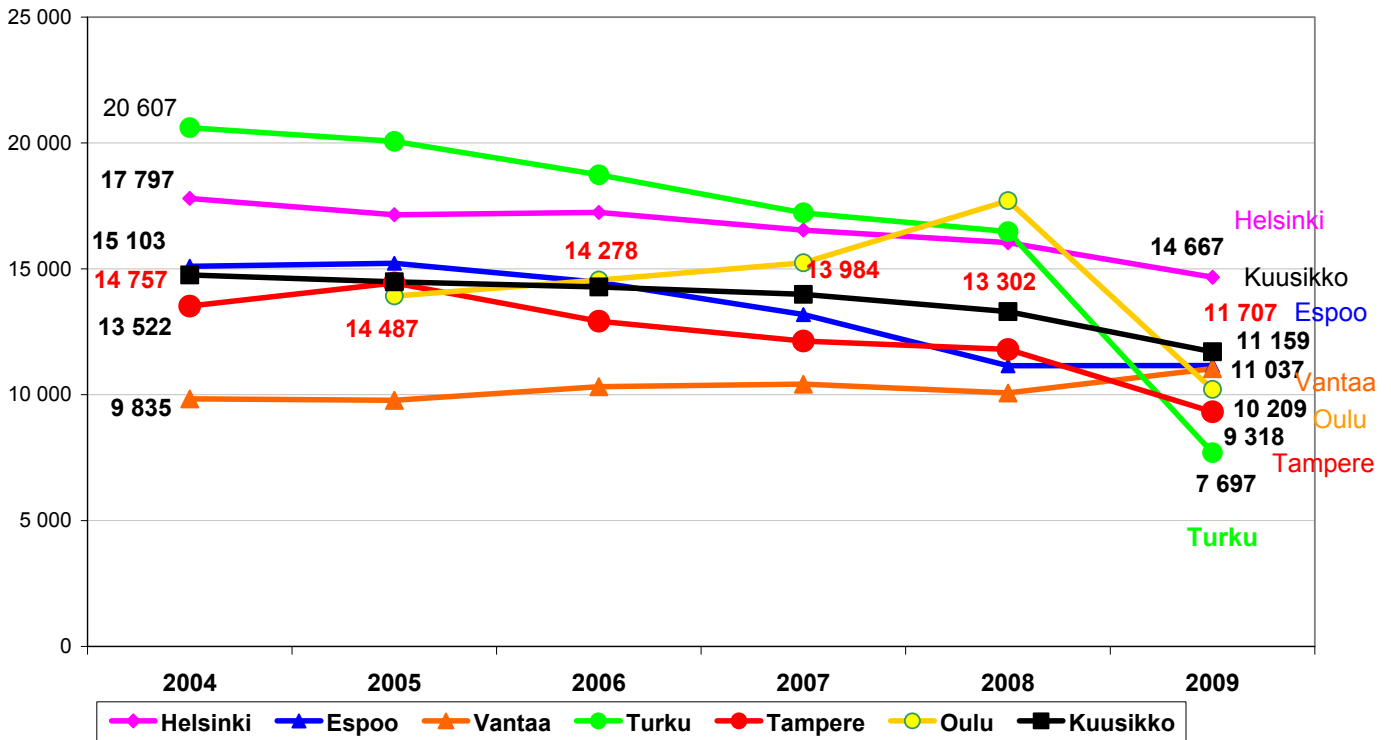
14. VpL:n mukaisen tulkkipalvelun vuosikustannukset asiakasta kohti vuosina 2004 – 2009 (vuoden 2009 rahan arvossa)

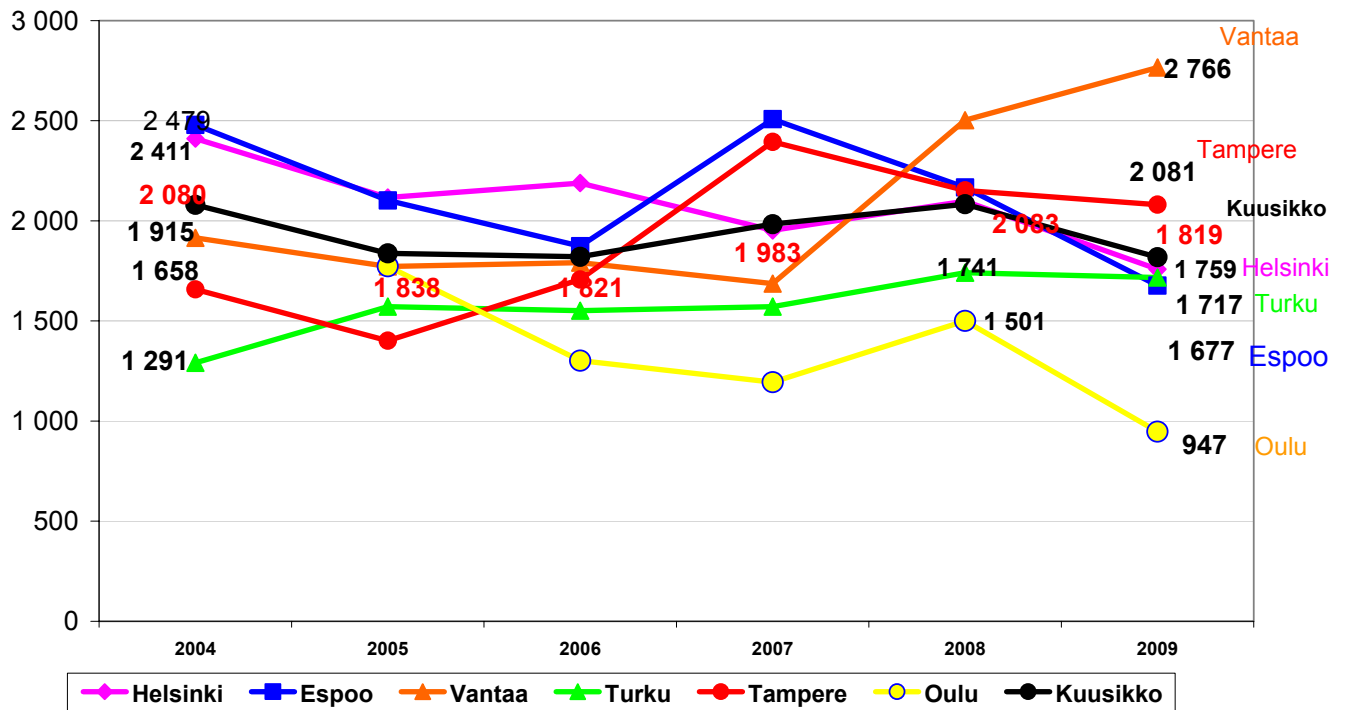
15. VpL:n mukaisen palveluasumisen vuosikustannukset asiakasta kohti vuosina 2004 – 2009 (vuoden 2009 rahan arvossa)

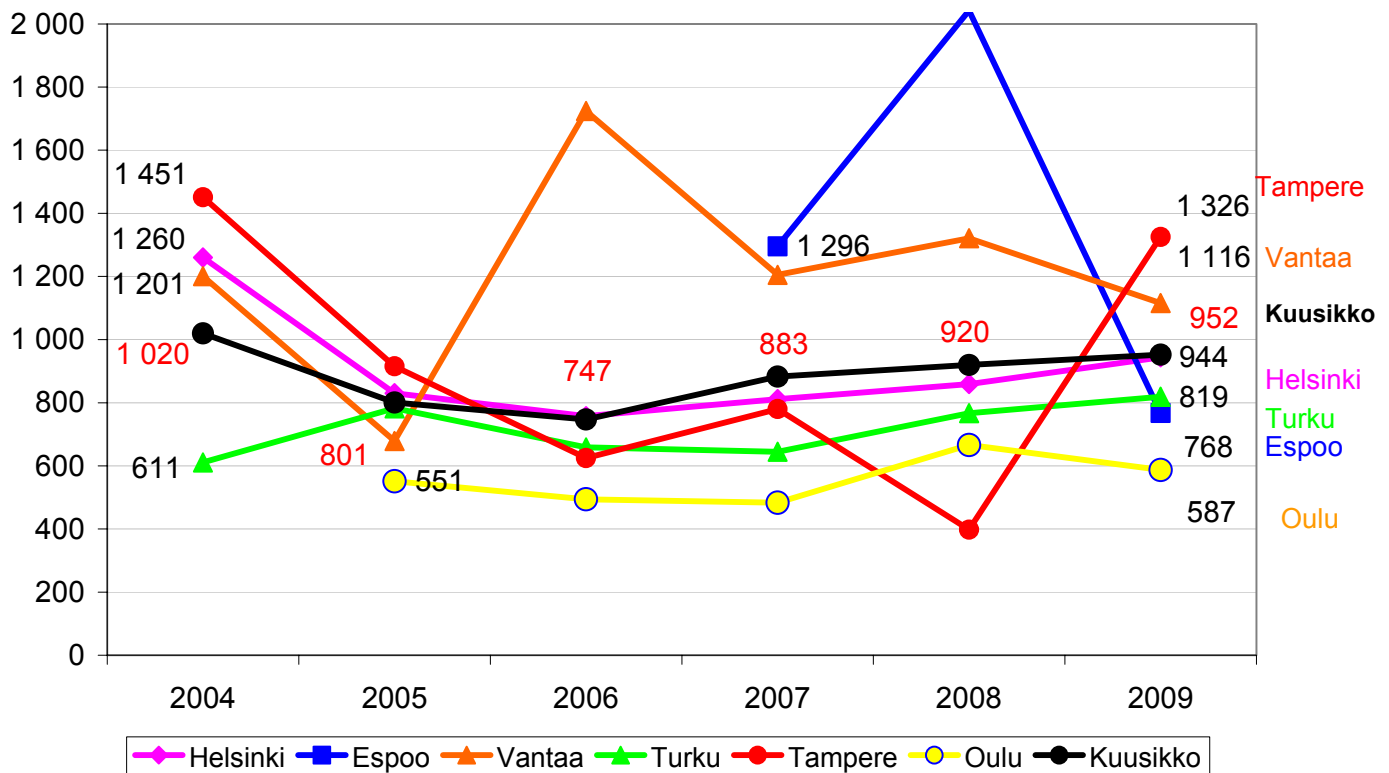
16. VpL:n mukaisen henkilökohtaisen avustajatoiminnan vuosikustannukset asiakasta kohti vuosina 2004 – 2009 (vuoden 2009 rahan arvossa)

17. VpL:n mukaisten asunnon muutostöiden vuosikustannukset asiakasta kohti vuosina 2004 – 2009 (vuoden 2009 rahan arvossa)

18. VpL:n mukaisten asunnon välineiden ja laitteiden vuosikustannukset asiakasta kohti vuosina 2004 – 2009 (vuoden 2009 rahan arvossa)

Kuljetuspalvelun toiminta kaupungeittain

Helsinki

Helsingissä vammaispalvelulain mukaan myönnettyjen kuljetuspalvelujen saajien määrä on vähentynyt tasaisesti koko 2000 –luvun ajan. Vuodesta 2007 vuoteen 2009 tapahtunut käyttäjämäärien aleneminen johtuu pääosin tarkennetusta tilastointi- ja raportointijärjestelmästä. Muita syitä kuljetuspalveluasiakkaiden vähenemiseen ovat:

- siirtyminen tulosidonnaiseen sosiaalihuoltolain mukaiseen kuljetustukeen niiden hakijoiden kohdalla, joiden matkatarve on VpL:n kuljetuspalvelua vähäisempi eli korkeintaan 8 yhdensuuntaista matkaa/kuukaudessa.
- tuomioistuimissa on hyväksytty ”raihnaisuus” selittämään ikäihmisten liikkumisvaikeuksia, jolloin sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetustuen myöntämisen on katsottu olevan asiallinen ratkaisu
- sosiaaliohjaajien palkkaaminen kuljetuspalvelun/tuen päätöksentekijöiksi 1.12.2005 alkaen, joka on mahdollistanut huolellisen selvitystyön päätöstä valmisteltaessa
- terveystoimen fysioterapeutit ovat aktiivisesti mukana arviointityössä ja tekevät mm. koematkoja yhdessä hakijoiden kanssa
- keskitetty matkojen tilausjärjestelmä
- vanhusikäisille hakijoille tehdään lisääntyvästi hylkääviä päätöksiä, koska ikääntyminen ei sinällään ole vaikeavammaisuutta

Vanhusten ja vammaisten kuljetuspalvelujen matkapalvelukeskustoiminta järjestettiin 1.7.2009 alkaen Helsingin kaupungin palvelukeskus Palmian kanssa pyrkien jatkuvuuteen asiakaspalvelussa ja yhteistyönä tehtävään kuljetuspalvelujen pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Vuonna 2009 on Helsingissä aloittanut kolme kutsuohjattua Jouko-kaupunginosalinjaa entisten 22 kaupunginosalinjan (ent. palvelulinja) lisäksi.

Espoo

Vuoden 2009 alusta Espoo luopui kuljetuspalvelukeskus-järjestelmästä ja kuljetuspalvelun järjestämistapa yhtenäistettiin Vantaalla, Espoossa ja Kauniaisissa. Uudistuksen pohjaksi invataksit kilpailutettiin vuonna 2008. Kilpailutuksen yhteydessä toiminta-alueen invataksit liittyivät taksien yhteiseen tilauskeskusjärjestelmään. Tämä mahdollisti kaupungeissa invataksia tarvitsevien asiakkaiden keskitetyn tilausnumeron käyttöönoton vuoden 2009 alusta.

Kuljetuspalvelun järjestämistapa perustuu olemassa olevan taksikaluston käyttöön. Kyydeistä syntyvät kustannukset korvataan liikenneministeriön vahvistamien taksojen mukaan. Hintoja korotettiin vuoden 2009 aikana kaksi kertaa. Asiakkaat, joilla on kuljetuspalvelupäätös tilaavat kyydin yhdestä taksien välityskeskuksesta tilausnumerosta. Paluukyyti on mahdollista sopia menomatkan tehneen taksinkuljettajan kanssa tai paluumatkalle auton voi ottaa myös ns. taksitolpalta. Työmatkalaiset, päätoimiset opiskelijat, invataksin käyttäjät ja sotainvalidit voivat poiketa keskitetystä tilaamisesta.

Alkuvuodesta 2009 vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspäätöksiä tekivät vammaispalveluissa sosiaalityöntekijät alle 65-vuotiaille ja vanhuspalveluissa kotihoidon ohjaajat yli 65-vuotiaille asiakkaille. Syksystä 2009 alkaen kaikki vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelupäätökset on tehty vammaispalvelujen keskitetyssä kuljetuspalveluyksikössä. Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu kotipalvelun tukipalveluna päätetään vanhusten avopalvelujen yksikössä.

Uusi kuljetuspalvelujärjestelmä tuottaa reaaliaikaisesti tietoa kuljetusten käytöstä. Tämä on mahdollistanut entistä tehokkaamman valvonnan ja toimintaohjeiden vastaiseen käyttöön puuttumisen.

Vantaa

Vuoden 2009 alusta kuljetuspalvelun järjestämistapa yhtenäistettiin Vantaalla, Espoossa ja Kauniaisissa. Kaupungit kilpailuttivat invataksit vuonna 2008. Kilpailutuksen hankintapäätöksiä ei voitu panna täytäntöön, koska niistä valittiin markkinaoikeuteen. Kilpailutuksen yhteydessä toiminta-alueen invataksit liittyivät taksien yhteiseen tilauskeskusjärjestelmään, joka mahdollisti kaupungeissa invataksia tarvitsevien asiakkaiden keskitetyn tilausnumeron käyttöönoton vuoden 2009 alusta.

Kuljetuspalvelun järjestämistapa perustuu olemassa olevan taksikaluston käyttöön. Kyydeistä syntyvät kustannukset korvataan liikenneministeriön vahvistamien taksojen mukaan. Asiakkaat, joilla oli päätös kuljetuspalveluoikeudesta, ohjattiin tilaamaan tarvitsemansa kyyti yhdestä taksien välityskeskuksesta tilausnumerosta. Paluukyyti on mahdollista sopia menomatkan tehneen taksinkuljettajan kanssa tai auton voi myös ottaa ns. taksitolpalta, jos se lähtee esimerkiksi Helsingistä. Poikkeuslupa keskitetyn tilausnumeron käytöstä on työssä käyvillä asiakkailla, päätoimisilla opiskelijoilla ja sotainvalideilla. Poikkeusluvan voi myös saada hakemuksesta, jos asiakas vamman tai muun hänen toimintakykynsä liittyvän syyn vuoksi ei voi tilata kyytiä keskitetystä tilausnumerosta tai asiakkaan toimintakyky tai tilanne edellyttää tuttua ja turvallista taksinkuljettajaa.

Vuoden 2009 alusta kaikki VpL:n mukaiset kuljetuspalvelupäätökset tehdään vammaispalvelujen keskitetyssä kuljetuspalveluyksikössä. Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu kotipalvelun tukipalveluna päätetään vanhusten avopalvelujen yksikössä. Kaikki 65 vuotta täyttäneet asioivat vanhusten avopalvelujen yksikössä, ellei heillä ole vamma tai pitkäaikainen sairaus, jonka perusteella he ovat yksiselitteisesti vaikeavammaisia.

Vantaalla vuoden 2009 alussa toteutettujen palvelujärjestelmän muutosten seurauksena asiakasmäärän ja toteutuneiden matkojen määrän lasku jatkui.

Turku

Turussa kuljetuspalvelupäätökset oikeuttavat käyttämään taksia tai invataksia. Tavallinen taksi on aina tilattava taksin tilauskeskuksen kautta, eikä esim. suoraan autosta. Sosiaalityöntekijä voi antaa luvan tietyn taksin käyttöön perustellusta syystä. Taksin voi myös ottaa taksiasemalta, jolloin on varmistettava, että kuljetuspalvelukortti käy ko. taksiin. Invataksin käyttäjät voivat käyttää valitsemaansa invataksia ja tilata kuljetuksen suoraan taksista. Mikäli samassa taksissa ja samaan suuntaan matkustaa enemmän kuin yksi kuljetuspalvelukorttia käyttävä asiakas, otetaan vain yhden asiakkaan kortilta matka. Kaikki kuljetuspalvelukortin omaavat maksavat kuitenkin omavastuun. Ensisijaisesti asiakkaita ohjataan käyttämään julkista joukkoliikennettä. Matalalattiabussit ovat yleistyneet koko kaupungin alueella ja lisäksi Turussa liikennöi arkipäivisin kolme palvelulinjastoa. Turussa vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun asiakkaista yhä suurempi osuus on ikääntyneitä henkilöitä. Yli 73 % asiakkaista on täyttänyt 65 vuotta ja 85 vuotta täyttäneitäkin on jo 24 %. Ikääntyneiden kuljetuspalvelujen tarpeeseen voitaisiin vastata paremmin sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua kehittämällä. ShL:n tulorajoja ei ole tarkistettu Turussa vuoden 2005 jälkeen.

Tampere

Tampereella kuljetuspalveluiden välitys siirtyi Tampereen Logistiikan Kuljetustenohjauskeskuksen palveluksi kesäkuun alussa 2009. Aiemmin kuljetuspalveluiden välityksen hoiti Itella Oyj.

Tampereella on ollut sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut käytössä vuodesta 2006 alkaen. Sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden asiakasmäärä kasvoi 103 asiakkaalla vuodesta 2008 vuoteen 2009. Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalveluasiakkaat ovat pääsääntöisesti yli 65-vuotiaita. Vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluasiakkaiden määrä sensijaan laski 280 asiakkaalla vuodesta 2008 vuoteen 2009.

Tampereella oli vuonna 2009 käytössä 17 kutsuohjattua palvelubussia. Palvelubussien liikennöintiäika oli arkisin 8.30-15.00. Tampereen kotihoidosta kustannettiin 10 avustajaa palvelubusseihin.

Oulu

Oulun kaupungissa kuljetuspalvelua toteuttavat useat eri toimijat. (Palvelulinja Onni, Oulun teknisen liikelaitoksen logistiikkayksikön henkilöautot sekä kaksi inva-varusteltua autoa, suurin osa Oulun Aluetaksin autoista sekä Oulun alueen invataksit)

Kuljetuspalvelu tilataan aina matkapalvelukeskuksesta yhdestä numerosta. Ainostaan sähköpyörätuolin ja ison kiinteän pyörätuolin käyttäjät voivat soittaa suoraan taksiin. Oulussa on tämän vuoden aikana tarkistettava kaikki kuljetuspalvelupäätökset koska suurin osa päätöksistä on tehty voimaan 31.12.2010 asti.

Oulussa kuljetuspalveluiden kustannusten nousuun on vaikuttanut kuntaliitos Yli-Kiimingin kanssa 1.1.2009 alkaen. Kunnan alue kasvoi huomattavasti ja samoin lähikuntien alue kasvoi. Uusien lähikuntien alueelle sijoittuu kaksi vapaa-ajankeskusta, jotka lisäävät liikennettä lähikuntiin. Kaukaisimmalle lähikunnan rajalle on nyt 160 km ja ennen kuntaliitosta kaukaisimmalle rajalle oli 80 km. Mahdolliset uudet kuntaliitokset Oulun seudulla tulevat entisestään kasvattamaan kuljetuspalvelukustannuksia tulevaisuudessa.

Oulussa on tarkoituksena siirtyä kortittomaan kuljetuspalveluun vuoden 2011 alusta alkaen, mutta järjestelmän toimivuuden kanssa on vielä ongelmia.

Vammaispalvelun Kuusikko-työryhmä 2010

Kaisa Kiiski, puheenjohtaja
Turun kaupungin sosiaali- ja terveystoimi
Vammaispalvelut
PL 364, 20101 Turku
P: 02 - 2626 904, f. 02-2626 448
s-posti: etunimi.sukunimi@turku.fi

Birgitta Huurre (vara)
Turun kaupungin sosiaali- ja terveystoimi
Vammaispalvelut
PL 364, 20101 Turku
p. 02-2626 315 ,f. 02-2626 448
s-posti:etunimi.sukunimi@turku.fi

Jaana Myhrberg
Helsingin sosiaalivirasto
Aikuisten vastuualue, Vammaistyö
PL 7100, 00999 HELSINGIN KAUPUNKI
p. 09 310 89545, 050 3481313 f. 09 310 43547
s-posti:etunimi.sukunimi@hel.fi

Marita Rekala (vara)
Helsingin sosiaalivirasto
Aikuisten vastuualue, Vammaistyö
PL 7115, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
puh. 09 - 310 44305, f. 09 - 310 43111
sähköposti: etunimi.sukunimi@hel.fi

Anne Lappalainen
Helsingin sosiaalivirasto
Hallinto- ja kehittämiskeskus/Tietohallinto
Tietohuolto- ja tilastoyksikkö
PL 7011, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
puh. 09-310 43527, 040-3344642, f. 09 - 310 43183
sähköposti: etunimi.sukunimi@hel.fi

Sirpa Honni (vara)
Helsingin sosiaalivirasto
Tietohallinto/Tietohuolto- ja tilastoyksikkö
PL 7011, 00099 Helsingin kaupunki
p. 09-310 43252 , f. 09 - 310 43183
s-posti: etunimi.sukunimi@hel.fi

Osmo Raaska
Vammaispalvelujen palvelukeskus
PL 2513, 02070 Espoon kaupunki
(Käyntiosoite: Kamreerintie 2 A, 4. krs)
p. 09- 816 57 142, 050 - 592 2713,
s-posti: etunimi.sukunimi@espoo.fi

Päivi Nurmi -Koikkalainen
Perhe- ja sosiaalipalvelut
Vammaispalvelujen palvelualue

PL 2513 02070 ESPOO
puh. (09) 816 83577; 046 8773466
s-posti: etunimi.sukunimi@espoo.fi

Martina Nygård
Espoon sosiaali- ja terveystoimi
Vammaispalvelujen palvelualue
Kamreerintie 2A 4krs. 02770 Espoo
PL 2513 02070 ESPOO
p.09 8162 2569
s-posti:etunimi.sukunimi@espoo.fi

Raimo Aarniola
Vantaan kaupunki, Sosiaali- ja terveydenhuollon
toimiala, Vammaispalvelut,
Karsikkokuja 17, 01360 Vantaa
p. 09 - 8393 25013, f. 09 – 8393 34727
s-posti: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Kristiina Matikainen
Vantaan kaupunki, Sosiaali- ja
terveydenhuollon toimiala
Peltolantie 2 D, 01300 Vantaa
puh. 839 21013, 050 3121781
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Kirsi Lempiäinen-Pellinen
Tampereen kaupunki, tilaajaryhmä
Vammaispalvelut
Koulukatu 9, 3 krs, PL 98, 33201 Tampere
p. 050-3248617 f. 03-5657 7662
s-posti: etunimi.sukunimi@tampere.fi

Anne Filali
Oulun sosiaali- ja terveystoimi / Vammaispalvelut
PL 8, 90015 Oulun kaupunki
puh. 044 7036470
s-posti: etunimi.sukunimi@ouka.fi

Raimo Ojanlatva
Oulun sosiaali- ja terveystoimi
90015 Oulun kaupunki

Marja Kääriäinen
Oulun sosiaali- ja terveystoimi
Johdon tukipalvelut
Kirkkokatu 18, PL 37, 90015 Oulun kaupunki
puh: 044 - 703 45304 fax: (08) 558 44009
etunimi.sukunimi@ouka.fi

Aila Kumpulainen
Saunamäentie 7, 027700 ESPOO
p. 040 56 55 225
etunimi.sukunimi@saunalahti.fi